

Sisällysluettelo

KH, 10.6.2019 14:15, Pöytäkirja

§ -2 Pöytäkirjan kansilehti (osallistujat)	1
§ 72 Kunnanvaltuuston kokouksen 9.5.2019 päätösten laillisuustarkkailu ja täytäntöönpano	2
§ 73 Vuosittainen hyvinvointiraportti 2018	3
Liite: VUOSITTAINEN HYVINVOINTIRAPORTTI 2018	4
§ 74 Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman v. 2018 toimenpiteiden arviointi	47
Liite: Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman arviointi	49
§ 75 Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus (Päivälä)	83
Liite: PÄIVÄLÄ selostus valtuustolle 18.2.2019	87
Liite: PÄIVÄLÄ kaava ja merkinnät ehdotus 12.11.2018	113
§ 76 Jäsenen nimeäminen Jokilaaksojen alueelliseen joukkoliikennetyöryhmään	114
§ 77 Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle valituksen johdosta	115
§ 78 Kunnanhallituksen edustajien ohjeistaminen ja raportit	116
§ 79 Lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	117
§ 80 Tiedoksiantoasiat	118
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet	119

Kokousaika: Maanantai 10.06.2019 kello 14.15 – 18.00

Kokouspaikka: Kunnanhallituksen kokoushuone

Saapuvilla olleet:

Jäsenet:

☒	Rauhala Rami	pj.
☒	Hannula Ahti	1. vpj.
☒	Kangas Terhi	2. vpj.
☐	Ahola Ari	3 vpj.
☒	Honkala Kari	
☐	Huovari Piritta	
☐	Koski Jenny	
☒	Korkeakangas Tapani	
☒	Ruuttula Merja	

Varajäsenet:

☐	Känsälä Pasi
☐	Rahkonen Pirjo
☐	Haikara Hanna
☒	Rieskaniemi Kimmo
☐	Kariniemi Anne
☐	Pelkonen Teemu
☒	Myllyoja Jarkko
☐	Jokitalo Jukka
☐	Luomala Elisa

Muut saapuvilla olleet:

☒	Toivola Antti	kunnanvaltuuston puheenjohtaja, poistui klo 17.53
☒	Linna Jukka	kunnanvaltuuston 1.varapuheenjohtaja
☒	Jussila Mauno	kunnanvaltuuston 2.varapuheenjohtaja, poistui klo 17.00
☐	Korhonen Eero	kunnanvaltuuston 3.varapuheenjohtaja
☒	Ranto Mauno	kunnanjohtaja
☒	Rossi Päivi	vs. hallintopäällikkö
☐		

Laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä päätöksentekotapa:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Kaikki asiat käsiteltiin varsinaisessa kokouksessa.

Käsitellyt asiat:

Pykälät: 72 – 80

Sivut: 1 – 17

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jarkko Myllyoja ja Tapani Korkeakangas sekä varalle Merja Ruuttula.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus:

Rami Rauhala	Ahti Hannula	Päivi Pöllä	Päivi Rossi
puheenjohtaja	puheenjohtaja	pöytäkirjanpitäjä	pöytäkirjanpitäjä
§:t 72-76 ja 78-80	§ 77	§ 77	§:t 72-76 ja 78-80

Pöytäkirjan tarkastus:
Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti 14.6.2019

Jarkko Myllyoja

Tapani Korkeakangas

Pöytäkirjan nähtävänäpito:

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa tiistaina 18.6.2019.

Mari Yrttikoski
toimistos sihteeri

KUNNANVALTUUSTON KOKOUKSEN 9.5.2019 PÄÄTÖSTEN LAILLISUUSTARKKAILU JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kunnanhallitus 10.6.2019 § 72

"Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on tehty virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi." (Kuntalaki 56:1)

§	Kunnanvaltuusto 9.5.2019 §:t 17 – 21
17	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
18	Pöytäkirjan tarkastajien valinta
19	Osavuosikatsaus 1.1. – 31.3.2019
20	Tiedoksiantoasiat
21	Muut mahdollisesti esille tulevat ja kiireellisiksi julistettavat asiat

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus toteaa valtuuston kokouksessa tehtyjen päätösten syntyneen laillisessa järjestyksessä ja olevan täytäntöönpanokelpoisia.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: kunnanjohtaja Mauno Ranto p. 044 4883 200
etunimi. sukunimi@sievi.fi

VUOSITTAINEN HYVINVOINTIRAPORTTI 2018

Vapaa-aikalautakunta 14.5.2019 § 13

Kuntalain (410/2015) mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Tähän tehtävään liittyen terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 § velvoittaa kunnan seuraamaan asukkaistensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Kunnan tulee seurata myös kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Tämän seurannan työkaluksi on osoitettu hyvinvointikertomus ja siihen liittyvä raportointi. Niin ikään laki edellyttää asettamaan paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määrittelemään niitä tukevat toimenpiteet.

Kerran valtuustokaudessa tehtävää laajaa hyvinvointikertomusta on raportoitava vuosittain. Vuoden 2018 hyvinvointiraportin laadintaan ovat osallistuneet kaikki neljä ikäkausityöryhmää sekä hyvinvointityöryhmä.

Oheismateriaalina vuosittainen hyvinvointiraportti 2018.

Vapaa-aikasihteerin päätösehdotus: Lautakunta päättää hyväksyä vuoden 2018 hyvinvointiraportin ja esittää sitä edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin ja valtuutettiin vapaa-aikasihteerin tekemään tarvittavat täydennykset.

Kunnanhallitus 10.06.2019 § 73

Oheismateriaalina vuosittainen hyvinvointiraportti 2018.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että valtuusto päättää hyväksyä vuoden 2018 hyvinvointiraportin.

Päätös: Hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin vapaa-aikasihteerin Outi Santavuorta.

Lisätietoja: vapaa-aikasihteerin Outi Santavuori, p. 044 4883 310
etunimi.sukunimi@sievi.fi

SIEVIN KUNTA

Vuosittainen hyvinvointiraportti 2018

Sisällys

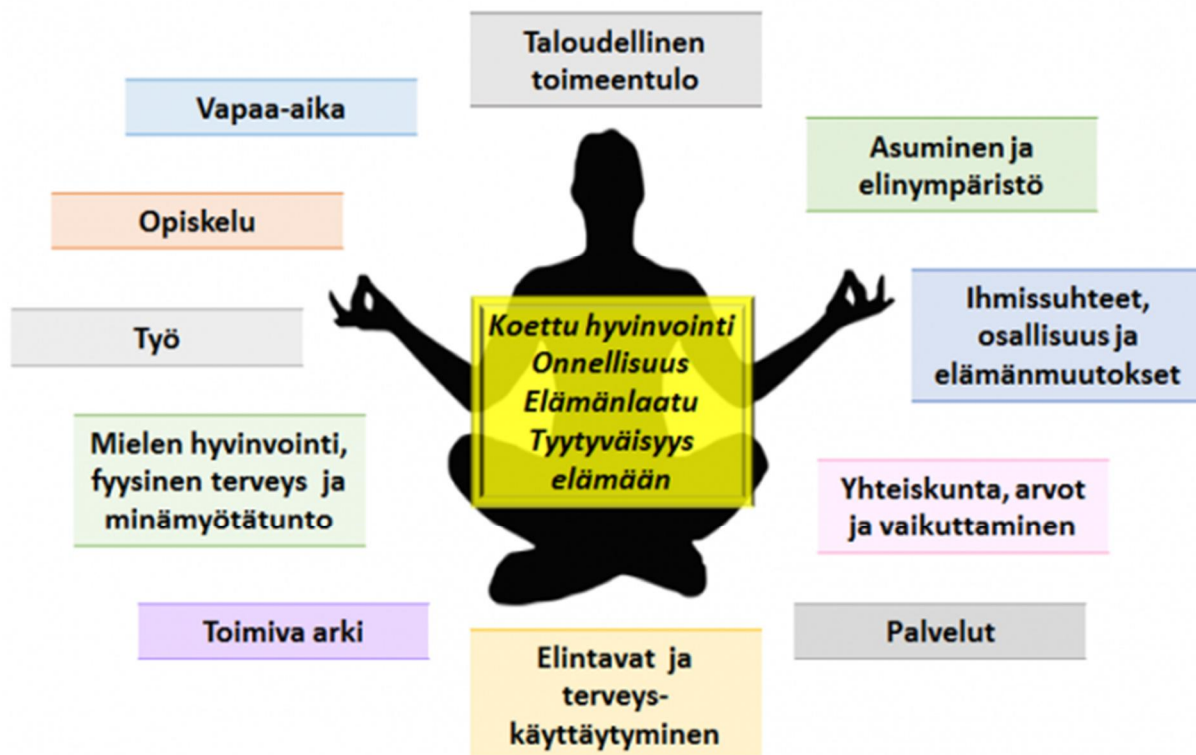
Kertomuksen vastuutaho ja laatijat (viranhaltijat, luottamushenkilöt, työryhmät):	2
OSA I PÄÄTTYVÄN VALTUUSTOKAUDEN ARVIOINTI.....	3
1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi	3
1.1 TALOUS JA ELINVOIMA.....	3
1.2 LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET	7
1.3 NUORET JA NUORET AIKUISET.....	10
1.4 TYÖIKÄISET.....	12
1.5 IKÄIHMISET	15
1.6 KAIKKI IKÄRYHMÄT.....	18
2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi.....	20
3 Tilannekatsaus tavoitteiden toteutumiseen.....	21
OSA II TULEVAN VALTUUSTOKAUDEN SUUNNITTELU	22
4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset.....	22
5 Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat	23
6 Hyvinvointisuunnitelma	23
OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY.....	42

Kertomuksen vastuutaho ja laatijat (viranhaltijat, luottamushenkilöt, työryhmät):

Hyvinvointiraportti on tehty ikäkausityöryhmien, Lape-työryhmä, Nuorten palvelu- ja ohjausverkosto, Toimijaverkosto sekä Vanhus- ja vammaistoimikunta, ja hyvinvointityöryhmän yhteistyönä. Suunnitelmataulukon toteutuma sarakkeeseen ovat eri toimijat kirjanneet omia toteuttamiaan toimenpiteitä.

Tukea kunnan hyvinvointityölle on saatu Lapin Liiton toteuttamasta Arjen turvaa -hankkeesta sekä Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistuksen aikana syntyneestä Hyte-verkostosta, jonka yhdyshenkilönä on toiminut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija Sanna Salmela. Pohjois-Pohjanmaalla hyvinvointityössä halutaan pitää keskiössä se, jota varten työtä tehdään – pohjoispohjalainen ihminen. Koska hyvän elämän edellytykset eivät noudata organisaatioiden hallinnollisia rajoja, hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kaikille: ihmiselle itselleen, läheisille, lähiyhteisöille, kunnalle, järjestöille, seurakunnille, poliisille, yrityksille ja muille toimijoille. Hyvinvointityössä korostetaan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä eli jokapäiväistä arjen turvaa tuovan yhteisön merkitystä.

Sitä, mihin asioihin hyvinvointityössä pyritään vaikuttamaan, on avattu alla olevassa kuviossa. Pohjois-Pohjanmaan kuntien ja maakuntavalmistelun yhteinen tahtotila on ollut, että hyvinvoinnin edistämisessä huomioidaan kaikki kuvassa mainitut asiat. Painotusta voidaan tarpeen ja ajan mukaisesti vaihdella. Hyvinvointityötä tehdään verkostomaisesti useiden toimijoiden kanssa. (lähde: Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus, Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, www.popmaakunta.fi)

OSA I PÄÄTTYVÄN VALTUUSTOKAUDEN ARVIOINTI

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

1.1 TALOUS JA ELINVOIMA

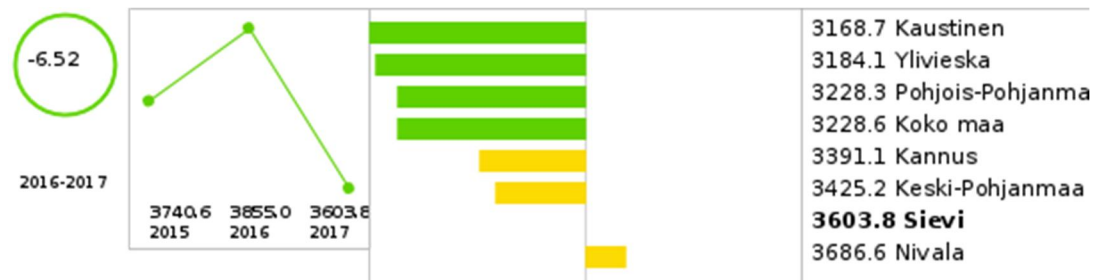
Talous

%

Suunta

Vertailu

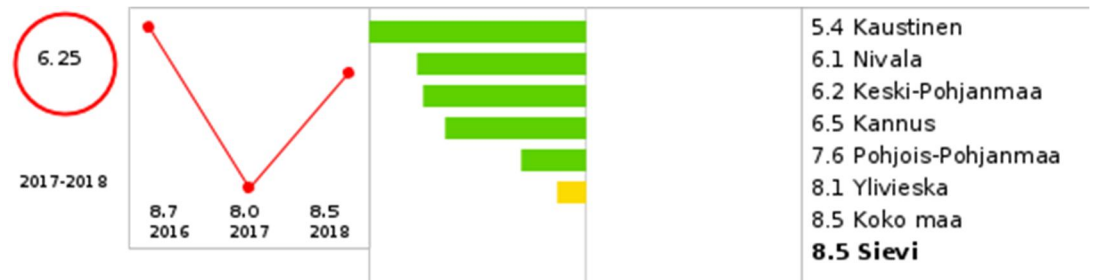
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa / asukas

Kunnan nettokustannukset yhteensä, euroa / asukas

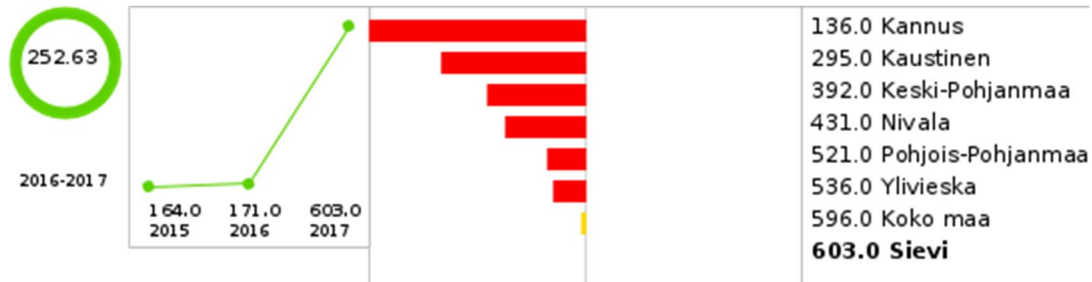

Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista

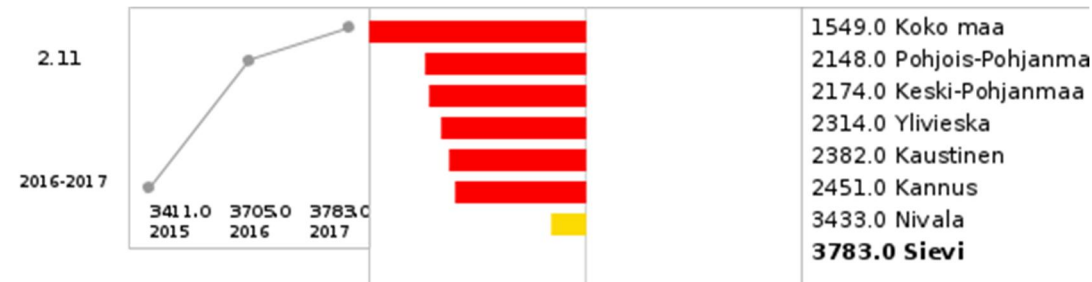

Tulot**%****Suunta****Vertailu**

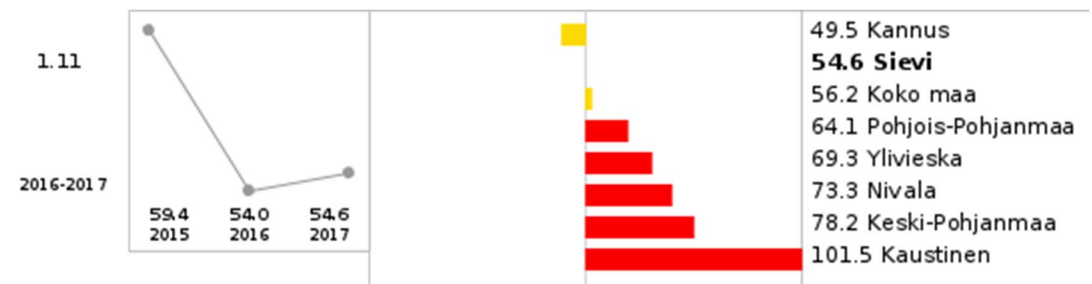
Vuosikate, euroa / asukas

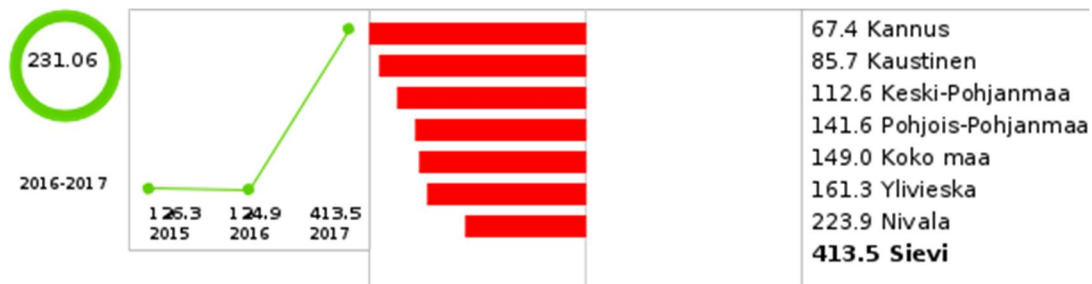
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

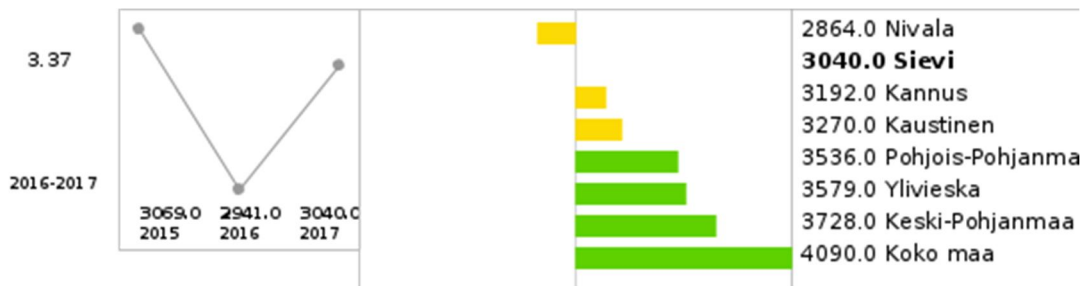
Vuosityö, % poistoista

Lainakanta, euroa / asukas

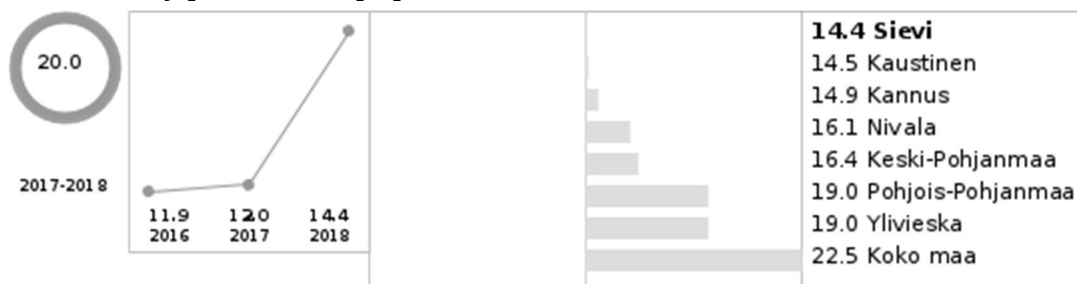
Verotulot, euroa / asukas

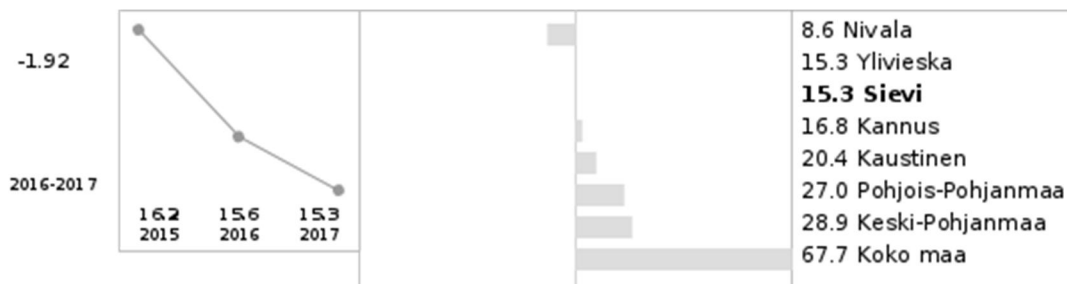
Väestö

% Suunta Vertailu

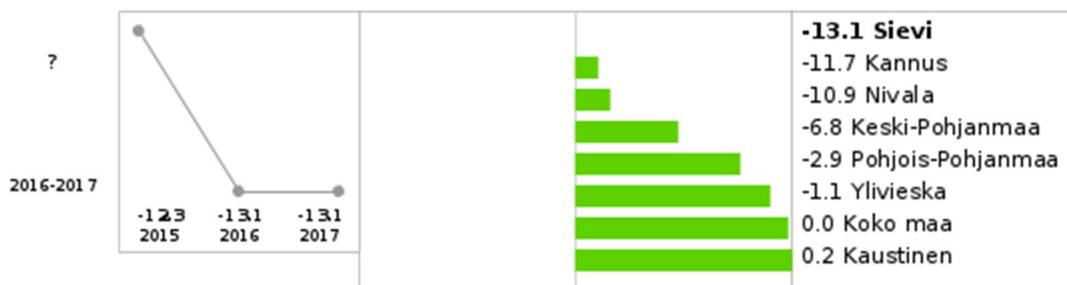
Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä

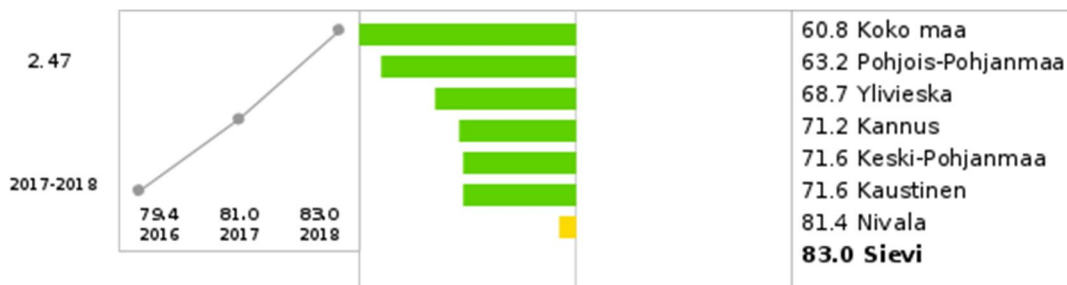
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

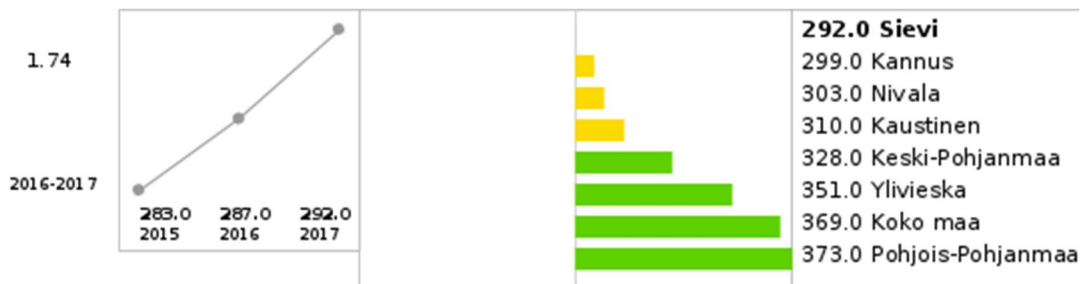
Huoltosuhde, demografinen

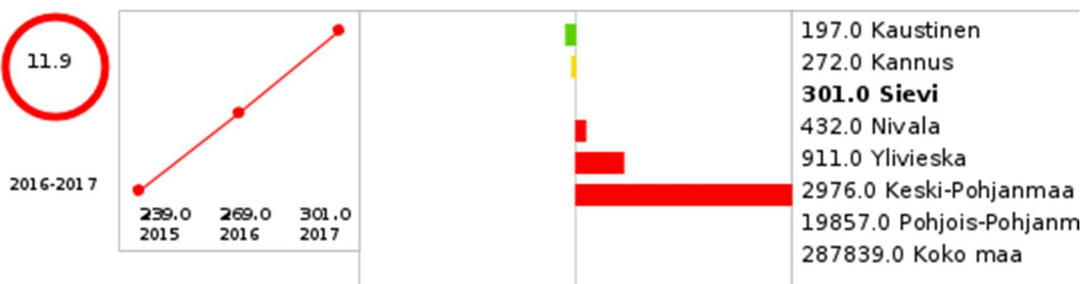
Lapsiperheet, % perheistä

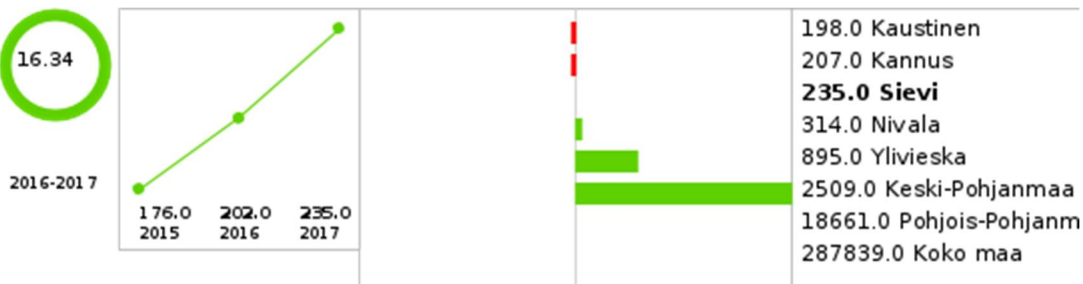
Koulutustasomittain

Lähtömuuttajat, lkm

Tulomuuttajat, lkm

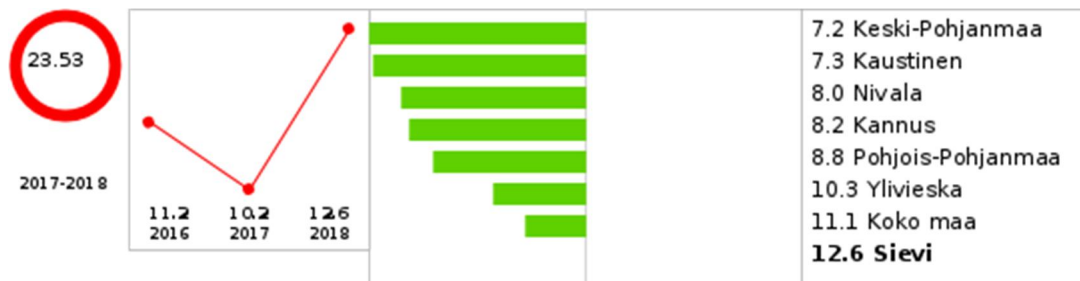

1.2 LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Opiskelu, työ ja toimeentulo

% Suunta Vertailu

Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Lasten pienituloisuusaste

Ala-asteiden saavutettavuus, alaasteikäiset, Enintään 3 km [%]

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

% Suunta Vertailu

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

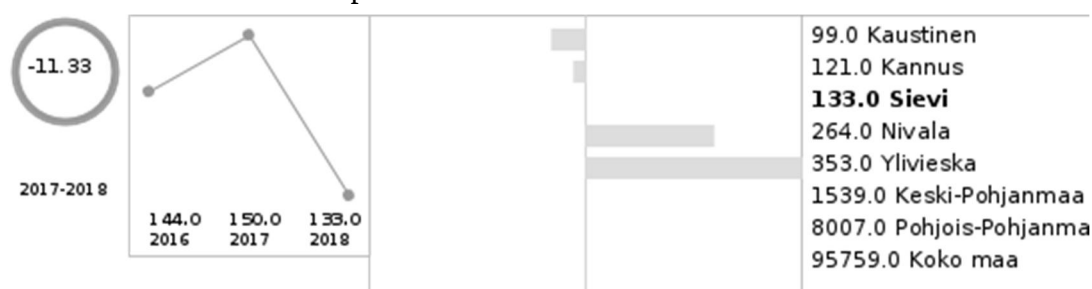
Päivähoito

% Suunta Vertailu

Lasten päivähoitossa olleet 3 - 5-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä

Kotihoidon tukea saaneita perheitä vuoden aikana

Koulu

% Suunta Vertailu

Terveydenedistämistä (TEA) perusopetuksessa, pistemäärä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

%

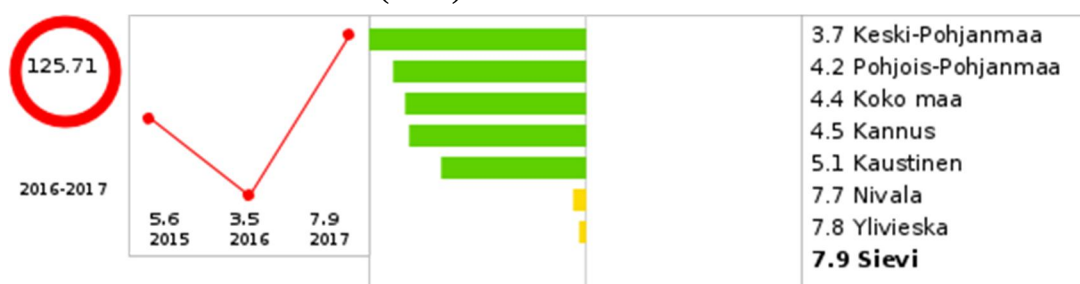
Suunta

Vertailu

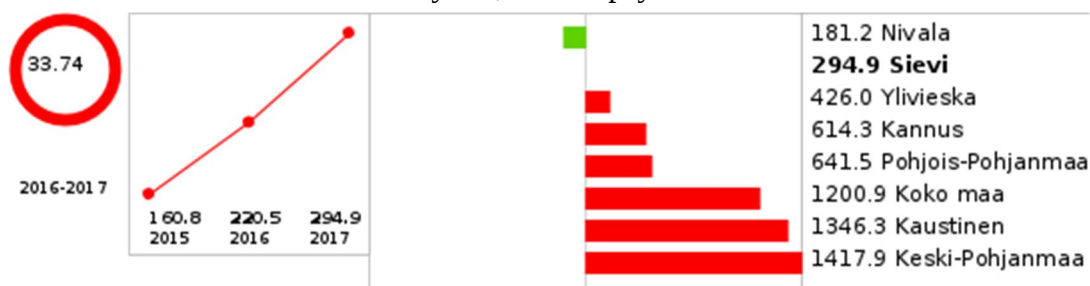
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lastenpsykiatria / 1 000 0 - 12-vuotiasta

Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0 - 17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13 - 17-vuotiaista

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiaista

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Muut palvelut

%

Suunta**Vertailu**

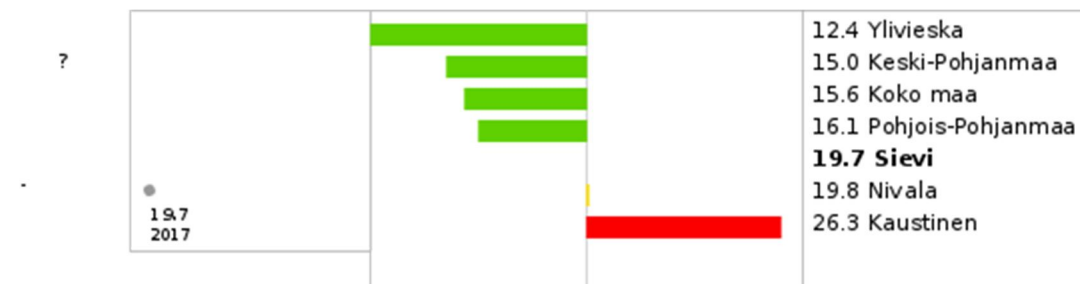
Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

1.3 NUORET JA NUORET AIKUISET**Elämänlaatu ja osallisuus**

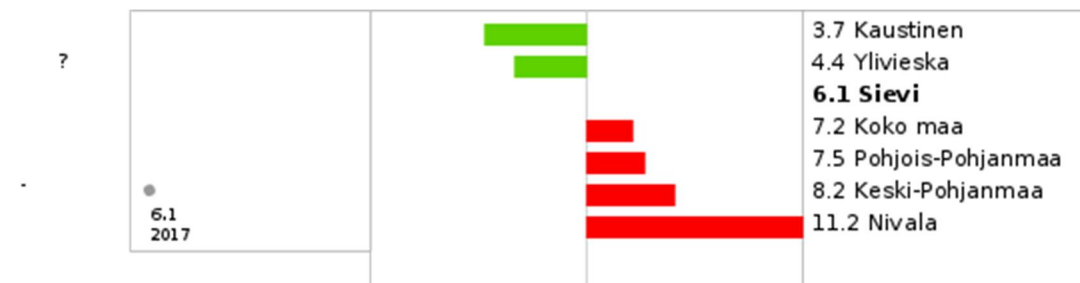
%

Suunta**Vertailu**

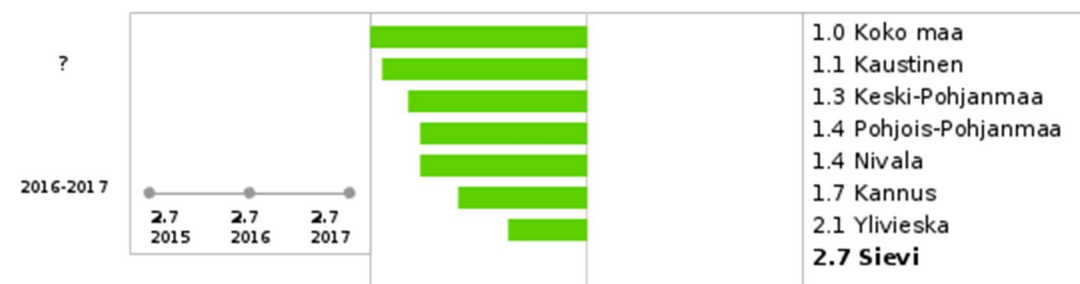
Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 18 - 24-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö**% Suunta Vertailu**

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 20-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

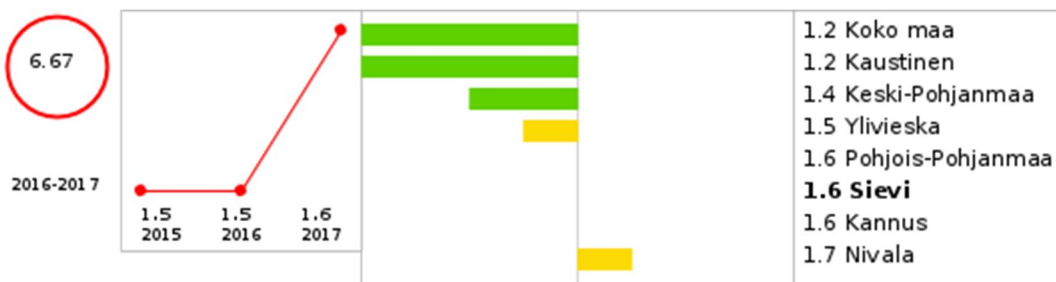
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

1.4 TYÖIKÄISET**Elämänlaatu ja osallisuus****% Suunta Vertailu**

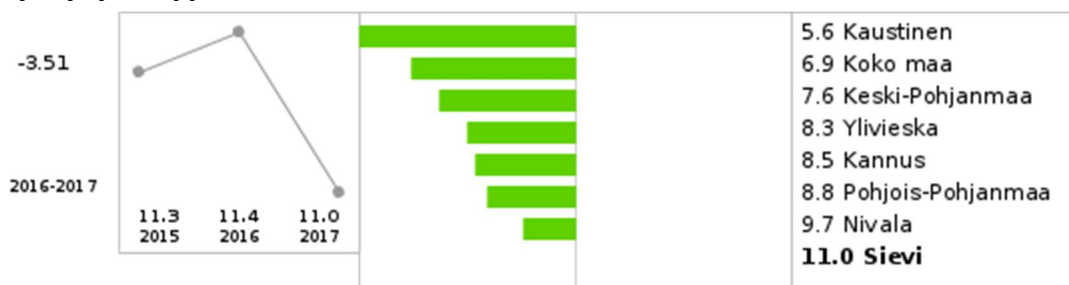
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

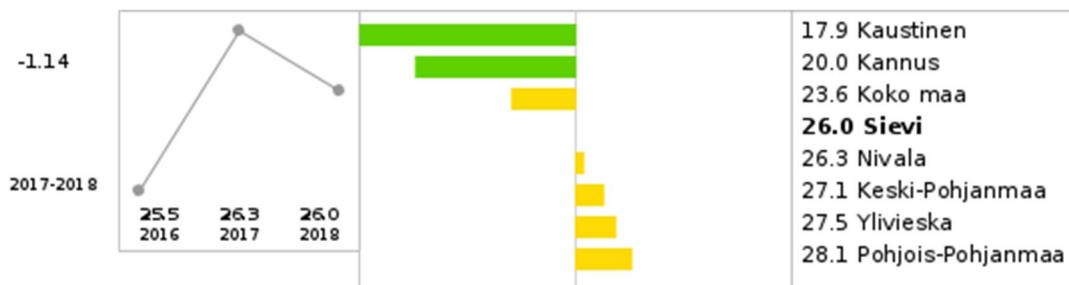
Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

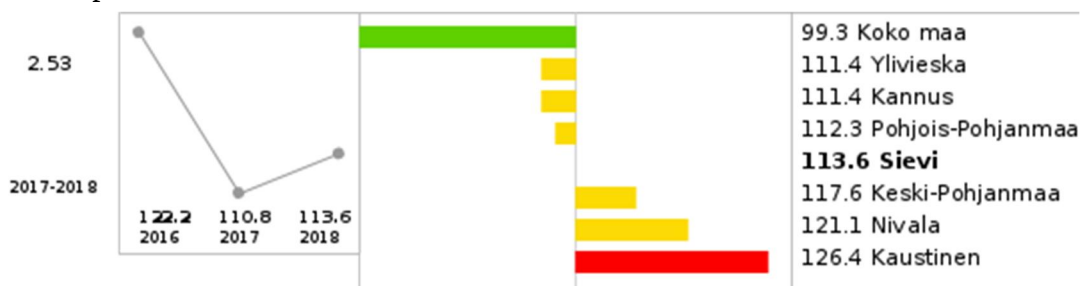
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä

Sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

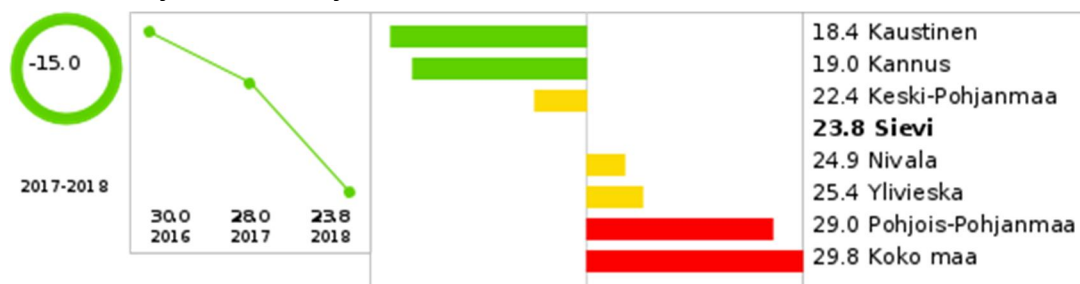
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Suunta Vertailu

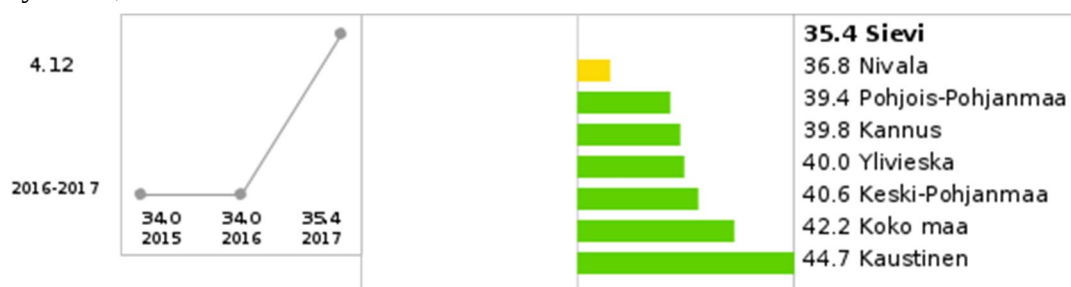
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

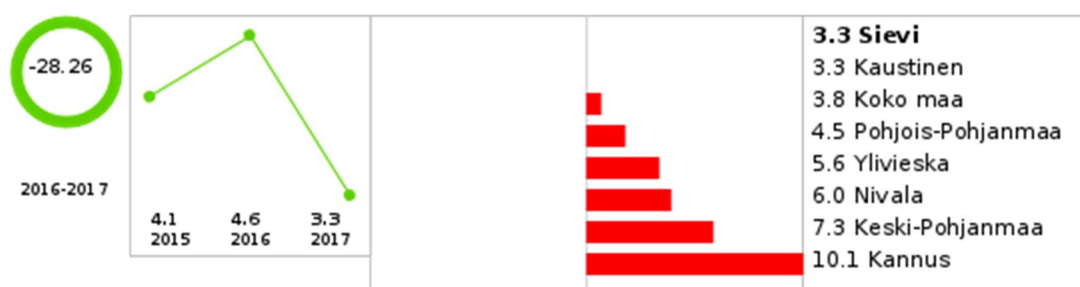
Työlliset, % väestöstä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

% Suunta Vertailu

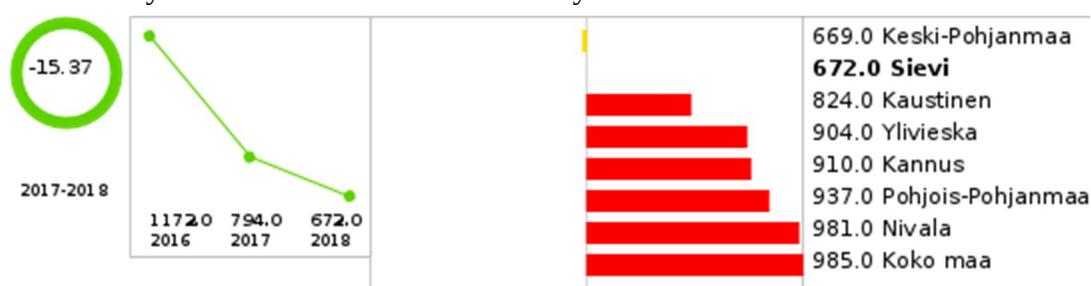
Päihdeiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

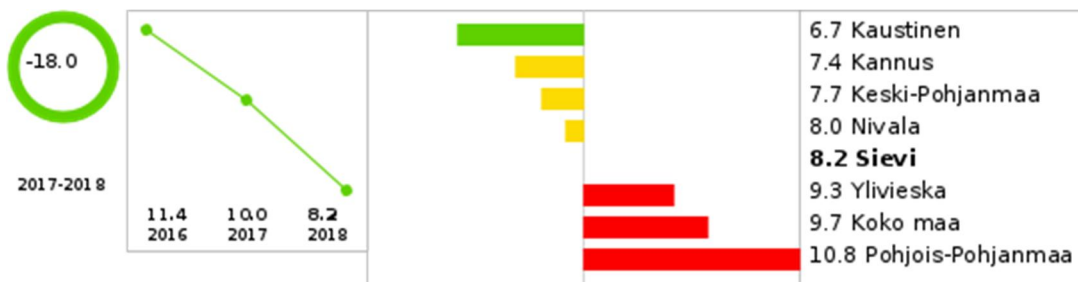
Muut palvelut

% Suunta Vertailu

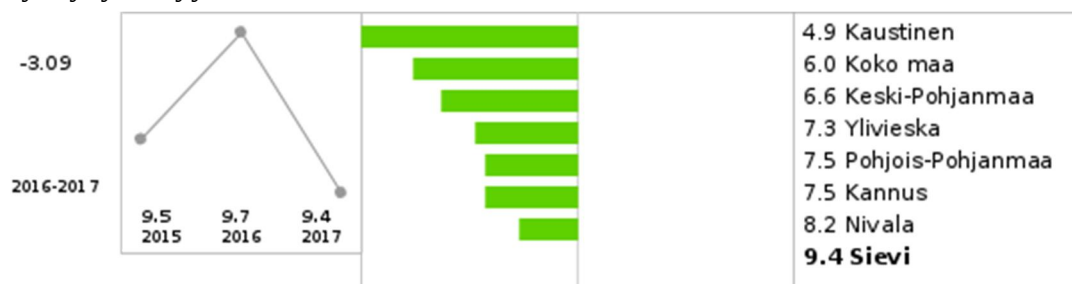
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Työttömät, % työvoimasta

Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

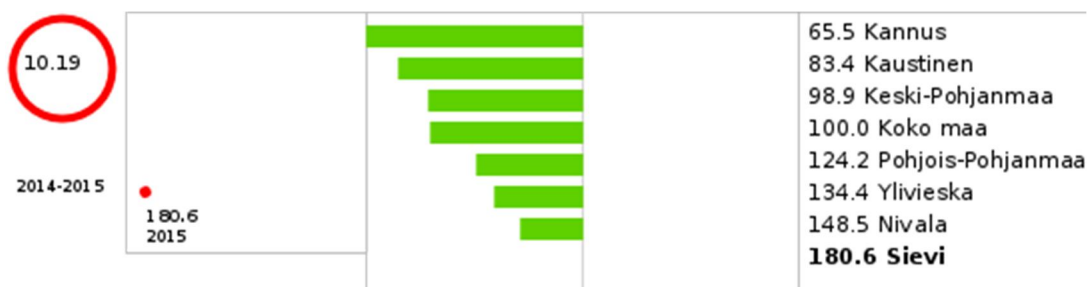
1.5 IKÄIHMISET**Elämänlaatu ja osallisuus**

% Suunta Vertailu

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

Dementiaindeksi, ikävakioitu

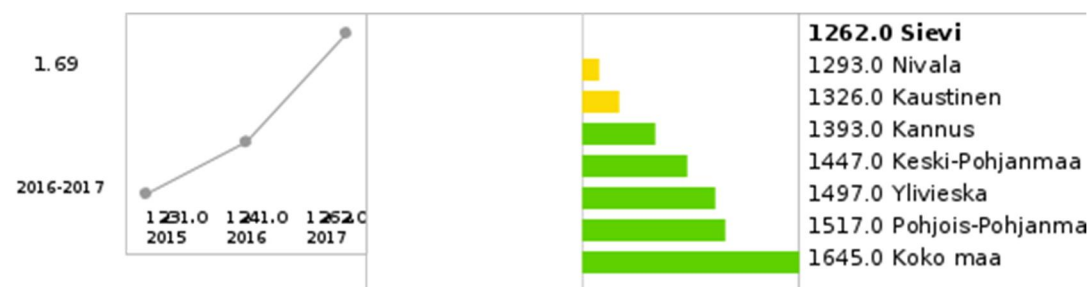
Opiskelu, työ ja toimeentulo

% Suunta Vertailu

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Keskimääräiset kokonaiseläkkeet, omaa eläkettä saavat, eur/kk

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

% Suunta Vertailu

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

% Suunta Vertailu

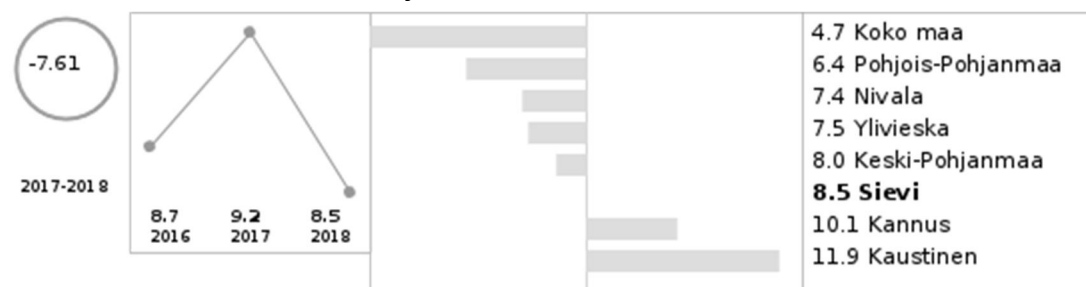
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

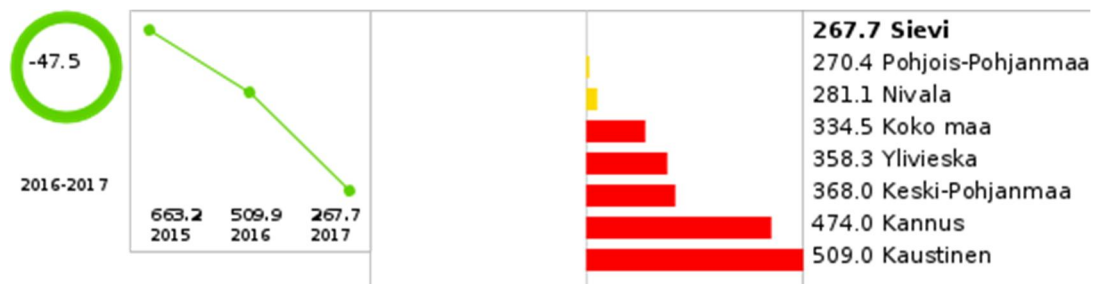
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 65 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavanikäistä

Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä

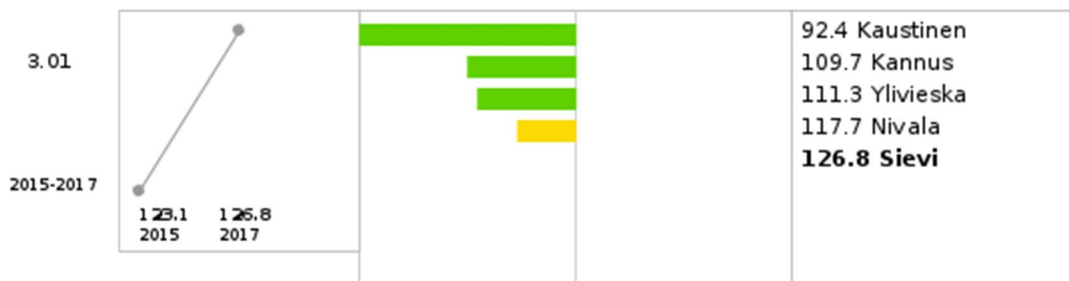

1.6 KAIKKI IKÄRYHMÄT

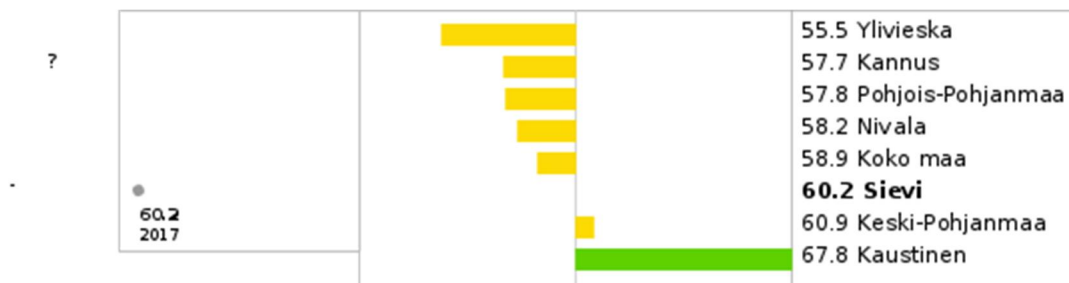
Elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu

Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

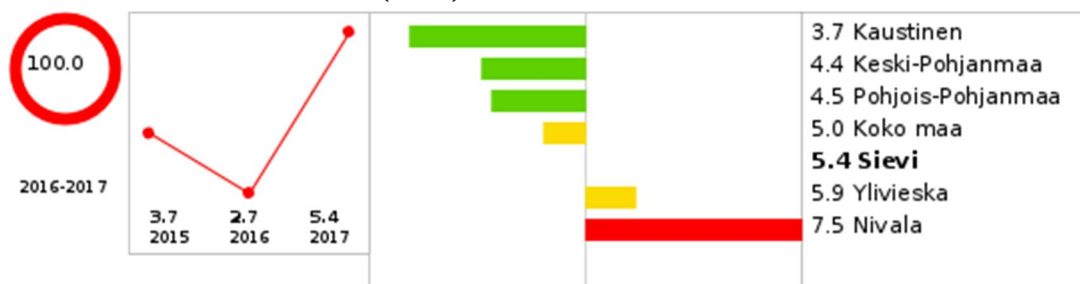
% Suunta Vertailu

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

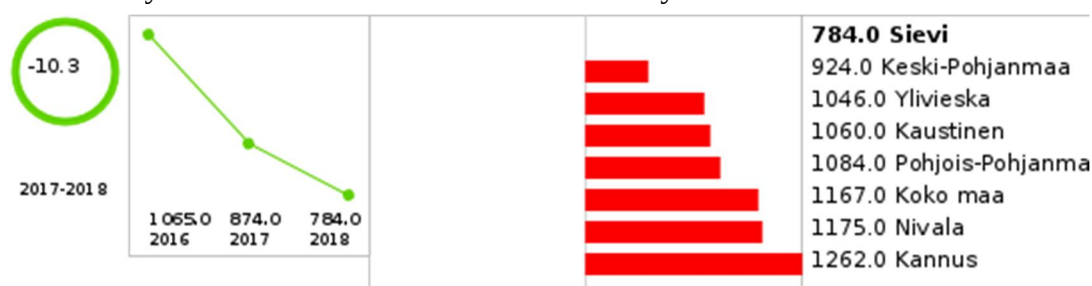

Sosiaali- ja terveydenhuolto**%****Suunta****Vertailu**

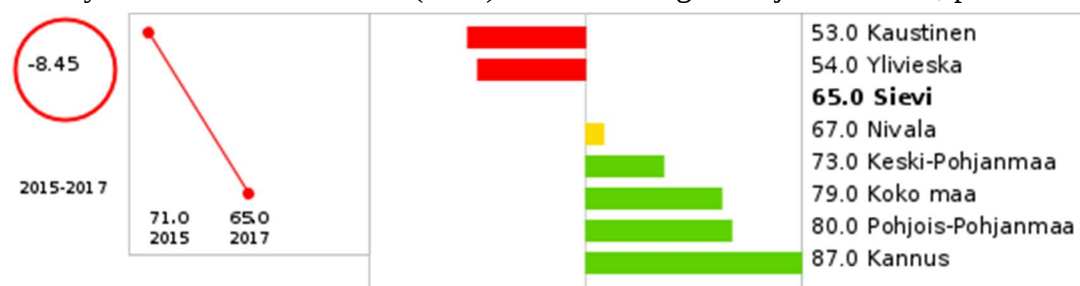
Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 18 - 20-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

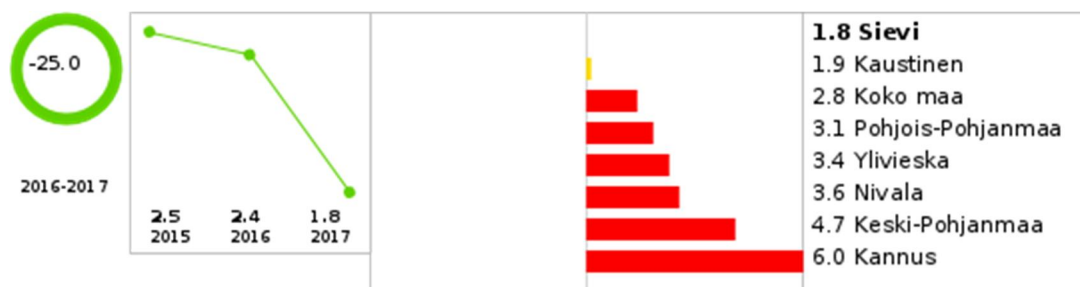
Terveystieteiden tutkimuskeskus (TEA) kunnan strategisessa johtamisessa, pistemäärä

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien menot yhteensä, euroa/asukas

Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta

Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Valtuuston hyväksymän (KV 20.6.2018 §35) laajan hyvinvointikertomuksen 2017-2020 tavoitteita elämäntapa- ja ikäkausiryhmittäin ovat:

Lapset ja lapsiperheet; 1. Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen positiivisen pedagogiikan kautta 2. Eroperheiden tuen kehittäminen 3. Vanhemmuuden tukeminen 4. Perheen yhdessäoloa tukevan monipuolisen harrastustoiminnan kehittäminen 5. Jokaisella kouluikäisellä lapsella on yksi kodin ulkopuolinen harrastus

Nuoret ja nuoret aikuiset; 1. Nuorten itsetunnon vahvistaminen ja syrjivän kiusaamisen vähentäminen positiivisen pedagogiikan avulla 2. Matalankynnyksen mielen hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen 3. Nuoriin kohdistuvan seksuaalisen häirinnän vähentäminen 4. Jokaisella nuorella on yksi säännöllinen harrastus kodin ulkopuolella

Työikäiset; 1. Aktiivinen ja työkykyinen työikäinen 2. Kaikkien Sievin kylien elävänä pitäminen 3. Jaksava vanhempi arjessa

Ikäihmiset; 1. Jokaisella vähintään yksi ystävä 2. Kotona asuminen mahdollisimman pitkään 3. Liikunta on luonteva osa arkea

Laajassa hyvinvointikertomuksen tavoitteille on asetettu monia erilaisia toimenpiteitä, joiden toteutumista on raportoitu lyhyesti hyvinvointisuunnitelman taulukossa luvussa 5.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen ovat osallistuneet laajasti eri toimijat. On syytä huomioida, että kaikkien toimijoiden tekemää työtä ja tarjoamia palveluita ei ole saatu kirjattua taulukkoon, koska hyvinvoinnin edistämisen prosessit ja käytänteet eivät ole vielä vakiintuneet. Hyvinvoinnin edistämistyötä tehdään Sievin kunnassa enemmän kuin mitä tämä raportti osoittaa.

Tavoitteet ovat saaneet kiitosta eri toimijoilta. Niiden on todettu olevan ajankohtaisia, tarpeellisia sekä riittävän yksityiskohtaisia. Elämänkaarimallin mukainen tavoiteasettelu on mahdollistanut sen, että laaja hyvinvointikertomus toimii hyvin myös esimerkiksi Lape-työryhmän käsikirjana.

3 Tilannekatsaus tavoitteiden toteutumiseen

Eri toimijat ovat lähteneet aktiivisesti toteutumaan laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelmaa. Vaikka ikäkausityöryhmät ovat valinneet joitakin tavoitteita erityisiksi painopistealueiksi vuodelle 2018, niin silti kaikkiin tavoitteisiin on jo toteutunut toimenpiteitä tai työ tavoitteen saavuttamiseksi on käynnistynyt kuluneen vuoden aikana. Tavoitteista moni pyrkii pureutumaan juurisyihin, jolloin muutos on hidasta ja tulosten uskotaan näkyvän vasta pidemmän ajan päästä.

Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen on tavoitteena eri tavoin ja toimepiteitä on kirjattu monipuolisesti. Tämän laajan tavoitteen saavuttamiseksi on tehty jo paljon työtä, joista esimerkkinä kasvatusohjaajan työn jatkuminen Jussinpekan koululla ja lukiolla sekä ensimmäisen huomaa hyväviikko toteutuminen syksyllä 2018. Positiivinen pedagogiikka on saanut näkyvyyttä ja toimijat ovat käyttäneet erilaisia positiivisen pedagogiikan menetelmiä monipuolisesti. Tarve nuorten mielenterveyden tukemiselle on suuri. Nuorisopsykiatrisen yksikön Nupun asiakasjonot ovat pitkiä ja työntekijöiden mukaan sieviläisten nuorten ahdistuneisuus on huolestuttavan yleistä.

Toimijoiden välinen yhteistyö on tiivistynyt. Ikäkausiryhmät ovat monialaisia, mikä auttaa yhteistyön kehittymistä. Säännölliset tapaamiset ovat edistäneet vuoropuhelun sekä uusien ideoiden ja ajatusten syntymistä. Tapaamiset lisäävät myös toimijoiden välistä tunnettavuutta, mikä merkittävästi edistää yhteistyön lisääntymistä. Muut ikäkausiryhmät on perustettu jo aiemmin, mutta vuoden 2018 aikana aloitettiin säännöllisten toimijatapaamisten järjestäminen.

OSA II TULEVAN VALTUUSTOKAUDEN SUUNNITTELU

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Sievin kunnan arvot ovat: yrittäjyys, maaseutu, yhteisöllisyys, innovatiivisuus

Päämäärä, visio, mitä me haluamme olla:

”Sievi on kolmen kaupungin keskellä asukkailleen osuvat palvelut tarjoava turvallinen asuinpaikka, jossa koti, työ ja harrastukset ovat lähellä. Sievissä luonto, innovatiivinen teollisuus sekä maa-, metsä- ja biotalous paikkaavat kättä. Kunta on taloudestaan tarkka, luotettava yhteistyökumppani. Meillä viihdytään, yritetään ja onnistutaan yhdessä!”

Sievin kunnan strategian painopisteet ovat:

1. Hyvinvoivien ihmisten ja turvallisen maaseudun Sievi

Sievi on turvallinen ja perheystävällinen kunta, joka tarjoaa hyvät arjen palvelut ja kannustaa kuntalaisia aktiiviseen elämäntapaan. Yrittäjyys, maaseutu, perheystävällisyys, puhdas luonto ja avoin päätöksenteko ovat sieviläisille tärkeitä arvoja. Sievi tarjoaa hyvät peruspalvelut ja harrastusmahdollisuudet elämän eri vaiheisiin, vaihtoehtoja laadukkaaseen asumiseen ja sijaitsee oivasti kolmen kaupungin keskellä, laajempien kaupallisten palvelujen läheisyydessä.

2. Elinvoimaisten yritysten ja ahkeran yrittäjyyden Sievi

Sievin on Suomen teollistunein maaseutupitäjä ja ymmärtää yrittäjyyden merkityksen koko alueen elinvoimalle. Kunnan maankäyttö ja alueiden suunnittelu vastaan yrityselämän tarpeisiin. Yrityksemme ovat monipuolisesti teollisuuden ja maatalouden alalta. Kunnan työllisyyspalvelut toimivat tavoitteellisesti ja asiakaslähtöisesti asiakasryhmänsä työllistymistä ja työelämävalmiuksia parantaakseen ja yhteistyössä kunnan yrityspalveluiden kanssa. Oma lukio ja muut alueen peruskoulun jälkeiset oppilaitokset ovat merkittäviä tulevaisuuden osaamisen ja elinvoiman tuottajia ja kehittäjiä.

3. Tasapainoisen ja vastuullisen taloudenhoidon Sievi

Tulojen ja menojen tasapaino ja nopea reagointi muuttuvaan taloustilanteeseen pitää Sievin talouden vakaana ja mahdollistaa kauaskantoiset investoinnit. Vuosikatteen tavoitetasoksi asetetaan poistojen määrä kaksinkertaisena. Taloudellisten riskien ja sitoumusten määrä tulee olla kunnan kokoon ja taloudelliseen kantokykyyn nähden hallittava. Sievin kuntakonsernin suhteellinen velkaantumisaste olisi hyvä saattaa lasku-uralle lähivuosina. Hallintokunnat seuraavat toimintansa tuloksellisuutta ja kehittävät sen arviointivälineitä. Toimintamme on tuloksellista silloin kun asiakkaiden tarpeisiin vastataan kustannustehokkaasti, laadukkaasti ja työssä jaksaminen on hyvällä tasolla.

4. Osaavan ja motivoituneen henkilöstön Sievi

Sievi on osaavan ja motivoituneen henkilöstön hyvä työnantaja. Henkilöstön hyvinvoinnin takaa vahva ammattitaito, avoin ja ratkaisukeskeinen työilmapiiri, terveellinen työympäristö, hyvä johtaminen ja kaikkien työpanoksen arvostus. Meillä jokainen on oman työnsä vastuullinen projektipäällikkö ja kehitysjohtaja. Strategiakautena Sievin kunta panostaa erityisesti henkilöstön ammatillisen täydennyskoulutuksen tarkoituksenmukaiseen hankkimiseen ja ajanmukaisten opiskelutapojen riittävään valikoimaan.

5 Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat

Kuntastrategia

Ikääntyvän väestön palvelujen suunnitelma

Aktiivinen ikääntyminen Kallion alueella - ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2017–2020

Sievin kunnan viestintäsuunnitelma

Sievin kunnan ympäristönsuojelusuunnitelma

Sievin kunnan liikuntastrategia

Hyvinvointikertomuksessa on huomioitu:

* ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

6 Hyvinvointisuunnitelma

Valtuustokauden 2017–2021 hyvinvointisuunnitelman laatimisen pohjana on käytetty kuntalaiskuulemista ja ikäkausijaottelun mukaisia monialaisia ryhmiä. Hyvinvointisuunnitelman laatimisen kantavana ajatuksena on ollut saada Sievin kuntalaisten ääni kuuluviin.

Hyvinvointisuunnitelmaa ovatkin olleet laatimassa esimerkiksi kyläyhdistysten toimijat, järjestöjen edustajat ja sieviläisten kanssa töitä tekevät ammattilaiset. Heidän avullaan on pystytty miettimään eri ikäkausien näkökulmasta niitä juurisyytä, jotka vaikuttavat kuntalaisten hyvinvointiin. Usein nämä juurisyyt pahoinvoinnin taustalla ovat hyvin konkreettisia ja pieniä. Yhdessä laaditun hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toimenpiteet ovat konkreettisia ja monien tahojen toteutettavissa. Näiden tulevien toimenpiteiden ei tarvitse olla isoja tavoitteiden saavuttamiseksi, kyse voi olla vain tulokulman muokkaamisesta. Päämäärä on, että hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden täytyttyä kaikki sieviläiset ja sieviläisten kanssa töitä tekevät ovat yhdessä tehneet muutosta omassa yhteisössään.

Ikäkausien mukaiset suunnitelmat

Lapset ja lapsiperheet

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit	Arviointimittarit	Toteutuma 2018
Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen positiivisen pedagogiikan kautta	Toimijat vakiinnuttavat käyttöönsä positiivisen pedagogiikan menetelmiä			
	Positiivisen pedagogiikan tutuksi tekeminen kuntalaisille	Kotiseutulehti Sieviläinen Lape-työryhmä, positiivisen pedagogiikan työrukkanen	Julkaistujen artikkeleiden määrä Toteutunut vuosittainen huomaa hyvä-teemaviikko	- Viikolla 45 toteutui Huomaa hyvä -teeman mukainen ohjelma kaikissa (14:sta) 4H:n järjestämissä monitoimi- ja liikuntakerhoissa (6-12v). (4H-yhdistys) - Huomaa hyvä -viikko varhaiskasvatuksessa, ala- ja yläkouluilla (koulutoimi) - Positiivisuussloganit mm. kunnantalo ja kirjasto (vapaa-aikatoimi) - Kirjaston kokoelmaan hankittiin positiiviseen pedagogiikkaan liittyvää aineistoa lainattavaksi (vapaa-aikatoimi) - Kasvatusohjaajan kirjoittamat artikkelit Sieviläiseen (koulutoimi)
	Lasten ja lapsiperheiden kanssa toimivien henkilöiden	Kunnan henkilöstö Perhepalvelukeskus	50 % osuus lapsista varhaiskasvatuksen piirissä Perhepalvelukeskuksen	- Toteutui 11 uuden 4H-kerhonohjaajan kouluttaminen, Osaava

	kouluttautuminen	Sieivissä toimivat järjestöt ja yhdistykset Ppky Kallio Vapaa-aikatoiminnan ohjaajat Tekninen toimi Jelppikahvila Yksilövalmentaja 0,8htv Etsivä nuorisotyöntekijä 0,5ht	toimintaan osallistuvat perheet KiVa-koulu hankkeen raportointi Hankkeen terveysvaikutusten raportointi Saatu palaute Tapahtumien lukumäärä Käyttäjämäärät Erilaisten harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen Toimintaan osallistuneet nuoret Toteutuneet palveluohjaukset	kerhonohjaaja - koulutus (16h) (4H-yhdistys) - Varhaiskasvatuksen positiivisen pedagogiikan koulutuspaketti (koulutoimi) - Verkko-seminaari opetushenkilöstölle syksyllä 2018, erkkää verkossa luento. (koulutoimi) - Ppky Kallion lapsiperhepalvelut ja lastensuojelu osallistui mm. Lape-hankkeen koulutuksiin ja yhteistyötilaisuuksiin (Ppky Kallio)
Eroperheiden tuki	Vertaistukitoiminnan kehittäminen ja toteuttaminen	Lape-työryhmä Yhdistykset Varhaiskasvatus	Toteutuneiden ryhmien lukumäärä Käyttäjiltä saatu palaute	
	Keskitetty tietokootaan palvelutarjonnasta ppky Kallion internet - sivulle	Lape-työryhmä Ppky Kallio	Ppky Kallion internetsivuilta aiheesta löytyvä tieto	- Työskentely käynnistynyt (Ppky Kallio)
	Nuorten ystävien toteuttama ryhmätoiminta	Lape-työryhmä	Toteutuneet tapaamiset	- Toteutunut (Lape, Ppky Kallio)
	Lapsiperheiden kotipalvelu	Sievin Perhepalvelukeskus		- Ppky Kalliossa lapsiperheiden kotipalvelun käyttö lisääntyi (Ppky Kallio)
Vanhemmuuden tukeminen	Tuetaan perheitä asettamaan rajoja kasvatuksessa	Ppky Kallio Varhaiskasvatus Perhepalvelukeskus ry	laadittu huoneentaulu	- Kirjaston kokoelmiin hankittiin vanhemmuutta ja kasvatusta tukevaa aineistoa monipuolisesti (esim. tunnekasvatus).

				(vapaa-aikatoimi)
	Parisuhdetaitojen parantaminen	Sievin seurakunta Yhdistykset		- Keskustelut perhekerhoissa (Srk)
	Vertaistukitoiminnan tarjoaminen, kasvokkain ja internetissä	Yhdistykset Sievin seurakunta Ppky Kallio Varhaiskasvatus		- Perhekerho 2 krt/vko (srk) - Rippikoulun vanhempainillat (srk) - Perhemiitti 1krt/vko (Perhepalvelukeskus ry.)
	Kohtaamistilanteiden lisääminen perheissä	Lasten vanhemmat ja huoltajat		- Lapsiperheiden kotipalvelu arjen apuna ja mahdollistamassa myös ns. parisuhde-aikaa vanhemmille (Perhepalvelukeskus ry.) - Tilaussopimukset 20 perheen kanssa kotitaloustöistä (kokopäiväisesti) vuodeksi (4H-yhdistys)
	Vanhempien ja lasten tunnetaitojen vahvistaminen	Lasten vanhemmat ja huoltajat Ppky Kallio Varhaiskasvatus Koulutoimi Yhdistykset Sievin seurakunta		- Seurakunnan perhekerhojen ja päiväkerhojen ohjatussa toiminnassa ja kohtaamisessa suunnitelmallisesti ja keskusteluissa (Srk)
	Päivittäinen ruoka-/keskusteluhetki perheen kesken ilman mediavälineitä	Lasten vanhemmat ja huoltajat		

	Osallisuuden vahvistaminen	Ppky Kallio Koulutoimi Varhaiskasvatus Perhepalvelukeskus ry.		- Asiakaspalautteen säännöllinen kerääminen.
Perheen yhdessäoloa tukevaa monipuolista harrastustoimintaa	Yhteistyö yhdistysten kesken, lapsille ja aikuisille samanaikaista toimintaa	Yhdistykset	Toteutuneiden tapahtumien määrä	- Toteutui 2 retkeä (4H, Martat, Mll, vapaa-aikatoimi) - Talvilomareissu Duudsoniparkkiin (vapaa-aikatoimi) - Syyslomareissu Vuokattiin (vapaa-aikatoimi)
	Matalankynnyksen toimintaa	Yhdistykset Vapaa-aikatoimi		-Toteutui 24 kerhoryhmää (4H-yhdistys) -Toteutui 2 retkipäivää (yhteistyössä 4H, vapaa-aikatoimi) -Toteutui 1 retkipäivä (4H-yhdistys)
	Päivällä tapahtuvan toiminnan järjestäminen	Yhdistykset Ylivieskan seudun kansalaisopisto Ylivieskan musiikiopisto	Toteutuneet tapahtumat	-Toteutui 12 päiväleiripäivää (4H-yhdistys) -Kirjasto tarjosi kerran kuussa ympäri vuoden kaikille lapsille ja lapsiperheille avoimen satutuokion kirjastolla. Tämän lisäksi esim. eskariryhmille pidettiin omia satutuokioita erikseen sovittuina ajankohtina. Syksystä -18 alkaen pidetty kuukausittain satutunti Perhemiitin kävijöille. (vapaa-

				aikatoimi) -10 leiripäivää, 3 lasten leiriä kesäaikana (srk, vapaa-aikatoimi) -Nuorisotalon Miitin Klubi-iltapäivät alakoululaisille (3pvä/vko) (vapaa-aikatoimi) -Funlandia tapahtuma (676 lasta + huoltajat) (vapaa-aikatoimi, Teollisuuspuisto) - Perhemiitti tiistaisin. (Perhepalvelukeskus ry.) - Uimaliput Uikkoon jäsenhintaan Sievin Perhepalvelukeskuksen jäsenille (Perhepalvelukeskus ry.)
	Osallisuuden vahvistaminen	Vapaa-aikatoimi Yhdistykset		
Jokaisella kouluikäisellä lapsella on yksi kodin ulkopuolinen harrastus	Luodaan mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin harrastustoiminnan kautta	Yhdistykset Vapaa-aikatoimi Sievin seurakunta		- Lukemisharrastus ei maksa mitään. Kirjasto ja kulttuuripalvelut järjestivät lapsille ja koululaisille ensimmäistä kertaa kesälukukampanjan. Täysiä lukupasseja palautui 103 ja yhteensä 57 lasta osallistui kampanjaan. Nämä lapset lukivat/kuuntelivat kesän aikana yli 1000 kirjaa.

				Ahkerimmat lukijat palkittiin ja lisäksi kaikkien osallistujien kesken arvottiin palkintoja. Myös paikalliset yritykset tukivat kampanjaa. (vapaa-aikatoimi) - Kirjasto ja 4H ovat pitäneet syksystä - 18 alkaen 2 krt/ kk kokoontuvaa Pelikerhoa. (4H ja vapaa-aikatoimi) -24 kerhoryhmää, osallistujakertoja 4476 (4H-yhdistys)
	Tuetaan kaveri- ja ryhmätoimintataitojen kehittymistä	Lasten vanhemmat ja huoltajat Varhaiskasvatus Koulutoimi Vapaa-aikatoimi Yhdistykset Sievin seurakunta		- Uusien 11 4H-kerhonohjaajan kouluttaminen (16h), opintopisteitä 7. 4H-ryhmätoimintaan työllistetty 33 nuorta. (4H-yhdistys) - Seurakunnan päiväkerhot, isoskoulutus (23 nuorta) (srk)
	Vahvistetaan osallisuuden kokemusta			-4H-työpalveluun (siivoustyö, leiriohjaus, kierrätyspiste, lasten tapahtumat) työllistettiin 16 nuorta. (4H-yhdistys)
	Tarjotaan toimintaa kaikilla Sievin kylillä	Kyläyhdistykset Muut yhdistykset Vapaa-aikatoimi		- Toteutui 24 kerhoa ja osallistujakertoja 4476 (4H-yhdistys) - Kirjastoautopalvelua tarjotaan kaikille Sievin kylille (vapaa-aikatoimi)
	Matalan kynnyksen toiminnan	Yhdistykset Vapaa-aikatoimi		- Toteutui liikuntakerhoja 7 (4H, vapaa-

	järjestäminen, liikuntaryhmät/ hönssäporukat			aikatoimi) -Toteutui liikuntalajit tutuiksi Sievissä yhteistyötapahatuma (4H, Sievin Sisu, vapaa-aikatoimi)
	Mielipidekyselyn toteuttaminen	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kysely	- Kirjastoautohankkeen ssa sieviläisiltä kysyttiin kirjastoautopalvelujen tärkeydestä. Kysely oli avoinna heinä- ja elokuun ja vastauksia saatiin 85. (vapaa- aikatoimi)

Nuoret ja nuoret aikuiset

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit	Arviointimittarit	Toteutuma 2018
Nuorten itsetunnon vahvistaminen ja syrjivän kiusaamisen vähentäminen positiivisen pedagogiikan avulla	Nuorten kanssa työtekevien työilmapiiri on positiivinen	Esimiehet Työntekijät Järjestöjen hallitukset / johtoryhmät Järjestötoimijat	Sairauspoissaolojen väheneminen Kouluviihtyvyyden paraneminen Harrastajamäärien kasvu	- Kouluissa on toteutettu Huomaa hyvä - teemaviikko. (koulutoimi, vapaa-aikatoimi) - Työhyvinvointia ylläpitävä toiminta (kunta) - Työhyvinvointi-illat (4H)
	Tulevien seiskojen tutustumispäivä Seiskaleirit Ryhmyttämispäivät	Koulutoimi Vapaa-aikatoimi Sievin seurakunta Koulukuraattori Koulunuorisotyöntekijä	Toteutuneet tapahtumat	- Jokaiselle luokalle järjestetty seiskaleiri (koulutoimi, srk, vapaa-aikatoimi) - Tulevien seiskojen tutustumispäivä toteutui (koulutoimi, srk, vapaa-aikatoimi) - Toteutui seiskojen metsäpäivät ja päivien yhteydessä tukioppilaiden ryhmyttämisisiltapäivä (koulutoimi, 4H) - Toteutui lukion aloittavien opiskelijoiden ryhmyttämisisiltapäivä (koulutoimi, vapaa-aikatoimi)
	Tukioppilastoiminta Harrastusryhmien vertaispositiivarit Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitukset Nuorisovaltuusto	Koulutoimi Vapaa-aikatoimi Sievin seurakunta Tukioppilastoiminta ohjaava opettaja Oppilas- ja opiskelijakuntatoimijat	Koulutukset Koulutetut toimijat	- Tukioppilaille on järjestetty koulutusta. (koulutoimi)

	Nuisku - koulutus	mintaa ohjaava opettaja Koulunuorisotyöntekijä Järjestöt		
	Positiivisen ilmapiirin luominen; keskitytään onnistumisiin	Koulutoimi Vapaa-aikatoimi Sievin seurakunta Lape-työryhmä	Kouluviihtyvyyden paraneminen (kouluterveyskysely) Tyytyväisyys elämään lisääntyy(kouluterveys kysely) Nuorten itsearvostus kasvaa (kouluterveyskysely)	- Kouluille on kehitetty välituntitoimintaa (koulutoimi) - Jelppiverkon asiakastyö (vapaa-aikatoimi) - Laadittu huoneentaulut koulun henkilöstölle (vapaa-aikatoimi)
	Sinussa on sitä jotain -teema läpileikkaavana kaikessa järjestettävässä toiminnassa Toiminnan vuosikello	Koulutoimi Koulunjohtajat Vapaa-aikatoimi Sievin seurakunta Koulunuorisotyöntekijä Järjestöt Sieviläinen		- Nuorisotilatyössä nuorten vahvuuksien hyödyntäminen toiminnassa (vapaa-aikatoimi) - Seiskaleirin kantava teema (koulutoimi, srk, vapaa-aikatoimi) - Jelppiverkon palvelut (vapaa- aikatoimi) - Lastenleirien teema (srk, vapaa-aikatoimi)
Matalankynnyksen mielenhyvinvointia tukevat palvelut	Vertaistoimintaa nuorille aikuisille	Ppky Kallion mielenterveyspalvelut Vapaa-aikatoimi; erityisesti Jelppiverkko ja työllisyyspalvelut Sievin seurakunta Järjestöt	Toteutuneet tapahtumat ja ryhmät	-Jelppistartti- ja Starttiryhmätoiminta (vapaa- aikatoimi)
	Ajantasainen palvelukartta ja	Nuorten palvelu- ja ohjausverkosto	Toteutunut palvelukartta	

	tiedottaminen	Ppky Kallio		
	Kasvokkain tapahtuvia lähipalveluita Sievissä	Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto Ppky Kallio	Toteutuneet palvelut	- Jelppiverkon palvelut (vapaa-aikatoimi) - Seurakunnan diakoniatyö (srk) - Perhepalvelukeskus ry. - Voimaneito ryhmätoiminta (koulutoimi, ppky Kallio, srk ja vapaa-aikatoimi) - Jännittäjä - ryhmätoiminta (koulutoimi)
	Jussinpekan koululle ja lukiolle lisää työntekijäresurssia (merkkari ja koulunuorisotyöntekijä)	Kunnanvaltuusto Kunnanhallitus Koululautakunta Vapaa-aikalautakunta Sievin seurakunta	Uusi työntekijä aloittaa työssään	- Kasvatusohjaaja aloitti syksyllä 2018 (koulutoimi)
	Koulupsykologi- ja koulukuraattoripalvelujen sekä kouluterveydenhuollon riittävä resurssointi oppilasmäärää kohden	Koululautakunta Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto Ppky Kallio		- Koulupsykologi ostopalveluna 2 pv/vko (koulutoimi) - Kouluterveydenhoitaja 1,5 htv (Ppky Kallio) - Koulukuraattori 1htv (koulutoimi) - Kouluterveydenhuolto on resursoitu suositusten mukaan. (Ppky Kallio)
Nuoriin kohdistuvan seksuaalisen häirinnän vähentäminen	Kouluterveydenhuollon riittävä resurssointi oppilasmäärää kohden	Ppky Kallio Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto Koululautakunta	Oppilaiden määrääikaistarkastukset (toteutumis %), Ppky Kallion tilasto	- Kouluterveydenhoitaja 1,5htv (Ppky Kallio)
	Lapset puheeksi-toimintamallin	Koulutoimi Lape-työryhmä		

	tutuksi tekeminen			
	Oppilashuollon toimintamallin kehittäminen	Koulutoimi	Valmis toimintamalli	- Sieviin on valmistunut 29.8.2018 uusi oppilashuollon käsikirja. (koulutoimi)
	Seksuaalikasvatusta lapsille, nuorille, vanhemmille sekä kaikille lasten ja nuorten parissa toimiville	Koulutoimi Terveystiedon opettajat Ppky Kallio Kouluterveydenhoitaja Vapaa-aikatoimi Järjestöt		- Terveystiedon tunneilla asioita käydään läpi. (koulutoimi)
Jokaisella nuorella on yksi säännöllinen harrastus kodin ulkopuolella	Harrastusmahdollisuuksista ja harrastamisen vaikutuksista tiedottaminen	Vapaa-aikatoimi Koulutoimi Sievin seurakunta Järjestötoimijat mm. 4H, Sievin Samoojat ry., Sievin Sisu ry. Ylivieskan musiikkiopisto Ylivieskan seudun kansalaisopisto Tanssiopisto Uusikuu Taito Käsityökeskus Kotiseutulehti Sieviläinen	Kunnan internet-sivulla oleva tapahtumakalenteri on toimijoiden aktiivisessa käytössä Koulupäivystysten yhteydessä järjestetään tapahtumakalenteri-info 4krt/vuosi Toteutetaan ajantasainen harrasteopas	- Kunnan internetsivujen tapahtumakalenteri käytössä osalla ryhmistä (kunta)
	Eri toimijoiden välinen yhteistyö; päällekkäisyyksien välttämiseksi ja synergiaedun saavuttamiseksi	Vapaa-aikatoimi Koulutoimi Sievin seurakunta Järjestötoimijat mm. 4H, Sievin Samoojat ry., Sievin Sisu ry. Ylivieskan musiikkiopisto Ylivieskan seudun kansalaisopisto Tanssiopisto Uusikuu Taito Käsityökeskus	Toteutuneiden toimijatapaamisten lukumäärä	- Kolme toimijatapaamista vuonna 2018

		sekä muut toimijat		
	Toimintatilojen saatavuus ja tilavuokrien kohtuullisuus	Tekninen toimi Vapaa-aikatoimi Sievin seurakunta		
	Monipuolinen ja tunnettu harrastustarjonta	Vapaa-aikatoimi Koulutoimi Sievin seurakunta Järjestötoimijat mm. 4H, Sievin Samoojat ry., Sievin Sisu ry. Ylivieskan musiikkiopisto Ylivieskan seudun kansalaisopisto Tanssiopisto Uusikuu Taito Käsityökeskus	Kouluterveyskysely Osallistujamäärä ja harrastusryhmien lukumäärä suhteutettuna ikäryhmän kokoon Kunnalta avustusta saaneiden toimijoiden lukumäärä	- Vapaa-aikalautakunnan myöntämiä avustuksia ? yhdistykselle - Partioryhmät lisääntyneet? - Kirjastopalvelut: eri-ikäisille asiakkaille monipuolisen ja ajantaisen kokoelman, sekä fyysisessä että digitaalisessa muodossa. (vapaa-aikatoimi) -4H:n avaintuotteita nuorille ovat kerhot, kurssit, työllistäminen sekä yrittäjäys. Toteutetaan "Kolme askelta työelämään"-toimintamallia. 1. askeleella kerhotoiminnassa lapset oppivat elämänhallintaa tukevia käytännön ja käden taitoja. 2. askeleella yli 13-v. järjestetään koulutuksia ja kursseja, joiden kautta mahdollisuus työllistyä. 3. askeleella nuoret

				työllistyvät 4H:n kautta erilaisiin töihin ja yrittäjyydestä kiinnostuneita nuoria kannustetaan ja opastetaan oman 4H-yrityksen perustamiseen. (4H-yhdistys)
--	--	--	--	--

Työikäiset

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit	Arviointimittarit	Toteutuma 2018
Aktiivinen ja työkykyinen työikäinen	Työllisyyden edistäminen - palkkatuki - työkokeilu - kuntouttava työtoiminta - ryhmätoiminta - ohjaus ja neuvonta	Pitstoppi-hanke Kunnan työllisyyspalvelut Työkolmio	Työmarkkinatuen kuntaosuuden suuruus Toimenpiteisiin ohjattujen määrä vuositasolla: kunnan työllistäminen/muut palvelut	- Työllisyyspalveluis- sa aktiiviohjauksessa 110 henkilöä, joista 75 henkilöä oli ainakin yhdessä aktiivitoimenpitees- sä. - Työmarkkinatuen kuntaosuus 158 841€, laskenut edellisestä vuodesta. (v. 2017 165 302€) (vapaa- aikatoimi) - Työllistettyjä kunnalla 24 henkilöä työllisyyspalveluiden kautta. Kuntouttavassa työtoiminnassa 31 henkilöä, joista 12 henkilöä kuntouttavassa ryhmätoiminnassa. Avoimille työmarkkinoille sijoittui 15 henkilöä. (vapaa- aikatoimi)
	Ohjaus- ja neuvontatyö sekä hyvinvointia edistävät tapahtumat ja ryhmät työkykyä edistäviin elämäntapoihin liittyen: liikunta, ruokavalio, päihteiden käyttö yms.	Ppky Kallio/työterveyshuolto Yritysten johto Ammattijärjestöt vapaa-aikatoiminnan ohjaaja yksityiset palveluntuottajat Sievin työllisyyspalvelut Pitstoppi -hanke Jelppiverkko	Sairauspoissaolot Tapahtumiin/ryhmiin osallistuneiden määrät	-Pitstoppi -hankkeen viikottainen PopUp-toiminta edistää työttömien hyvinvointia ja osallisuutta. Toimintaa on vuoden aikana järjestetty 51 kertaa, joissa on keskimäärin ollut 5 osallistujaa/kerta.

				(vapaa-aikatoimi)
	Matalan kynnyksen vapaa-aikapalveluiden tarjoaminen (esim. liikunta, kädentaidot, kirjallisuus)	Vapaa-aikatoiminnan ohjaajat Järjestöt ja yhdistykset	Tapahtumien lukumäärä Tapahtumiin osallistuneiden määrä Toteutuneet ryhmät	
Kaikkien Sievin kylien elävänä pitäminen	Yhteistyön luominen sekä käynnistäminen kyläyhdistysten ja koulujen vanhempaintoimikuntien välillä	Kyläyhdistysten hallitukset Vanhempaintoimikuntien edustajat Järjestöyhdyshenkilö		- Järjestöyhdyshenkilö vierailut yhden kyläyhdistyksen kokouksessa (vapaa-aikatoimi)
	Kylien välisen toiminnan benchmarkaus Sievin kunnan alueella	Järjestöyhdyshenkilö Toimijaillat	Toteutuneet toimijaillat Erilliset teemakoulutukset	- Kolme toteutunutta toimijatapaamista (vapaa-aikatoimi)
	Kyläsuunnitelman luominen tai päivittäminen	Kyläyhdistykset Järjestöyhdyshenkilö	Luotu tai päivitetty kyläsuunnitelma	
	Talkoohengen elvyttäminen	Kyläyhdistystoimijat Kyläläiset	Toimiva kyläyhteisö	
	Kyläluudat liikenteeseen	Vapaa-aikatoimi Kyläläiset Kyläyhdistystoimijat	Kyläluudat vierailevat 2 talossa/kuukausi	
	Kylätapahtumat	Kylätoimijat Avustukset	Väh. 2 tapahtumaa/vuosi	- Toteutunut muutamalla kylällä (kyläyhdistykset)
Jaksava vanhempi arjessa	Matalan kynnyksen perheliikunta kaikilla kylillä	Vapaa-aikatoiminnan ohjaajat Yhdistykset ja järjestöt Kyläyhdistystoimijat		- Perheliikuntaa Korhosen ja Kiiskilän saleilla 4 krt. (vapaa-aikatoimi)
	Matalan kynnyksen toimintaryhmien luominen aikuisille (mm. kevyitä porinaryhmiä, niitä näitä..)	Kyläyhdistykset Vapaa-aikatoiminnan ohjaajat		
	Vertaistukitoiminnan tarjoaminen kylillä tai verkossa			

Ikäihmiset

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit	Arviointimittarit	Toteutuma 2018
Jokaisella vähintään yksi ystävä	Mitä sinulle kuuluu?	Kyläläiset Naapurit Sukulaiset Vapaaehtoinen Sievin seurakunta	Välitön kohtaaminen lisääntynyt	-vapaaehtoistyön kirjattuja tunteja 756h (kaikkia tapaamisia ei ole kirjattu). Kohdattuna 1703 henkilöä (Eläkeliitto) -bingokäynnit 89kpl:tta (Eläkeliitto) - vertaistukihenkilöitä paamiset 59kertaa (Eläkeliitto) - Neulekahvila 1krt/vko Kyläkamariilla (srk) - Kyläkamari/kirppis 4pv/vko (srk) - Varttuneen väen kerhot 1krt/3vko; Haikolankylä, Korhonen, Sievinkylä (srk) - Yksin asuvien jouluruokailu (srk)
	Vapaaehtoisten kouluttaminen	SPR Vapaaehtoistyön hankkeet Järjestöyhdyshenkilö Sievin seurakunta	Järjestetyt koulutukset Organisoitu toiminta	- Vertaisveturit koulutettu (vapaa-aikatoimi, Voimaa Vanhuuteen- hanke)
	Tukiverkkoselvitys	Vertaisveturit Sievin seurakunnan diakoniatyö Järjestöt	ikäryhmäselvitys tehty	
Kotona asuminen mahdollisimman pitkään	Ehkäisevät terveyspalvelut ja varhainen puuttuminen (puheeksiotto)	Vaikutuksista tiedottaminen Ppky Kallio/ Kotisairaanhoido Ystävien huoli "Kerhotoiminta",	Kirjatut puheeksiotot	

		vertaistoiminta		
Viriketoimintamahdollisuudet		Aktiivinen kyläyhdistys Aktiiviset järjestöt (Sievin eläkeläiset ry, Eläkeliiton Sievin yhdistys, LC Sievi, SPR, Sydänkerho) Vapaa-aikatoimi Sievin seurakunta	Järjestetyt tapahtumat	- Päiväkahvitilaisuudet noin 20 krt (Eläkeliitto) - Erilaisia liikuntaryhmiä (jumpat, patikoinnit) kokoontumiskertoja 118 (Eläkeliitto) - Kirjattuja omaehtoisia kuntoiluita 6635 kertaa (Eläkeliitto) - Neulekahvila 1krt/vko (srk) - Kyläkamari/kirppis 4pv/vko (srk) - Varttuneen väen kerhot 1krt/3vko; Haikolankylä, Korhonen, Sievinkylä (srk)
Ajantasainen palvelukartta kaikista kunnan alueen palveluista ikäihmisille		PPKY Kallio Sievin kunta	Luotu palvelukartta	
Tietämys kotiavun saatavuudesta ja käyttömahdollisuudesta		Työkolmio Sievin 4H-yhdistys, palokuntanaiset sekä muut yhdistykset ja toimijat Talkoolaiseet Palvelusta tiedottaminen		- Lusiinassa 4H-työpalvelu esittely (4H-yhdistys) - 4H-yhdistyksen nettisivuilla tietoa kotiavusta (4H-yhdistys) - Työtöri kunnan internetsivuilla (kunta) - Ikäihmisten päivän info (Kunta, Ppky Kallio)
Tavoittava ja kokonaisvaltainen kotipalvelu (tuttu kotihoitaja, joka uskalttaa viedä roskatkin ulos)		PPKY Kallio Omaiset	Asiakaspalaute Kansalaisfoorumi	- Toteutettu kansalaisfoorumi osana ikäihmisten päivää 03/2018 (kunta, Ppky Kallio)
Ikäneuvola palvelun		PPKY Kallio		

	saanti Sieviin	Sievin kunta		
	Asumisoloselvitys yli 75-vuotiaiden osalta (voiko asua kotona tai millaisia muutoksia tulisi tehdä? Asumisen esteettömyys, terveydentila)	PPKY Kallio Sievin kunta	Ikäryhmäselvitys tehty	
Liikunta on luonteva osa arkea	Edulliset liikuntapalvelut	Vapaa-aikatoimi Urheiluseurat ja järjestöt		- Liikuntatapahtumat (vapaa-aikatoimi) - Kolme ikäihmisten kuntosaliryhmää (vapaa-aikatoimi) - Muut liikuntaryhmät (Ylivieskan seudun kansalaisopisto)
	Senioripuiston rakentaminen Haikolankylälle	Tekninen toimi Vapaa-aikatoimi	Valmistunut puisto	- Suunnitelma puiston rakentamisesta olemassa (tekninen toimi)
	Järjestöjen toiminnan tukeminen	Järjestöyhdyshenkilö Edulliset/ilmaiset tilat Avustukset		- Koulutettu vertaisvetureita (vapaa-aikatoimi, Voimaa vanhuuteen- hanke) - Toimijatapaamiset järjestetty (vapaa-aikatoimi)
	Liikuntareitit kylillä, jossa levähdyspenkit ja taukojumppaohjeet	Tekninen toimi Vapaa-aikatoimi, liikuntapalvelut		
	Yhteislenkit kylillä	Kyläliikuttajat Vertaisveturit	Toteutuneet lenkkikerrat	- Vertaisveturien kotikäynnit 72 (vapaa-aikatoimi) - Patikoinnit: 15 krt/73eri hlöä/279suoritusta (Sydänkerho)

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

KALLION ALUEEN IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINTISUUNNITELMAN V. 2018 TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kunnanhallitus 10.06.2019 § 74

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion yhtymähallitus on kokouksessaan 26.4.2019 § 33 käsitellyt Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman 2017 - 2020 vuoden 2018 toimenpiteiden arviointia seuraavasti:

" Vanhuspalvelulain 5 § velvoittaa kunnat laatimaan suunnitelman toimenpiteistä ikääntyvän väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palveluiden ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion yhtymähallitus ja jäsenkuntien kunnanvaltuustot ovat hyväksyneet vuosina 2016 - 2017 Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017 - 2020.

Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017 - 2020 mukaisesti Peruspalvelukuntayhtymä Kallion yhtymähallitus nimesi 15.9.2017 § 79 Kallion ikäneuvoston, jonka tehtäväksi asetettiin varmistaa suunnitelmatyön jatkuminen, tavoitteiden ja vuositeemojen tarkentaminen sekä niiden toteutumisen seuranta ja arviointi. Ikäneuvoston tehtävänä on myös järjestää vuosittain kuntakohtaiset kansalaisfoorumit.

Ikäneuvosto päätti kokouksessaan 4.12.2018, että tiedot vuoden 2018 teeman "Osallisuus" ympärillä tehdyistä toimista pyydetään kaikilta tahoilta kirjallisesti. Arviointia suunnitelman toteutumisesta tavoitteiden, päämäärien ja muiden arviointikriteerien perusteella pyydettiin myös erityisesti kunnallisilta toimijoilta. Ikäneuvoston sihteeri pyysi kirjallisesti kuntien vanhusneuvostojen puheenjohtajien välityksellä yhdistyksiltä ja järjestöiltä sekä seurakuntien yhteyshenkilön välityksellä kootut yhteenvedot vuoden 2018 toimista suunnitelman ja erityisesti vuositeeman ympärillä.

Ikäneuvosto totesi kokouksessaan 12.3.2019, että kaikki toimijatahot ovat toimineet Kallion alueen vuosille 2017 - 2020 -suunnitelman mukaisesti. Eri toimijatahot ovat aktiivisesti pitäneet esillä vuoden 2018 vuositeemaa ja toimineet muutoinkin suunnitelman mukaan.

Arviointia on tehty myös suunnitelman muiden vuoden 2018 loppuun mennessä toteutettaviksi asetettujen tavoitteiden ja kriteereiden toteutumisesta vuoden 2018 loppussa.

Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2017 - 2020 on kirjattuna myös kriteereitä, joilla suunnitelman toteutumista arvioidaan, erityisesti suunnitelman voimassaolon päättyessä. Suunnitelman näitä kriteereitä on myös arvioitu vuoden 2018 osalta.

Yhtymähallitus hyväksyi arvioinnin vuodelta 2018 ja lähetti sen Kallion alueen kuntien valtuustoille käsiteltäväksi.

Sievin vanhus- ja vammaistoimikunta on käsitellyt arvioinnin kokouksessaan 4.6.2019.

Vuoden 2018 Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman arviointi on oheismateriaalina.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää, että valtuusto merkitsee arvioinnin tiedokseen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Kunnanjohtaja Mauno Ranto, p. 044 4883200
etunimi.sukunimi@sievi.fi

Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017-2020

Vuoden 2018 toiminnan arviointi

Kallion Ikäneuvosto 12.3.2019

Yhtymähallitus 26.4.2019

KALLIO

Alavieskan kunta

Nivalan kaupunki

Sievin kunta

Ylivieskan kaupunki

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion yhtymähallitus hyväksyi marraskuussa 2016 ja jäsenkuntien valtuustot hyväksyivät vuonna 2017 päivitetyn *Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017 – 2020*. Vanhuspalvelulain 5 § velvoittaa kunnat laatimaan suunnitelman toimenpiteistä ikääntyvän väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palveluiden ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnitelma perustuu Vanhuspalvelulain lisäksi Kallion palvelustrategiaan sekä jäsenkuntien hyvinvointia ja terveyttä edistäviin ohjelmiin ja kuntastrategioihin, STM:n Laatusuositukseen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi sekä hallituksen kärkihankkeisiin ja Pohjois-Pohjanmaan sote-alueen valmistelumateriaaliin.

Tältä pohjalta suunnitelman valmistelua ohjasi Kallion yhtymähallituksen nimeämistä virkamiehistä ja luottamushenkilöistä sekä kuntien nimeämistä edustajista koostunut työryhmä. Suunnitelman valmisteluun osallistuivat kuntien ja Kallion eri toimialojen, yksityisten palveluntuottajien, seurakuntien ja oppilaitosten edustajien lisäksi vanhusneuvostot, kuntalaistapaamisissa kuntalaiset sekä ikäihmiset kyselyyn vastanneina.

Suunnitelman toteutumisen seurannan lähtökohtana ovat toimenpideohjelmiin kirjatut asiat. Lisäksi ikääntyvän väestön palveluja seurataan vanhuspalvelulain toimeenpanoon liittyvillä seurantaindikaattoreilla.

- I. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion yhtymähallitus perusti kokouksessaan 23.6.2014 § 74 **Kallion Ikäneuvoston, jonka tehtävänä on suunnitelman mukaan varmistaa suunnitelmatyön jatkuminen, tavoitteiden ja vuositeemojen tarkentaminen sekä niiden toteutumisen seuranta ja arviointi. Ikäneuvoston tehtävänä on järjestää vuosittain kuntakohtaiset kansalaisfoorumit** sekä raportoida tavoitteiden toteutumisesta vanhusneuvostoilta, kuntien HYTE-työryhmille sekä kuntien valtuustoille ja Kallion yhtymähallitukselle.

Toteutuminen:

- Ikäneuvosto kokoontuu kahdesti vuodessa. Ikäneuvosto otti jo 29.11.2017 kokouksessaan kantaa vuoden 2018 kansalaisfoorumien ajankohtaan ja ehdotuksiin, että ne voi pitää yhteistyössä kuntien, vanhusneuvostojen tai järjestöjen kanssa. Hyvä kansalaisfoorumien pitoaika olisi huhtikuu, mutta asiasta ei tehty yhtenevää päätöstä, vaan kunnittain ne järjestettäisiin sopivalla tavalla. Kokouksessa käsiteltiin myös Ikääntyneiden Hyvinvointisuunnitelman keskeiset kohdat sekä seurattavat ja arvioitavat kohdat ja todettiin vuoden 2018 vuositeema **Osallisuus**.
- Vuoden 2018 ensimmäisessä kokouksessa 10.4. Ikäneuvosto arvioi ja hyväksyi edellisen vuoden toiminnan; mm. vuoden 2017 *Suomi 100 -juhlavuosi - kulttuurilla hyvinvointia* -vuositeeman ympärillä toteutetun toiminnan saatujen kirjallisten palautteiden pohjalta. Todettiin, että eri toimijatahot ovat toteuttaneet vuoden 2017 vuositeemaa ”Kulttuurilla hyvinvointia; Suomi 100 vuotta - juhlavuosi” hyvin runsaslukuisesti ja toimeenpanneet omissa toimenpideohjelmissään omalla tavallaan suunnitelmaan kirjattuja asioita. Todettiin, että ennaltaehkäisevän työn taloudellinen merkitys tulisi tuoda kuntien valtuustoissa esiin. Lausuttiin, että raportista tulee esiin positiivinen sävy, kuinka varttunut väki toimii aktiivisesti ja on ”viisaampia kuin ennen”, koska varttuneet ovat nyt ja jatkossa iäkkäämpiä kuin koskaan aiemmin.

- Kallion Ikäneuvosto käsitteli 10.4.2018 vuoden 2018 teemaa ”Osallisuus” Keskustelussa tuotiin esille, miten tärkeä asia on ikääntyneiden osallisuus ja sen tukeminen ja miten eri toimijoilla sen toteuttaminen on tärkeää. Myös kaikki ideat osallisuuden toteuttamisen suhteen olisi tärkeää tuoda tietoon toisillekin toimijoille.
- Joulukuun 2018 kokouksessa 4.12. todettiin seurakuntien yhteisesti nimeämä uusi jäsen ikäneuvostoon, käytiin läpi vuoden aikana pidettyjen kansalaisfoorumien ja kuntatapaamisten sisällöt. Ikäneuvosto otti kantaa myös tässä kokouksessa vuoden 2019 kansalaisfoorumien ajankohtiin ja oli sitä mieltä, että kunnittaiset kansalaisfoorumit pidetään vasta sen jälkeen, kun ikäneuvoston vuoden 2018 seurantakokous on pidetty. Kokousajankohdaksi sovittiin 12.3.2019. Ikäneuvosto päätti myös, että kansalaisfoorumit voidaan järjestää myös yhteistyössä esim. kuntien tai yhdistysten kanssa.
- Kallio järjesti Ikäneuvoston toimeksiannosta **kansalaisfoorumit** kaikissa Kallion kunnissa. Uutta oli se, että jokaisen kunnan tilaisuus pidettiin yhteistyössä jonkun muun toimijan kanssa. Uutta oli myös, että Kallion edustajiin lisättiin hoito- ja hoivapalveluiden edustajien lisäksi hoitotyön johtaja/vastaanottopalveluiden tulosaluejohtaja. Kansalaisfoorumit toteutuivat v.2018 seuraavasti: Alavieskan tilaisuus pidettiin 8.5. Omavieskassa yhteistyössä Eläkeliiton kanssa. Tilaisuuteen osallistui 33 edustajaa (vrt. yht. 9 edellisvuonna). Nivalassa tilaisuus pidettiin 29.5. yhdessä Nivalan kaupungin hyvinvointipalveluiden kanssa. Osallistujia oli 37 (v.2017 yht. 30). Sievin tilaisuus järjestettiin myös yhdessä kunnan kanssa 22.3. Osallistujia oli 44 (v.2017 yht. 28). Ylivieskassa kansalaisfoorumi järjestettiin 13.6. iltatoritapahtumana yhdessä Ylivieskan kaupungin, vanhusneuvoston ja järjestöjen/yhteisöjen kanssa. Osallistujamääräksi laskettiin 87, mutta toria pitäneiden yhteisöjen/järjestöjen jäsenten paikalla olleeksi määräksi on laskettu 336. (v.2017 osallistujia oli vain yht. 13). Kansalaisfoorumit olivat onnistunut tapahtuma yhteistyönä toteutettuina.

Kallion osuudessa käytiin läpi Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmasta vuosille 2018-2020 arvot, tavoitteet, teemat ja suositukset sekä erilaisten palveluiden esittelyä mm. perhehoito ja omaishoito. Tuotiin esiin ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen ylläpidon ja tukemisen tärkeyttä esimerkiksi kunnallisen liikuntatoimen, kulttuuritoimen sekä ystäväpalvelun avulla. Ikäihmisen omaa aktiivista toimintaa ja itsestään huolehtimisen tärkeyttä esimerkiksi liikkumisen kautta korostettiin. Puhuttiin turvallisesta kotona asumisesta ja kuntouttavista toimenpiteistä. Korostettiin myös asiakkaiden ja omaisten osallisuutta palvelujen kehittämisessä. Kerrottiin, että kunnissa/sotevalmistelussa varaudutaan väestön ikärakenteen muutokseen ja arvioidaan väestön hyvinvoinnin tilaa. Todettiin, että kuntien vanhusneuvostot ovat mukana palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä omalta osaltaan ja Kalliossa Ikäneuvosto. Vuoden 2018 teemasta osallisuus tiedusteltiin keinoja ikääntyneiden osallisuuden lisäämiseksi. Kaatumisen ehkäisy on yksi Kallion kehittämiskohde, joten kaatumisen ehkäisy oli yksi tilaisuuksien teema. Kuntien osuuksissa oli mm. hyvinvointikertomukseen ja hyvinvointiin liittyvät asiat esillä.

Osallistujilta toivottiin palveluiden kehittämiseksi palautetta ja ideoita, jotka kirjattiin ylös. Mm. seuraavia kommentteja annettiin: Vaikea päästä äkillisesti tilapäishoitoon. Palvelusetelillä on hyvin saanut vapaata äkilliseen avun tarpeeseen yksityiseltä.

Perhehoidon saatavuutta on kehitettävä Nivalassa. Perhehoito nähdään hyvänä palveluna, mutta kuitenkin ei ole vielä opittu käyttämään perhehoidon palveluja. On tiedotettu virkistys- ja koulutuspäivistä, hoitajan saaminen sijaiseksi mietityttää, kun koulutus ja virkistyspäivään moni omaishoitaja olisi menossa. Kokemus on, että omaishoitajana on yksinäinen ilman omaisia ja läheisiä. Kallio on selkeyttänyt omaishoidon toimintamallia, josta ilmoitettiin ja ohjeistettiin yhteydenottoa suoraan omaishoidon yhdyshenkilöön. Kotihoito: palaute, että systeemi on liian monimutkainen ja asiakkaat eivät osaa hakea palveluita. Annettiin kotihoidon yhteyshenkilöt ja puhelinnumerot; ensisijaisesti yhteys palveluneuvontaan, kun tarvetta palveluihin ilmenee. Tiedotettiin, että Kalliossa on käytössä uutena ns.lääkeautomaatti kotona asumista tukemaan. Huolta on herännyt palveluiden tarjonta ja pysyvyys omalla alueella. Palvelut eivät saisi mennä ikäihmisiltä liian kauas. Huolta oli kotihoitopalvelujen riittävydestä sekä toive palvelujen kehittämisestä. Osallistuneet ikäihmiset eivät vielä käytä paljon tietokonetta. Parhaaksi tietoväyläksi koetaan edelleen sanomalehdet. Puhelinpalveluita toivotaan edelleen olevan. Teknologian kehittyminen nähtiin kuitenkin positiivisena. Pääosin ikäihmiset tyytyväisiä saamiinsa Kallion palveluihin. Toivotaan, että lääkärin vastaanotolle pääsisi, kun tarvetta on.

- II. Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017 – 2020 **arvot** tiivistettiin päivitetystä suunnitelmasta sisällöltään kolmeen: **Arvokas ikääntyminen:** Ikääntyminen on yhtä arvokas elämänvaihe kuin mikä muu elämänvaihe tahansa. Ikääntyneellä on samat mahdollisuudet osallisuuteen ja hyvinvointiin kuin muilla, ja hän tuntee olevansa arvokas omana itsenään. **Turvallisuus:** Turvallisuudella tarkoitetaan arjen turvallisuutta ja ikääntyneen kokemaa turvallisuutta. **Itsemääräämisoikeus:** Itsemääräämisoikeudella tarkoitetaan sitä, että ikääntynyt ihminen pystyy tekemään itsenäisesti tietoisia valintoja ja että hän saa päätöksentekoaan varten tietoa ja muuta tukea.

Toteutuminen:

- Tiivistetyt arvot käytiin läpi v.2018 kansalaisfoorumeissa.
- Arvot esiteltiin myös Kallion ja kuntien välisissä tapaamisissa marraskuussa 2018.

Arvoista käydyissä keskusteluissa tuli esiin, että ikääntyminen on yhtä arvokas elämänvaihe kuin muutkin. Erityisesti on korostettu ikääntyneen itsemääräämisoikeutta, jota on tuotu esiin ikääntyneille itselleen, mutta joka on haluttu tuoda esiin myös omaisille. Asiakkaan itsemääräämisoikeutta on tuotu esiin myös työntekijöille yksiköissä, mm. omavalvontasuunnitelmien päivityksen yhteydessä. Ikääntyneen mielipidettä tulee kuulla kaikissa niissä asioissa, joihin hän kykenee ottamaan kantaa ja perustella päätökset ja toimet, joihin päädytään.

- III. Suunnitelman **visio** on: **Kallion alueen ikäihmiset ovat aktiivisia ja hyvinvoivia ja pärjäävät arjessa.** Suunnitelma korostaa ikääntyneiden aktiivisen elämän jatkumista eläkeiästä huolimatta, omasta hyvinvoinnista vastuun kantamista ja omassa kodissaan sekä arjessa pärjäämistä.

Toteutuminen:

- Vision sisältö käytiin läpi kunnittain kansalaisfoorumeissa. Tilaisuuksissa painotettiin, että jatkossa Kallion alueen kuntalaiset ovat mahdollisimman hyvinvoivia ja pärjäävät arjessaan. Painotettiin turvallista kotona asumista ja kuntouttavia toimenpiteitä.
- Palveluissa korostettiin sellaista asiakaslähtöisyyttä, jossa vahvistetaan asiakkaan omaa kykyä huolehtia itsestään. Puhuttiin myös kaikkien toimijoiden vastuusta osallistaa ikääntyneet omien palveluidensa suunnitteluun. Kerrottiin, että palveluja tullaan järjestämään joustavasti kunkin asiakkaan tarpeiden mukaan.
- Visiota käsiteltiin Kallion ja kuntien välisissä tapaamisissa marraskuussa 2018. Keskusteluissa oli esillä erityisesti se, miten kunnat omalta osaltaan ja me palveluntuottajat omalta osaltamme, mutta myös muut tahot voidaan kaikki tukea ikääntyneiden pärjäämistä arjessa kodeissaan ja tuemme heidän hyvinvointiaan. Kuntien rooli nähtiin merkittävänä omassa kodissa asumisen mahdollistamisessa ja hyvinvoinnin mahdollistajana järjestämällä mm. kulttuuri- ja liikuntatoimintaa, mutta myös huolehtimalla riittävän kuljetuspalvelun toimivuudesta. Muistutettiin, että eri toimijoiden vastuulla on osallistaa ikääntyneet omien palveluidensa suunnitteluun.

- IV. Suunnitelman **strategiset tavoitteet** ovat:

- 1) **Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen**
- 2) **Kotona asuminen ja sitä tukevat palvelut**

Strategiset tavoitteet ovat samat kuin olivat alkuperäisessä suunnitelmassakin.

Toteutuminen:

- Tavoitteista on keskusteltu kansalaisfoorumeissa 2018.
- Tavoitteet ja niihin pääsemisestä on keskusteltu Kallion ja kuntien välisessä tapaamisessa 30.5. ja kunnittain 27.- 28.11.
- Tavoitteet käytiin läpi myös ikäneuvoston kokouksessa 10.4. kun käytiin IKIS-suunnitelmasta tehtyä päivitystä läpi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä toimintakyvyn ylläpidon näkökulma on tuotu keskusteluissa esiin kaikissa tilaisuuksissa kotona pärjäämisen ehdottomana edellytyksenä. On keskusteltu kansallisista linjauksista tuoda palveluita ikääntyneen kotiin ja että toimijoina ovat julkisten palveluntuottajien lisäksi myös ikäihminen itse ja hänen lähiyhteisönsä sekä muut yhteisöt, yksityiset ja vapaaehtoiset. Kuntien hyvinvointitehtävän vahvistuminen on näkynyt myönteisenä erilaisissa hyvinvointia edistävissä toiminnoissa, yhteistyön kasvamisena ja terveys- ja sosiaalipuolen toimintojen täydentäjänä ja tukena. Tavoitteiden on todettu olevan ajankohtaiset jatkossakin.

- V. Suunnitelmassa on **seitsemän päämäärää**, jotka jakautuvat moniin sisältöihin. Suunnitelman päämääräksi on valittu asiat, jotka tukevat vision ja strategisten tavoitteiden saavuttamista. Päämäärät muotoutuivat osin uusiksi suunnitelman päivityksessä. Ikääntyneiden osallisuutta on korostettu. Kunkin päämäärän kohdalla on kerrottu, mikä toimijataho on ensisijaisesti vastuussa sen toteuttamisesta. Päämäärien toteutus muodostaa samalla suunnitelman toimeenpano-ohjelman.

Suunnitelman päämäärät ovat:

- **Ikääntyneet ovat mukana kehittämässä Kallion alueen elinvoimaisuutta.**
- **Ikääntyneet edistävät terveyttään ja toimintakykyään.**
- **Ikääntyneet osallistuvat ja vaikuttavat.**
- **Ikääntyneet liikkuvat ja ylläpitävät lihaskuntoaan.**
- **Ikääntyneillä on mahdollisuuksia monimuotoiseen asumiseen.**
- **Palveluorganisaatioita kehitetään hallitusohjelman mukaisesti paikalliset olosuhteet huomioiden.**
- **Kustannuskehitys pidetään vakaana.**

Toteutuminen:

- Päämäärät on käyty kansalaisfoorumeissa läpi keskustellen, missä niihin pyrkiminen näkyy ja miten suuri osuus ikääntyneellä itsellään on päämäärien toteutumisessa.
- Päämääriä käsiteltiin Kallion ja kuntien välisissä tapaamisissa 30.5. ja kunnittain 27.-28.11.
- Kunnat pitävät alueensa elinvoimaisina tuoden tarjolle mm. erilaisia palveluita, harrastustoimintaa eri ikäryhmille. Kallion alueella ikäihmisiä osallistuu aktiivisesti alueensa kehittämiseen mm. toimimalla vanhusneuvostoissa, poliittisissa elimissä ja muissa yhteisöissä. Kunnissa on vilkastakin asuntotuotantoa. Erityisesti ikääntyneitä koskee senioriasuntohanke Yliviskassa. Elinvoimaisuuden edistämiseksi on kunnissa tehty mm. erilaisia liikennejärjestelyjä ja -valojärjestelmiä Elinvoimaisuuden tukemisesta on yhtenä esimerkkinä kunnissa vahvistunut hyvinvoinnin edistämistoiminta, joka edistää myös kuntien elinvoimaisuutta. Sievissä liikunnallisten ja toiminnallisten palveluiden kehittäminen tukee kunnan elinvoimaisuutta ja Ylivieskassa esim. Viisaan liikkumisen –hanke pyrki yhdistämään liikennettä ja liikkumista, turvallisuutta, esteettömyyttä ja rohkeutta liikkua itsenäisesti, mikä tukee elinvoimaisuutta. Kuntien Vanhus- ja vammaisneuvostot toivovat, että niitä hyödynnetään elinvoimaisuuskeskusteluissa.
- Ikääntyneet ovat itse edistäneet terveyttään ja toimintakykyään monin eri tavoin. Yhteistä haastetta on aiheuttanut ne ikääntyneet, jotka halusivat osallistua, mutta osallisuus rajoittuu, kun esim. ei itse pääse liikkeelle ja toiseksi se, että osa ikääntyneistä ei halua osallistua toimintakykynsä ylläpitoon ja osallistua yhteiseen tekemiseen. Ikääntyneillä on ollut mahdollisuus harrastaa monipuolisesti ja hankkia helposti saatavilla olevaa tietoa toimintakykyä ja terveyttä edistävästä ravinnosta,

liikunnasta ja muista harrastuksista sekä palveluista. Kaikki toimijatahot, erityisesti eri yhteisöt ovat monin eri tavoin edistäneet ja ylläpitäneet ikäihmisten terveyttä ja toimintakykyä. Toimintakyvyn edistäminen ja ylläpito edellyttää monipuolisia ennalta ehkäiseviä toimia ja varhaisen mukaantulon käytäntöjä kaikilla toimi- ja palvelualoilla. Ennalta ehkäisevässä työssä merkittävänä lisänä on kunnissa käytöön otettu systemaattinen hyvinvointityö. Palvelutuotanto on huolehtinut riittävän tiedon saannista väestön hyvinvoinnin tilasta ja hankkinut ajankohtaista tunnustettua tietoa hyvistä terveyttä ja toimintakykyä edistävästä käytännöstä.

- Ikääntyneet ovat osallistuneet ja vaikuttaneet monin eri tavoin. Kuntien vanhusneuvostot vastaavat osaltaan ikäihmisten osallistumisesta ja vaikuttamisesta omiin palveluihinsa. Kuntien hallintokunnat, kuten kulttuuri-, liikunta- ja sivistystoimet sekä eri yhteisöt ovat lisänneet ikäihmisten osallistumista ja vaikuttamisen mahdollisuutta tarjoamalla mitä moninaisempia liikunta-, kulttuuri- ja harrastusmahdollisuuksia sekä kulttuurielämyksiä. Ikääntyneet ovat olleet aktiivisesti mukana eri järjestöjen toiminnassa ja päätöksenteossa. Kalliossa osallisuutta on toteutettu asiakaskyselyin, asiakasraadein ja jatkuvan palautteen vastaanotolla ja siten osallistettu asiakkaita palveluiden kehittämiseen. Kallion ikääntyneiden palvelut ovat osallistaneet palveluissa olevia ihmisiä myös erilaisiin julkisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin. Kallion palveluissa on painotettu asiakkaan oikeutta olla mukana oman palvelunsa suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.
- Ikääntyneet ovat liikkuneet ja ylläpitäneet lihaskuntoaan monin eri tavoin arki-liikkumista tai liikuntaa harrastaen. Kunnat ja erilaiset yhteisöt ovat suurimpia liikuttajia. Kansalaisfoorumeissa on ollut liikunta ja lihaskunnosta huolehtiminen esillä ja ikääntyneitä on kannustettu liikkumaan aktiivisesti sekä tiedotettu erilaisista liikuntamahdollisuuksista. Osasta kuntia on koottu, osassa on työn alla koota yhteen tiedotteeseen kaikkien liikuttajayhteisöjen harrastusaikataulut ja liikunta-paikat, joka helpottaa ikääntyneelle suuresti vaihtoehtojen löytymistä ja valintojen tekemistä. Huolta on aiheuttanut ne, joilla ei ole voimavaroja harrastaa. Kallion kaikki kunnat olivat mukana Voimaa vanhuuteen –hankeessa, johon Kalliokin osallistui lähinnä kouluttajakoulutukseen ja yhteistyöhön eri tempauksissa. Hankkeesta saatiin monia malleja, vinkkejä ja ohjeistuksia. Hankkeen kautta on saatu vertaisliikuttajia. Ylivieska pääsi Voimaa vanhuuteen jatkohankkeeseen mukaan. Kalliossa on aloitettu vuoden aikana kaatumisen ehkäisykampanja.
- Ikääntyneillä tulisi olla mahdollisuuksia monimuotoiseen asumiseen. Tavoitteena ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmassa on, että ikäihminen asuu kotona, joka voi olla erilaisissa asumisympäristöissä. Eri tahoilla on keskusteltu erilaisista senioritaloista tai asumisyksikkömuutoksista ikääntyneille tarkoitettaviksi seniori-asunnoiksi yhteisine ”olohuoneineen”. Kaikilta osin suunnitelmat eivät ole edenneet tai ovat hitaita. Ylivieskassa senioritalohanketta viedään edelleen eteen päin. Osasta palvelujen piirissä olevien asumisyksiköt ovat uudistamisen tarpeessa. Tehostettu palveluasumisessa asuminen on yksi asumismuoto. Nivalassa, Sievissä ja Ylivieskassa valmistui vuoden loppuun mennessä kolme 30 huoneen uutta yksikköä korvaamaan tehostetusta palveluasumisesta poistettuja yksiköitä. Uusiin yksiköihin asukkaaksi on halukkuutta. Kuntien tavoitteena on tukea ikääntyneiden kotona asumista mahdollisimman esteettömällä ja turvallista liikkumista edistävällä ympäristöllä sekä liikenne- ja kehittyvillä tietoliikennepalveluilla.

- Palveluorganisaatioita on kehitetty hallitusohjelman mukaisesti paikalliset olosuhteet huomioiden. Kehittämissyhteistyötä on laajennettu soteuudistuksen valmistelutyön vuoksi Kallion aluetta laajemmalle alueelle huomioiden kuitenkin koko ajan Kallion alueen paikalliset ominaisuudet ja tarpeet. Kotona asumisesta tarvittaessa tuettuna erilaisilla palveluilla, kotihoidon, omaishoidon ja perhehoidon kehittämisestä on puhuttu kansalaisfoorumeissa ja kuntien kanssa käydyissä keskusteluissa. Ns. kuntouttava kotihoito kotiutuksen alkuvaiheessa ja määräaikaisten yöpartio toiminta ovat olleet uusia kotona asumista tukevia palveluita. Digitalisaatio on tullut avuksi ajanvarauksessa, hoitojen antamisessa, kulun valvonnassa turvallisuuden ollessa kyseessä, palautteen annossa, tilapäishoidon tehokkaammassa ja asiakaslähtöisemmässä järjestämisessä, lääkkeiden itsenäisessä ottamisessa omatoimisuuden tukemiseksi.
- Kustannuskehitystä on hillitty siirtämällä asenteita ja painopistettä kaikkien yhteistyönä ennakoivampaan ja ehkäisevämpään suuntaan ja varhaiseen tukeen, joka vie kuitenkin pitkän ajan näkyäkseen kustannuskehityksessä. Ikääntyneiden palveluissa pystyttiin uuden teknologian käyttöönotolla vapauttamaan hoitajan resurssia toimintakyvyltään parempikuntoisilta ikääntyneiltä heikoimpien ikääntyneiden palvelun lisäämiseen. Moniasiakkaiden tukemiseksi aloitettiin myös ikääntyneiden palveluissa kehittämissyö yhteistyössä kaikkien ikääntyneiden hoitoon ja palveluun liittyvien toimijoiden kanssa mm. yhteisten prosessien kehittämisellä ja vastuutahojen ja vastuutyöntekijöiden toimintamallin luonnilla.

VI. Kunnat, Kallio ja muut yhteistyötahot toimivat yhteisesti sovittujen päämäärien mukaisesti. Kukin toimijataho vastaa suunnitelman tavoitteiden toteuttamisesta tahollaan. **Vuosittain on kuntien ja Kallion kesken kaksi tavoite- ja arviointikeskustelu tilaisuutta.**

Toteutuminen:

- Kuntien kanssa käytiin vuonna 2018 kaksi tavoite- ja arviointikeskustelua. Alkuvuonna Kallio kutsui kaikki kunnat yhteiseen kuntatapaamiseen 30.5.2018. Mukana tilaisuudessa oli Nivalan ja Ylivieskan kuntien edustajat. Tilaisuudessa ikäneuvoston sihteeri kävi läpi Kallion alueen hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017-2020 vuoden 2017 toiminnan arvioinnin, erityisesti vuoden 2017 *Suomi 100 -juhlavuosi - kulttuurilla hyvinvointia* –vuositeeman toteutumisesta tehdyn arvioinnin. Tilaisuudessa käytiin läpi Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017-2020 keskeinen sisältö mm. päämäärät sekä erityisesti vuoden 2018 vuositeema *”Osallisuus”* ja miten sitä tuettaisiin. Tilaisuudessa pohdittiin, mitä osallisuus tarkoittaa? Keskustelun mukaan: ihmiset osallistuu, ikääntyneet voivat vaikuttaa, esteettömyyden huomioiminen tärkeää osallistumisen tukemiseksi. Tarjottava mahdollisuutta osallistumiseen. Osallisuutta on ja sitä tuetaan eri toimijoiden aktiivisella verkostoitumisella ja yhdessä tekemisellä. Miten herkällä korvalla kuulemme asiakkailta saatua palautetta osallisuuden lisäämiseksi. Ikäihmisten osallisuutta palveluasumisessa voidaan toteuttaa ottamalla etäyhteyksiä erilaisiin tilaisuuksiin (Ylivieska). Osallisuutta voidaan mahdollistaa myös kuljetuspalveluilla.

Nivala esitti osallisuutta tukevinä ja lisäävinä mm. Voimaa vanhuuteen hankkeessa yhteistyössä Sievin kanssa toteutetun vertaisliikuttajakoulutuksen, johon koulutettiin mm. järjestöistä 13 vertaisliikuttajaa. Toiseksi uutena osallisuutta lisäävänä suunnitellaan kahta kesäjumpparyhmää, liikuntaneuvontahanke alkamassa ja Hyvinvointikertomusta tavoitteineen on suunniteltu. Ylivieska kertoi aloitettaneensa Hyte-työryhmätoiminnan ja suunnitelmaa aletaan työstämään. On aloitettu ns. Liikuntaa läpi sukupolvien toiminta, jossa työttömiä koulutetaan liikuntakaveriksi. Kahdella kyläkoululla on tapaamisia ikääntyville. Tietoa viedään kotihoidon henkilöstölle ja palveluneuvontaan. Liikuntaneuvontapalvelu on käytössä. Viisaan liikkumisen palvelut liikuntatoimi ja tekninen yksikkö ovat kartoittaneet liikkumista eri kulkureiteillä, penkkien sijoittelua taajamassa ja kaavoituksessa esteettömyyden huomioimista. Kuntalaiskuuleminen on järjestetty liikuntakeskuksessa eri alueiden osalta. Kirjaston kotipalvelu on toiminnassa. Kirjasto järjestää ”Kirja vinkkausta” eläkeläisjärjestöille ja Tuokiotuvalla. Jatkossa e-kirjasto opastus ja tablettien lainaaminen Ylivieskan kirjastosta olisi mahdollista. Palautetta ja toivetta tullut esim. Alavieskasta tietokoneen käytön opastukseen. Tarvittaisiin vertaistukikoulutusta pienelle ryhmälle. Kulttuuritoiminnan torstaituokiot ja eri infot ja kuntalaisfoorumien pitäminen tietoiskutyypiksi. Ohjaus ja tuki tietokoneen käyttöön näissä tilaisuuksissa olisi mahdollista. Voimaa vanhuuteen – hankkeen osalta koulutettu eri tahoja. Vertaisohjaajaryhmiä on ollut noin 10. Prisman kahviossa vertaisohjaajajummat ovat olleet suosittuja. Kallion Terveiden edistämisen suunnittelijana on aloittanut Kirsi Nukari ollen yhteydessä myös peruskuntaan.

- Kallion ja kuntien kesken käytiin marraskuussa kunnittaiset tapaamiset Alavieskassa ja Sievissä 27.11. ja Nivalassa ja Ylivieskassa 28.11. Keskustelua käytiin vuoden 2018 vuositeeman ”*Osallisuus*” toteutumisesta, käytiin läpi tavoitteet ja päämäärät siinä tarkoituksessa, että kunnittain odotetaan niiden toteutumisen arviointia. Lisäksi muistutettiin, että vuoden 2019 vuositeema on ”*Omassa kodissa pärjääminen*” ja mitä se merkitsee kunnan toiminnassa. Lisäksi keskusteltiin kuntien ajankohtaisista asioista liittyen ikääntyneisiin. Keskusteluissa tuli vahvasti esille kuntien hyte-vastuu myös ikääntyneistä kuntalaisistaan. Hytetoiminta on hyvin tärkeä tekijä ikääntyneiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Hyvinvointikertomukset oli työn alla Nivalassa, Sievissä ja Ylivieskassa. Kallion alueen ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman päämäärä ”Ikääntyneet liikkuvat ja ylläpitävät lihaskuntoaan” oli myös vahvasti esillä mm. kunnissa menossa olleiden Voimaa vanhuuteen -hankkeiden vuoksi.

Alavieskassa (Voimaa vanhuuteen) liikunnallisen osuuden (kuntosaliryhmä) on onnistunut, mutta vertaisliikuttajakoulutusta siellä ei ole järjestetty. Aikomus on ottaa ”Kyläaktiivit” mukaan kohdennettujen palveluiden suunnitteluun kyläläisille. Muuttoa sivukyliltä keskustaan lähemmäs palveluita on vähäissä määrin. Uuden asuntoalueen (5 asuntoa/rivitalo yhteensä 5 kappaletta) rakentaminen on alkamassa, pääpaino on lapsiperheissä mutta mahdollistaa myös asumisen ikäihmisille.

Nivalassa kokeillaan alennettua maksua 10 kerran kuntosalikäynteihin (1 €/ krt), johon on perustettu Uikkoon yksi 10:lle ikääntyneelle tarkoitettu kuntosaliryhmä alennetulla maksulla. Ikääntyneet ovat olleet osallisia ikäihmisten tori-illan tapahtuman järjestämisessä.

Sievin kunnan edustajat antoivat alustavaa arviointia vuodesta: Voimaa vanhuuteen hankkeen mukaisia vertaisvetureja on koulutettu eri puolille pitäjää, ikääntyvien kuntotestaukset on tehty, kuntosaliryhmät ovat alkaneet, palveluliikenne toimii kutsutaksi periaatteella, "Toimintatorstain" ja "Kyykkää ja kahvittele" käytännöt jatkuvat, iltatori on pidetty ja kuntokortit jaettu ikääntyneille.

Ylivieskassa maksuttomat taidetyöpajat ovat olleet suosittuja (Puuhkala, kylätalot, Akustiikka). Konsertteihin ja tapahtumiin on järjestetty lippuja ikäihmisille. Ikäihmisiä on osallistettu arvioimaan kuntien palveluita strategian laatimisen yhteydessä (Tuokiotupa yksi vastaamispaikka). Kansalaisopiston toimintaan osallistuu noin 15% ikäihmisistä aktiivisesti. Sivukylillä on hyvät tilat tapahtumien järjestelyyn. Kansalaisopisto on järjestänyt luentoja terveyteen ja sairauteen liittyen. Liikuntatoimi on järjestänyt tuolijumppaa ja matalan kynnyksen palveluita keskiviikoina klo 12-14. Liikuntatoimi ja Kallio ovat järjestäneet yhteistyössä luentoja eri liikuntaryhmiin; esim. kansantautihoitaja on käynyt luennoimassa.

Kukin toimijataho on omalla tahollaan ja osaamisalueellaan toiminut tavoite- ja päämääräsuuntautuneesti ja laatinut omat suunnitelmansa. Vuoropuhelu kuntien ja Kallion kesken ikääntyvien palveluiden kehittämisen tarpeista ja taloudellisista resursseista on jatkuvaa. Kuntatapaamisten koollekutsumisesta on käytännössä vastannut Kallio.

VII. Suunnitelman toimeenpanoa varten kukin toimijataho laatii vuosittain oman toimenpideohjelmansa. Toimenpideohjelma rakentuu vuositeemoille, jotka jokainen kuntatoimija, yhteistyötaho ja järjestö ottavat huomioon omassa toiminnassaan. Toimeenpano kytketään talousarvioneuvotteluun ja yhteisiin kaksi kertaa vuodessa toteutettaviin tavoite- ja arviointikeskustelutilaisuuksiin.

Vuoden **2018 vuositeemana** oli **Osallisuus**. Eri tahoilla ei ole tehty omaa kirjallista toimenpideohjelmaa, vaan se nivoutuu muihin tavoite- ja toimintasuunnitelmiin. Eri kansalais- ja kuntatilaisuuksien perusteella voi todeta, että kaikki tahot ovat tulleet tietoisiksi vuositeemasta ja jokainen taho on toiminut ikääntyneiden osallisuuden huomioiden ja sitä uusin toimin myös lisäten.

Toteutuminen:

- Ikäneuvosto pyysi joulukuussa 2018 kaikkia toimijatahoja listaamaan vuoden 2018 suunnitelman mukaiset toimensa, erityisesti vuositeemaa **Osallisuus** koskevat toimet.
- Vuositeeman toteuttamista on sivuttu kuntien ja Kallion tapaamisissa marraskuussa 2017 ja käsitelty toukokuussa 2018 kuntien yhteistapaamisessa ja toteutumisesta keskusteltiin kuntatapaamisissa marraskuussa 2018.
- Kallion Ikäneuvostossa keskusteltiin tulevasta vuositeemasta jo 29.11.2017. 10.4.2018 Ikäneuvosto kokouksessaan visioi vuositeeman toteuttamista alustavasti. Osallisuuden toteutuksesta tuotiin esimerkkinä esille Voimaa vanhuuteen - jumpparyhmät sivukylille vertaisvetäjien avulla. Ehdotuksena oli myös etälähetykset digiteitse vanhusneuvostoille ja muille ikääntyneille ja tiedottaminen mahdollisista tilaisuuksista yhteistyötahoille. Ikäneuvosto kertoi esimerkkejä arvioinnin muodossa.

Ylivieskan edustaja kertoi esimerkkinä ikääntyneiden osallisuuden mahdollistajana taidekokemus -hankkeen, joka oli Ylivieskassa menossa. Tuotiin myös esille, että ikääntyneiden osallistajana Yhteisestä Ovesta yhdistyksen Tuokiotupa on "ylivoimainen", joka oli laajentumassa sivukylillekin.

Vuoden 2018 vuositeema: "Osallisuus"

Ihmisen yksi perustarpeista on tuntea olevansa osallinen johonkin. Olla osallinen perheestä eli perheen jäsenen on ihmisen hyvinvoinnin yksi perusta. Ihminen on elämänsä vaiheessa osallinen monista eri asioista, jotka ovat hänen hyvinvointinsa taustalla. Olla osallinen mm. kaveripiirissä, koululuokassa, työyhteisössä, seurakunnassa, muissa yhteisöissä ja harrastepiireissä on ihmiselle yleensä itsestään selvyys, mutta se joka ei voi kokea olevansa osallinen, on huonossa jamassa, josta usein on seurauksena sairastuminen. Myös ikääntyneen ihmisen tulee saada samalla tavalla kokea osallisuutta jostakin voidakseen hyvin. Kaikki toiminta, mitä järjestetään ja sukulaisuus- sekä ystäväsuhteet ovat yleensä luonnollinen osa (osallisuutta) ihmisen elämässä, mutta kun käy niin, että ei saa osallistua tai ei jaksa tai läheisiä ei enää ole tai he ovat kaukana, ihminen menettää osallisuuden kokemuksensa. Yhteiskunnan ja kuntien järjestämä toiminta on siten ensiarvoisen tärkeää ikääntyneellekin. Jo palveluiden piiriin joutuneille ikääntyneille on ehdottoman tärkeää, että heidän osallisuuden kokemustaan tuetaan tukemalla ja mahdollistamalla ikääntyneen yhteydenpito läheisiinsä ja kaikin mahdollisin keinoin mahdollistetaan heidän osallisuus myös muuhun toimintaan.

Äitienpäivät, isänpäivät, juhlapyhät

Koostetta Osallisuus -teemasta:

Kuntien yhtenä tehtävänä on kultturi- ja liikuntapalveluista huolehtiminen. Kunnat ovat toimineet esimerkillisesti ja lisänneet uusiakin palveluita/toimia, jotka lisäävät ikääntyneiden osallistumista. On myös toimittu yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Erilaiset kunnissa toimivat kuljetuspalvelut ovat mahdollistaneet osaltaan kotoa lähtemisen ja siten luoneet mahdollisuuden ikääntyneelle osallisuuteen.

Alavieskassa on kulttuurilla luotu osallisuuden kokemuksia ja annettu elämyksiä ikäihmisille. Alavieskan kulttuuritoimen ja Alavieskan liikuntatoimen ja Virin yhteistoiminta liikuntakulttuurin alalla ikäihmisten hyväksi on ollut vilkasta. Liikuntatoimen osalta on toimittu tavoitteena noudattaa strategista tavoitetta "Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen". Kansalaisopiston liikuntaryhmät tavoittavat hyvin ikäihmisiä Alavieskassa. Alavieskassa vietettiin kunnan järjestämänä lokakuussa myös alueellinen Vanhusten viikon pääjuhla. Vuotuinen pyöräilykampanja pidettiin, joka liikuttaa myös ikääntyneitä.

Nivala: Päämäärä III Ikääntyneet osallistuvat ja vaikuttavat ja Osallisuus: Presidentin vaaleissa huolehdittiin riittävä määrä avustajia ikääntyvien avuksi, järjestettiin koti- ja laitosaanestykset sekä sivukylien vaalibussi. Veteraaneja kutsuttiin Sovinnonpäivän juhlaan. Nivalan kulttuuripalveluiden kautta ikääntyneet saivat musiikkiesityksiä palvelutaloissa syksyllä 2018. Musiikkiesitysten tarkoitus on lisätä ikäihmisten kulttuurihyvinvointia, aktiivisuutta sekä osallisuutta koko yhteisön konserttikokemusten kautta. Lokakuussa vanhustyön viikolla oli latvialaista kantelemusiikkia ja laulua. Marrasvalakiat -tapahtumaviikolla Duo Julius&Miro-vierailivat kaikissa vanhustyön pisteissä tuomassa joulun ilosanomaa esittäen joululauluja akustisen kitaran säestyksellä. Kirjastopalveluissa kirjastoauto toimi presidentin vaaleissa vaalibussina myös sivukylien kouluilla. Ikäihmiset pääsivät käymään äänestämässä omalla kylällään. Pääkirjasto toimi seurakuntavaalien ennakkoäänestyspaikkana, jolloin asiakkaat myös ikäihmiset saattoivat käydä äänestämässä kirjastokäynnin yhteydessä. Kirjasto toimi yhteistyössä Nivalan eläkkeensaajat ry:n kanssa, joka järjesti ikäihmisille vertaistukea tietotekniikan käytössä. Vertaistuesssa opetettiin, kuinka käytetään esim. Suomi.fi:n, pankkien, Omakanta, yms. sivustoja, joissa ikäihmiset voivat hoitaa omia julkisia palveluitaan. Aktivoimiseksi osallisuuteen kirjastoauto kiertää sivukylillä, joissa asiakkaina paljon ikäihmisiä. Kirjaston aineistossa otetaan huomioon ikäihmiset: äänikirjat, Celian palvelut, isotekstiset kirjat. Hyvinvointipalvelut: Nivalan kaupunki osallistui Voimaa vanhuuteen- tutuksi ja tavaksi -hankkeeseen, jonka tavoitteena oli edistää kotona asuvien yli 75-vuotiaiden hyviä terveysliikuntakäytäntöjä. Hanke päättyi 31.12.2018. Tavoitteemme mukaisesti Voima tasapaino -ohjaajakoulutuksiin löytyi innokkaita osallistujia (neljä henkilöä, joista kolme

Kallion työntekijää) sekä järjestettiin näiden koulutettujen kouluttajien vetämänä Vertaisohjaajakoulutus keväällä 2018. Koulutukseen osallistui 6 Nivalasta. Koulutuksen johdosta on järjestetty vertaisohjattua liikuntatoimintaa eri yhteisöissä ja järjestöissä (esim. kaikille avoin pihajumppa kesällä, järjestöjen omien tilaisuuksien liikuntatuokiot). Lisäksi marraskuussa 2018 käynnistyi yhteistyössä Kallion, Liikuntakeskus Uikon sekä Lähekkö liikkeelle- hankkeen kanssa vertaisohjatut, erittäin suositut kuntosaliryhmät ikäihmisille.

Liikuntapalvelut (Nivalan Liikuntakeskus Oy): Ikääntyneet ovat hyvin aktiivisia järjestötoiminnassa, jotka edesauttavat liikuntaa ja liikkumista. Liikuntakeskuksen kuntosali, keilaus ja uinti/vesijumppa ovat olleet suosittuja liikuntamuotoja ikääntyvien ja eläkeläisten keskuudessa. Liikuntakeskus Uikossa kaikki 80 vuotta täyttäneet ovat päässeet uimaan ja kuntosalille ilmaiseksi. Eläkeläisille on alennetut hinnat. Vuoden 2018 aikana suunniteltiin uutta Seniorikortti -mallia 75-vuotta täyttäneille, jonka käyttöönotto tapahtuu v.2019.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala: Päämäärä III Ikääntyneet osallistuvat ja vaikuttavat on näkynyt siten, että ikääntyneitä, lähinnä isovanhempia ja veteraaneja on vierailut koulujen tilaisuuksissa ja juhlissa. Samoin lapsiryhmiä on käynyt esiintymässä pyydettäessä juhlissa ja tilaisuuksissa sekä vähäisessä määrin hoitolaitoksissa.

Kansalaisopisto: Vuonna 2018 Nivalan osaston netto-opiskelijamäärä oli 1899, joista +65 -vuotiaita oli 466 eli 25%. Vuonna 2018 pelkästään ikäihmisille tarkoitettuja kursseja olivat kuvataidekurssi Paletti (osallistujia oli 20) ja kolme liikuntaryhmää. Liikuntaryhmissä opetusta tarjottiin 63 h ja osallistujia oli yht. 88. Ikäihmisiä osallistui useisiin muihinkin ryhmiin, joihin ikäihmisten osallisuutta pyrittiin edistämään kurssin aika- ja sisältövalinnoilla. Ikäihmisten osallisuutta pyrittiin edistämään opintoseteleillä, joista 164 kpl (76%) myönnettiin ikäihmisille tai eläkkeellä oleville. Kuvataidekurssi Paletissa opetusta tarjottiin 20 ikääntyneelle yht. 40 h.

Vanhus- ja vammaisneuvosto: Neuvosto oli mukana yhdessä hyvinvointipalvelujen kanssa järjestämässä Ikäihmisten toritapahtumaa heinäkuussa. Ohjelmassa oli lauluesityksiä, yhteislaulua, vertaisohjattua tuolijumppaa ja torimyyjiä ja järjestöjen esittäytymistä. Vapaaehtoiset ulkoiluttajat toivat palvelutalojen asiakkaita toritapahtumaan. Vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti ja kustansi yhteiskyydityksen alueelliseen Vanhusten viikon juhlaan Alavieskaan.

Ulkoilua ja hetkiä... Vie vanhus ulos- syksyn kampanjat

Sievissä on tehty monia hienoa juttuja kuluneen vuoden aikana ikääntyneiden hyvinvoinnin eteen. Sievin kunnan vanhus- ja vammaistoimikunta on kokouksessaan 7.2.2019 antanut raportin Kallion ikäneuvoston pyytämän ”Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman” toteutumisesta vuoden 2018 osalta. Suunnitelman määrittelemä erityinen teema vuodelle 2018 oli osallisuus. Laaditussa raportissa on otettu huomioon kunnan ja saatavilla olleiden yhdistysten tiedot. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen: Sievin kunnan edustajat osallistuvat aktiivisesti Kallion ikäneuvoston kokouksiin toimien terveisten välittäjänä sekä kunnan että PPKY Kallion suuntaan. Lisäksi sieviläiset osallistuvat aktiivisesti kunnan ja järjestöjen organisoimiin kuulemis- ja keskustelutilaisuuksiin. Esimerkiksi maaliskuussa 2018 järjestetty ikäihmisten päivä kunnan valtuustosalissa keräsi yli 40 osallistujaa. Päivän aikana ikäihmiset pääsivät kertomaan ajatuksiaan ja toiveitaan niin kunnan kuin PPKY Kallion edustajille. Sievissä hyvinvointikertomus laadittiin keväällä 2018 ensimmäisen kerran ikäkausittain. Sievin vanhus- ja vammaistoimikunta on osallistunut aktiivisesti hyvinvointikertomuksen laatimiseen mm. tekemällä ikäihmisten hyvinvointiin liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Vuoden 2018 aikana kunta on jatkanut torstaisin kuntosaliryhmien pyörittämistä. Keväällä 2018 ryhmiä oli kaksi. Syksyllä 2018 ryhmien määrä lisättiin kolmeen, jotta jokainen halukas pääsi mukaan kuntosaliryhmään. Ryhmän ohjaajana toimii Sievin kunnan vapaa-aikatoiminnan ohjaaja (liikunta). Osallistuminen ohjattuun kuntosaliryhmään viikoittain on lisännyt kotona asuvien ikääntyneiden omaehtoista liikuntaa. Voimaa vanhuuteen-hankkeen tuella Sievin ja Nivalan vapaaehtoisia koulutettiin vertaisvetureiksi. Sievissä toimintaan lähti vapaaehtoisia Sievin eri kyliltä. Koulutuksen jälkeen toukokuussa 2018 yhteistyössä vertaisvetureiden, Kallion fysioterapeutin ja vapaa-aikatoiminnan ohjaajan (liikunta) kanssa järjestettiin kuntotestauksia ja luento liikunnan merkityksestä ikääntyneen hyvinvoinnissa.

Kotona asuminen ja sitä tukevat palvelut: Niin hyvinvoinnin kuin kotona asumisen edistämisessä vapaaehtoistoiminnalla on iso merkitys. Vapaaehtoistoiminnan saavutettavuus on koettu heikoksi kotona asuvien kesken. Asiakaskunnassa ei ole tiedetty esimerkiksi Kallion vapaaehtoistyön koordinoinnista, joka tukee/edistää ikäihmisen kotona asumista. Toivottiin lisää vuoropuhelua kotisairaanhoidon, omaisten ja asiakkaan välille. Sievin kunta on tarjonnut torstaisin asiointikyytiä kyliltä Haikolankylälle. Kyyti toimii kutsutaksiperiaatteella. Kyyti mahdollistaa kotona asuvalle ikäihmiselle asioinnin mm. pankkiin ja kauppaan. Sievin kunnan työkolmio tuottaa kotona asumista tukevia palveluita kohtuuhintaan. Työkolmion kautta on tilattavissa mm. polttopuiden tekoa, pihatöitä ja lumenluontia. Tällaiset palvelut mahdollistavat ikäihmisen pidempään kotona asumisen.

Sadonkorjuu maistelua

Ylivieskassa Kirjastopalvelut edistivät ikääntyneiden kotona asumista tukemalla henkistä vireyttä mm. kotipalvelulla kerran kuukaudessa kotipalveluasiakkaiksi ilmoittautuneiden kotiin vietävällä luettavalla. Kirjastopalvelua voidaan tarjota kotiin saakka noin 15 asiakkaalle kerrallaan. Asiakkailta tulleen palautteen perusteella voidaan arvioida, että koko elämänsä lukemista harrastaneille ikääntyville on henkisen vireyden kannalta tärkeää saada ajankohtaista ja kiinnostavaa luettavaa senkin jälkeen, kun liikkuminen on rajoittunutta. Kirjastoauto palvelee kauempana kirjastosta asuvia ikääntyviä. Auton kokoelmaa kartutetaan myös ikäihmisiä ajatelle. Auton aikatauluissa ja ajoreiteissa pyritään huomioimaan asiakkaiden toiveet ja tarpeet. Palvelukodeissa asuville ikääntyneille kirjasto tarjoaa elämyksiä ja sisältöjä paitsi henkilökohtaisella kotipalvelulla myös siirtokokoelmilla yhteisiin tiloihin. Lukemisesteisille on tarjolla Celian äänikirjoja ja isotekstisiä kirjoja. Rekisteröityjä Celia asiakkaita on kirjastolla on 35 ja Celian äänikirjojen lainaus on lisääntynyt vuosi vuodelta. Kirjasto normaaleja palveluja aktiivista elämää viettävistä ikäihmisistä käyttää iso osa säännöllisesti. Lukuharrastus aloitetaan usein uudestaan, kun työelämän kiireet helpottavat. Kirjaston tarjoamat maksuttomat tapahtumat ovat ikäihmisten suosiossa. Kirjasto on tiedottanut palveluistaan kohdennetusti ikäihmisille osallistumalla esimerkiksi Akustiikassa järjestettäviin senioripäiviin. **Liikuntapalvelut: Päämäärä II: Ikääntyneet edistävät terveyttään ja toimintakykyään:** Liikuntaa läpi elämän – hanke on järjestänyt ikääntyneiden terveyttä ja toimintakykyä edistävää toimintaa. Hankkeen kautta on tarjottu maksutonta liikuntaneuvontaa kerran viikossa sekä liikuntakaverikoulutusta yksin kotona asuville ikääntyville. Hankkeessa on maksuttomia, matalan kynnyksen liikuntatuokioita, mm. Tuokiotuvalta lähtevä Porukkalenkki maanantaisin ja Prisman aamujumppa torstaisin. Hankkeessa ovat mukana Ylivieskan Liikuntapalvelut, Kallio/Kotihoito, Tuokiotupa/Yhteisestä Ovesta ry ja Työllistämispalvelukeskus Toivo.

Päämäärä IV: Ikääntyneet liikkuvat ja ylläpitävät lihaskuntoaan: Liikuntapalvelut on järjestänyt ikääntyneille vesijumppaa vuonna 2018 yhteensä 292 kertaa, tuolijumppaa 58 kertaa ja kuntosalicircuitia 24 kertaa. Em. ikääntyneiden ryhmien osallistujamäärä oli 5060. Keilailu on lisännyt suosiotaan ikäihmisten harrastuksena ja eri eläkeläisryhmille oli varattuna vakiovuoroina 26 ratatuntia viikoittain. Monipuoliset, tasokkaat ja esteettömät liikuntapaikat antavat mahdollisuuden myös ikääntyneiden omatoimiseen liikkumiseen. Ikääntyneillä oli mahdollista osallistua omatoimisesti erilaisiin liikuntapalveluiden ja yhteistyökumppaneiden järjestämiin kampanjoihin: talvella hiihto- ja kävelykampanja, keväällä polut ja laavut tutuiksi, kesällä pyöräily- ja kävelykampanja ja syksyllä kylätalot tutuiksi. Ikääntyneet olivatkin aktiivisia kampanjoihin osallistuneita. Asiakaspalautteita

kuunneltiin herkällä korvalla ja toteutettiin resurssien puitteissa. Kulttuuripalvelut:
Päämäärä I: Ikääntyneet ovat mukana kehittämässä Kallion alueen elinvoimaisuutta:
 Ikääntyneitä on kutsuttu mukaan ideoimaan ja kehittämään kulttuuripainotteisia tapahtumia. Ikääntyvien ohjelmistotoiveita otetaan huomioon kulttuuritarjonnan ohjelmiston suunnittelussa. Päämäärä II: Ikääntyneet edistävät terveyttään ja toimintakykyään:
 Kulttuuritapahtumiin osallistuminen edistää henkistä hyvinvointia, toimintakykyä sekä lisää sosiaalista kanssakäymistä. Eläkeläisalennukset mahdollistavat osallistumisen konsertteihin, myös vapaapääsyisiä tapahtumia on ollut tarjolla sekä ikäihmisille suunnattuja teemapäiviä. Päämäärä III: Ikääntyneet osallistuvat ja vaikuttavat: Ikääntyneitä on kutsuttu mukaan ideoimaan ja kehittämään tapahtumia teemapäiviin ja foorumeihin. Otetaan ikääntyneiden kehitysajatuksia ja ideoita vastaan.

Asukkaiden toiveiden huomiointi, joskus pizzaa.

Ylivieskan Vanhusneuvoston vuoden 2018 teemana oli osallisuus. Se organisoii perinteisen iltatoritapahtuman. Eläkeläisjärjestöillä, yhdistyksillä sekä yksityisillä henkilöillä oli mahdollisuus myydä toritapahtumassa omia tuotteitaan ja esitellä toimintaansa. Hyvinvointisuunnitelman 2017 toteutumisesta sekä vuoden 2018 teemasta osallisuus kertoi palvelujohtaja Reetta Hjelm Kalliosta. Kehittämisasiantuntija Riitta-Liisa Kujala Kallio, luennoi Kaatumisen- ja kaatumistapaturmien ehkäisystä. Kallion fysioterapian, kotihoidon palveluneuvonnan ja palveluasumisen henkilöstö teetti tasapainotestauksia ja antoi sen tuloksen perusteella harjoitusohjeita, Voitas-materiaalia Voima- ja tasapainoharjoittelua Ikäinstituutilta eritasoisina tasapainon harjoittamiseen. Lisäksi jaettavana oli kaatumisten ehkäisyyn UKK-instituutin liikuntaohjeita ja kymmenen keinoa kaatumisten ehkäisyyn Riitta-Liisa Kujalta. Testattavia kävi tasaiseen tahtiin ja oli palkitsevaa huomata, että testaukseen uskaltautui monen ikäiset ja tasoiset asiakkaat. Koimme, että saimme konkreettisesti auttaa ja ennaltaehkäistä mahdollisia kaatumisia ohjeiden ja opastuksen kautta. Mukana ohjelmassa oli myös eläkeläisjärjestöjen järjestämänä yhteislaulua, runonlausuntaa ja musiikkiesityksiä. Iltatoritoiminnalla tarjotaan mahdollisuus ikääntyneille osallistua, vaikuttaa ja tulla kuulluksi. Suoratoisto-/stiriäuspalveluita on järjestetty palvelutaloille ja hoivakodeille mm. seuraavasti: Itsenäisyyspäiväjuhla, Lasten musikaali, Veteraanijuhla. Suoratoistojen kustannukset on hoitanut pääosin Vanhusneuvosto. Syksyllä 2018 kustannustenjaossa olivat mukana Ylivieskan seudun

musiikkiopisto, Ylivieskan seurakunta sekä Kallio. Päämäärä IV: Ikääntyneet liikkuvat ja ylläpitävät lihaskuntoaan: Vanhusneuvosto teki aloitteen Liikuntalautakunnalle matalan kynnyksen liikuntatuokion järjestämisestä esteettömissä olosuhteissa. Tavoitteena edistää ikääntyneiden terveyttä, toimintakykyä, lihaskuntoa, osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä. Liikuntatuokiossa osallistujat saavat vaikuttaa liikuntatuokioiden suunnitteluun. Päämäärä II: Ikääntyneet edistävät terveyttään ja toimintakykyään: Vanhusneuvosto järjesti luennon Voimavarat ja varavoimat ihmisessä – Terveys ja toimintakyky. Luennoi Asiantuntija, Oivalluttaja, Terveyskättilö Sirkka Santapukki. Luennolla käsiteltiin yksilön kokemuksia muutoksesta. Luennon tavoitteena oli lisätä hyvinvointia niin yksilössä kuin yhteisössä olosuhteista riippumatta sekä tarjota osallistujille oivalluksia oman hyvinvoinnin parantamiseksi. Luento oli maksuton. Päämäärä III: Ikääntyneet osallistuvat ja vaikuttavat: ”Oikeus tuntea tuuli hiuksissasi.” Vanhusneuvosto hankki riksapyörän ikääntyneiden sekä muiden yhdistysten ja järjestöjen virkistystoimintaan. Tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä osallisuuden lisääminen. <https://pyorallakaikenikaa.fi>

Ylivieskan seudun kansalaisopiston toiminta-alueeseen kuuluvat **Ylivieskan** kaupunki ja **Alavieskan** ja **Sievin** kunnat. Kansalaisopistolla oli vuonna 2018 merkittävä rooli ikääntyneiden toimintakyvyn, osallisuuden ja terveyden edistäjänä, sillä opiskelijoista 21, 3% prosenttia kuului ikäluokkiin 66 – yli 90 -vuotiaat. Opiskelijoista yhdeksän oli jo ylittänyt 90 vuoden iän. Opetushallituksen myöntämän opintotietojärjestelmän opintotietojen perusteella 143 seniorikansalaista ja he opiskelivat keskimäärin kolmella eri kurssilla, joista varsin monella kurssivalikoimaan kuului myös liikuntaryhmä. Tulleiden toiveiden myötä suuntasimme ikääntyneille päiväsaikaan pidettäviä liikunnan, musiikin, tanssin, kielten, kädentaitojen, taide- ja taitoaineiden kursseja. Pelkästään liikunnalliset kurssit keräsivät yli 7000 käyntikertaa. Uutena suosikkina joogan, perusjumpan ja niveliä säästävän jumpan lisäksi nousi Seniorilavis, jossa oli peräti 31 osallistujaa. Maailmanparantajat – yhteiskunnallinen keskusteluryhmä on saanut vankan jalansijan senioriväestössä, sillä mukana oli 18 yhteiskunnallisista ilmiöistä kiinnostunutta keskustelijaa. Lukuisat senioriväestölle suunnatut musiikkiryhmät keräsivät myös runsaasti osallistujia kaikissa opiston toiminta-alueen kunnissa ja eläkeläisten Teatteriryhmä Aamuvirkut ilahdutti runsaslukuista yleisöä koko illan näytelmällä. Kansalaisopiston esiintyvät ryhmät tekivät vierailuja alueen palvelutaloihin ja vanhainkoteihin.

Vuoden myötä kansalaisopisto järjesti myös ikääntyneille suunnattuja terveyttä ja hyvinvointia edistäviä luentoja, joissa oli yhteensä 481 kuulijaa. Suosituimmat aiheet olivat Sydämen rytmihäiriöt, syyt ja seuraukset, jossa oli kuulijoita 75 ja yhteistyössä Kalajokilaakson Reumayhdistyksen kanssa järjestetty luento "Voinko vaikuttaa tuki- ja liikuntaelinsairauksiin itse" keräsi 142 kuulijaa.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminta: Myös Kallion toiminnassa on ikääntyneiden asiakkaiden osallisuutta lisätty monella tavoin. Yksi merkittävä osallisuuden vahvistaminen on asiakasraatien ja erilaisten kyselyiden käyttö ja niiden lisääntynyt käyttö, joissa asiakkaat pääsevät vaikuttamaan omaan palveluunsa ja sen kehittämiseen. Käyttöön on otettu sähköinen ajanvaraus ja itse ilmoittautuminen, joissa asiakas itse osallistuu ajan varaamiseen ja ilmoittautumiseen omatoimisesti mm. vastaanotoille. Myös erilaiset digitaaliset lääkkeenottolaitteet ja valvontalaitteet vaativat usein asiakkaan omaa osallisuutta laitteen toimimiseksi. Hoito- ja hoivapalveluissa on pyritty osallistamaan asiakkaita olemaan yhteydessä läheisiinsä, osallistamaan hoito- ja palveluasunnitelman tekoon, osallistamaan asiakkaita viemällä heitä erilaisiin tilaisuuksiin ja yhteistyöllä eri yhteisöjen kanssa hankittu erilaista toimintaa eri yksiköihin. Uutta oli viime vuonna taidepajat Ylivieskassa. Kallio on ollut mukana Alva –hankkeessa, jossa etsitään vapaaehtoisia Kallion yksiköiden tueksi asiakkaiden osallisuuden lisäämiseksi. Kallio on tehnyt yhteistyötä Yhteisestä ovesta yhdistyksen kanssa hankkien sieltä ulkoilutusapua kotihoidon asiakkaille asiakkaan suostumuksesta. Kallio on ollut mukana Voimaa vanhuuteen – hankkeen yhteistyöjäsenenä, Lähekkö liikkeelle -hankkeessa ja Liikuntaa läpi elämän – hankkeessa. Peruspalvelukuntayhtymä Kallio sai oman terveyden edistämisen suunnittelijan, joka on omassa organisaatiossa tehnyt laajasti yhteistyötä yksiköissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen merkeissä ja sen lisäksi jalkautunut kuntayhtymän ulkopuolelle kuntiin ja muihin yhteisöihin.

"Asukkaiden hyvinvointia yritämme edistää esim. monenlaisilla viriketapahtumilla, mutta tärkeintä on kuitenkin se, että asukkaiden sosiaaliset suhteet säilyvät heidän omaisiinsa myös palvelutalossa. Omaisten kohtaamiseen olemme kiinnittäneet kovasti huomiota viime vuosina. Tämä toimintamme onkin poikanut monenlaista hyvää talomme toimintaan sekä asukkaidemme arkeen. Omaiset osallistuvat runsain joukoin talossa järjestettäviin tapahtumiin. Saattohoitovaiheessa omaisen merkitys on myös korvaamaton. Asukasraadeissa on myös lähemmäs 10 omaista mukana. Osa omaisista käy myös säännöllisesti esim. joka toinen päivä syöttämässä vanhustaan. Viriketoimintaan osallistuvat myös

omaiset: pipareiden leipominen, lukeminen, soittaminen ja laulaminen. Vanhusten terveyttä on myös edistetty ulkoilemalla. Vanhusta ulkoiluttavat oman henkilökunnan lisäksi usein omaiset sekä yhteistyökumppani Kynkkärinki sekä opiskelijat.”

”Talossamme on ollut vierailulla henkilökunnan ja omaisten eläimiä: mm. poni, koira ja kissa. Lähistöllä oleva oppilaitos tarjoaa myös monenlaista toimintaa talollemme. Opiskelijat käyvät antamassa monenlaista viriketoimintaa vanhuksillemme, ulkoilua, hierontaa, jalkahoito, musiikkia jne. Asukkaiden kuntoutusta yritämme lisätä mahdollisuuksien mukaan. Pienetkin hetket kuntoutusta antavat asukkaalle hyvän mielen.”

” Osallisuutta on pyritty parantamaan osallistamalla asukkaat toiminnan suunnitteluun ja antamaan palautetta toiminnasta asukasraatiin ja yhteisökokouksiin osallistumalla. Hyvinvointiin ja terveyteen osaltaan vaikuttavat normaaliarkeen liittyvät, kullekin sopivat pienet hetket, jotka voimaannuttavat ja asukas saa juuri hänelle suunnattua omaa aikaa ja huomiota sekä isommat suunnitellut tapahtumat, joihin on oltu innokkaasti osallistumassa.”

Joulun odotusta ja tiernapojat

Esimerkkejä osallistamisesta hoito- ja hoivapalveluissa: Karjalaseura pipareiden paistossa, Mummokööri esiintyy, Veteraanien perinteinen jouluvierailu, Itsenäisyyspäivän juhlaruokailu, Tiernapojat, Helluntaiseurakunnan vierailu, Sipilän Joulupolku, Jedun opiskelijat toimintatuokiota pitämässä, Keskisen päiväkodin lapset esiintyvät, Jouluhartaus (monitoimitila), Rauhanyhdistyksen Joulutervehdys, Vanhusten viikon toiveruokalistat, Kauneussalonki naisille (valk.huone), Nikkarointia miehille, FOIBE esiintyy, Leivontaa ja laulua osastoilla, Kantele Duo Latviasta esiintyy, Sipilän Olympialaiset piha-alueella, Lautapelejä ja elokuvia osastoilla, Vanhustenkirkko klo 10, halukkaille taksikuljetus, Ehtoollishartaus, Hoiva-avustaja opiskelijoiden virikepäivä, Laskiaistapahtuma oman talon väellä, kulttuurikummit (veisuut), Rauhanyhdistyksen seurat, Jarie esiintyy, seurakunnan hartaus, Raudaskylän sekakuoron vierailu, Siionin virret Seurakunnan hartaus, Unelmien liikuntapäiviä, ulkoilua, Musiikkiopiston kontrabasistit esiintyivät, Helluntai seurakunnan laulutilaisuus, Kanteleensoittoa (omainen), Jedun opiskelijoiden pitämä ulkoiluilapäivä, Kynkkärinki, Kesäjuhlat, Ikäsirkus, Tallarit esiintyivät (kulttuurirahasto), Taidepiiri (kulttuurirahasto).

Osallistavaa musiikkipiiritoimintaa säännöllisesti (asukkailla soittimia), villasukkapiiri (jutellaan, kahvitellaan sekä neulotaan), jumppa ja tasapainopiirit kokoontuivat alkuvuoden ajan, asukkaat olivat innostuneita, säännönmukaisesti Nivalassa ulkoillaan enemmän kevät-kesä- ja syksyaikaan. Laskiaisena aikana hevosajelua ja makkaran paistoa sisäpihalla. Syksyllä meiltä toivottiin sisäpihan käyttöönottoa enemmän ja teimme Kotikeskukseen joulupolun sisäpihalle, jolla kiersi asukkaita Niittykodista ja Kotikeskuksesta runsaasti. Tapahtuma oli mielekäs kaikille. Retkillä olemme käyneet puolukoita poimimassa metsästä, Nivalan eränkävijöiden majalla miesporukalla, Aittolan pääsiäiskokolla ja Katvalan museossa Nivala viikon aikaan sekä Haapajärvellä Siiponkosken perinnepäivillä (retket onnistuvat talkoo- ja vapaaehtoisvoimien avulla, taksikyytiä on tarjottu tai asukkaat itse maksaneet, hoitajat osin omallakin ajalla mukana, Aittolassa meille varattuna aitiopaikalta omakotitalon pihapiiri ja sisällä kahvitteluun mahdollisuus). Vieraita käy päiväkodeista, eskareista, kouluilta. Nuorten soitin ryhmät vierailevat säännöllisesti, samoin tykätty oli voimisteluryhmän esitys. Vanhusten kirkkopyhään osallistuimme toukokuulla. Pienempiä, ex -tempore juttuja tehdään useamman kerran viikossa; muistelua, lehtienlukua, hierontaa, rentoutusta valkoisessa huoneessa, kosketushoitoa huonokuntoiselle asukkaalla hänen omassa huoneessaan, elokuvien katselua, levyraatia. Seurakunnan ja rauhanyhdistyksien vierailut ovat säännöllisesti noin 1x kk. Olimme mukana Sairaalamuusikkien toiminnassa; he soittivat ryhmälle sekä asukkaille kunkin vuoteen vieressä/huoneessa henkilökohtaisesti. Tämä toiminta oli erittäin pidettyä.

Nivalan kaupungin kulttuuritoimi on järjestänyt erilaisia esiintymisiä meille. Nivalan Pelimannit esittää Toivo Kärjen lauluja Nuorisoseuralla, Vappujuhla Lauluduo esiintyy, Unelmien iltapäivä, kaikki asukkaat ulkoilemaan, makkaranpaistoa, Äitienpäiväjuhla Haitarin ja pianon soiton esiintyjät, Seurakuntakodissa viikkomessu ja ehtoollinen, Junnu ja haitarikaksikko esiintyy, Kesäjuhla esiintyjänä Janne Tulkki, Venetsialaiset, lätyjä ja makkaranpaistoa, yhteistä oleskelua takapihalla, Mieslaulajia laulamassa Lystilässä, Isänpäiväjuhla talossa Emilia Jurvelin (haitari) ja Hilla Savolainen (piano) soittivat ja lauloivat isossa aulassa, DUO Julius ja Miro lauloivat isossa aulassa joululauluja, Kauneimmat joululaulut kirkossa, Joulujuhla asukkaille ja omaisille, yhteislaulua ja lauluryhmä esiintymässä, Joulupukki vieraili osastolla ja jakoi asukkaille lahjoja. Hoitajat ovat työvuorojen aikana järjestäneet omia lauluhetkiä, jumppatuokioita ja on jopa tanssittu radiosta tai tv:stä kuuluvan musiikin tahtiin, ulkoilut hoitotyön lomassa; makkaran paistoa, kaupassa käyntiä, kaupungilla käyntiä, karvakamut ja kaverikoirien vierailut säännöllisesti.

Yhteisöt:

Lukuisat yhteisöt ovat osallistaneet ikääntyneitä mitä erilaisimmin tavoin ja tilaisuuksin. Vuoden aikana on aloitettu useita uusia toimintoja ikääntyneiden osallisuuden kasvattamiseksi.

Alavieskan Eläkeliiton tapahtumia vuoden 2018 aikana: päiväkahvitilaisuuksia oli 14 kertaa, niissä keskimäärin osallistujia 40, vierailuja Omavieskaan kahdesti, joissa oli osallistujia 45/ tilaisuus. Ystävänpäivän vietto Ylivieskassa, mukana 20 henkilöä. Iloinen ilo iltapäivä Kalajoella, mukana 20 henkilöä, Toukosiunaus, mukana 17 henkilöä, Alavieska-päivien aikana osallistuttiin vierailulle Pihapihlajaan, mukana 26 henkilöä, nurmijumppaan Anttilanrannassa, mukana 17 henkilöä ja laluluiltaan Anttilanrannassa, mukana 60 henkilöä. Kesäteatterimatka tehtiin Ränssin Kievariin, mukana 29 henkilöä, kesäpäiväretki Pyhäjoelle, mukana 15 ja pikkujoulujuhla Kalajoella, mukana 50 henkilöä. Lisäksi järjestetään ympärivuotista toimintaa: boccia pelataan 2 kertaa/viikko, osallistujia 15 henk./kerta, kuntosali on käytössä kerran viikossa, osallistujia yht.n. 200, salijumppaa 33 kertaa, osallistujia 13 henk./kerta.

Alavieskan Osuuspankin Elohopeakerholaiset ovat yli 55 vuotiaita ja suurin osa on jo eläkkeelle siirtyneitä. Vuosi 2018 oli hyvin aktiivinen vuosi. 3 päiväkahvitilaisuutta järjestettiin 12.2, 16.4. ja 15.10. Kahvitilaisuuksissa oli väkeä keskimäärin 70 henkeä. 10.3 tehtiin teatterimatka Oulun kaupunginteatteriin ja bussillinen kerholaisia osallistui. 4.- 6.6. tehtiin kesäretki Järvi-Suomeen, siihen osallistui 50 kerholaista ja palaute retkestä oli hyvää. 8.8 tehtiin päiväretki Kannukseen ja Himangalle, lähiseutumatkailu on kiinnostavaa ja bussillinen kerholaisia huomasi sen. 12.-19.9. lennettiin Kroatiaan ja 52 kerholaista oli matkalla. 12.12. vietettiin joulujuhlaa Alavieskan seurakuntatalolla ja siihen osallistui kerholaisia 140. Tätä toimintaa on ollut jo 20 vuotta. Kerholaisia on yli 500 ja on huomattu, että toiminta ja sosiaaliset kontaktit ovat tärkeitä.

Nivalan Yhteinen tupa ry:n Juttutupa on kaikille avoin seurustelu- ja kahvipaikka, jolle kunta antaa puitteet, mutta vapaaehtoiset hoitavat järjestelyt. Vapaaehtoiset pyörittää ja Juttutupa on kaikille avoin kahvitelu- ja kokoontumisaika ti-to klo 10-14. "Eräs ihana vanha herra sanoo, että hän tulee taas terapiaistuntoon!" Muutaman kerran vuodessa järjestetään yhteislaulutuokioita paikallisten eläkeläiskuhorojen tai Iltarusko-orkesterin puitteissa. Joitakin erityisiä päiviä juhlistetaan ilmaisilla täytekakkukahvitarjoiluilla.

Syksystä alkoi kerran viikossa annettava henkilökohtainen atk- neuvonta (ohjattavan oma älykännykkä, tabletti tai kannettava tietokone). Yhteistyötä tehdään mm. omaishoitajien, sydänyhdistyksen, syöpäkerhon ja Ahaa -muistiryhmän kanssa. Vuonna 2018 ylitettiin 2000 kävijän raja.

Nivalan seudun Omaishoitajat ry: Yhdistys on kehittänyt toimintaansa vuoden 2018 aikana. Ohjelmassa on ollut teemapäivän järjestäminen Juttutuvalla, osallistuminen koulutukseen Ylivieskassa ja toritapahtumaan kesällä Nivalassa, järjestetty Runnin kylpylään virkistysmatka (2 vrk) sekä marraskuussa vanhusten viikolla Omaishoitajien ja hoidettavien päivä Juttutuvalla ja jouluruokailu Sapuskassa. Aloitettiin jumppatuokiot Juttutuvalla 1 krt/kk koulutettujen vertaisohjaajien vetämänä.

Joulupukki, odotettu vieras

Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys ry, Nivalan osasto: Jäsenten toimesta suoritettiin lipaskeräys useana päivänä, jonka tuloksena lahjoitettiin Nivalan tk:lle 2 kipupumppua ja korkeatasoinen patja. Ulkoilutapahtuma pidettiin Pyssymäellä, tehtiin kaksi teatteriretkeä, tutustumis- ja ostosmatka puutarhalle, osallistuimme vanhus- ja vammaisneuvoston järjestämään toritapahtumaan, järjestettiin luento jalkojen hyvästä itsehoidosta, pidettiin yhteinen laulu- ja runotuokio sekä muisteltiin lapsuusaikoja. Joulukuussa oli yhteinen jouluateria.

Pohjois-Suomen Parkinson yhdistys ry, Nivalan Parkinson-kerho: aloitti v.2018 uutena toimintana vesivoimistelun Uikon kanssa yhteistyössä kerran viikossa. Kävijöitä on noin 15 henkeä. Sinne voivat tulla muutkin kuin kerhon jäsenet. Myös keilaamista on ryhmä kokeillut.

Eläkeliiton Nivalan yhdistys ry: Eläkeliitto mahdollistaa ikääntyneille osallistumisen toimintoihin. Torstai-kerho kokoontuu joka toinen viikko, kerhoja oli 17 ja osallistujia 1826. Kerhojärjestelyvastuu kiertää vuorotellen eri kylille. Ohjelmassa on ollut joka kerralle asiantuntijaesitelmää ja kulttuuriohjelmia mm. lääketurvallisuudesta, kodin turvallisuudesta, jättiputken haitallisuudesta. On pidetty toukosiunaus, herättäjäjuhla-infoa jne. Lisäksi on ollut yhteislaulua ja musiikkiesityksiä sekä kuorolaulua, runoja ja kuvaelmia. Ahaa -muistikerho on kokoontunut 12 kerta, osallistujia ollut 100, ohjelmassa aivotreeniharjoituksia ja netin ja älypuhelimien käyttöä. Kulttuuri- ja hengellinen harrastus on

monipuolista. Lauluryhmät harjoittelevat säännöllisesti: esiintyvät ja johtavat yhteislaulua mm. eläkeläistilaisuuksissa ja hoivakodeissa. Teatteri- ym. retkiä on tehty yht. 7, jumalanpalveluavustajina on oltu 5 kertaa (30 osallistujaa). Liikuntaryhmät toimivat viikoittain: jumppa, vesijumppa, keilailu, kuntosali, boccia ja mölkky kesäisin. Muuta vapaaehtoistoimintaa: asiointiapu, laitosvierailut ja kotivierailut.

Nivalan Eläkkeensaajat ry: Yhdistyksellä on vilkasta kerhotoimintaa. Porina-kerho pidetään joka kuukauden toinen tiistai klo 11 Kinevalla. Kerhossa käsitellään ajankohtaisia asioita, laulua, soittoa, tarinoita/juttuja ym. sekä ulkopuolisen luennoitsijan vierailuja. Maanantaisin klo 11 on kaiken kuntoisten ja – ikäisten jumppa, jonka jälkeen boccian pelaamista klo 12-13 Kinevalla. Joka kuukauden kolmas tiistai harjoitamme Käsikynkkärinki -ystävätoimintaa Niva-Onnissa. Ulkoilutamme tai muuten seurustelemme talon asukkaiden kanssa. Keskiviikkoisin kokoontuu keilakerho klo 12-13 Uikossa. Perjantaisin vapaaehtoiset Verkosta virtaa- vertaisopastajat pitävät tietokoneen ja älypuhelimien opastusta kirjastossa klo 14-16. Perjantaisin kuntosaliharjoittelua päiväkeskuksessa klo 15-16:30 sekä lauantaisin bocciaa Kyösti-Kallion koululla klo 10.

Nivalan Sydänyhdistys ry:n kerhoissa on nautittu yhdessä olost, kahvittelusta ja jumpasta. Kerhoissa on myös pidetty luentoja mm. terveyteen edistämiseen ja sairauksien ehkäisemisen teemoista kuten sydänhoitajan luento, omaishoitajien tietoisuus, kaatumisten ehkäisy. Joulujuhla pidettiin perinteisin menoin. Vuoden aikana on järjestetty myös teatteriretkiä ja osallistuttu kahvittelujen järjestämiseen paikallisessa marketissa. Sydänviikolla järjestettiin Sydänjuhla, jossa ohjelmana oli mm. oppilaiden esityksiä sekä luento osteoporoosista. Yhteistyötä on ollut muiden järjestöjen kanssa kuten Yhteinen tupa ry:n Juttutuvalla yhteinen kahvittelu ja yhteislaulua (2 krt) sekä Kuntorimpin kanssa on järjestetty liikuntatapahtuma Pyssymäellä.

Sievin eri yhdistykset järjestävät liikunta- ja virkistystoimintaa. Järjestettäviä tapahtumia ovat esimerkiksi 2 kertaa kuukaudessa tehtävät uimahallikäynnit Nivalaan, eri kohderyhmille suunnatut jumpat, boccian peluut ja kesäkaudella toteutettavat patikoinnit Sievin eri kylillä. Liikuntatapahtumien lisäksi mielen virkeyttä hoidetaan kuukausittaisilla päiväkahvitilaisuuksilla tai yhteisillä reissuilla. Vapaaehtoistoimintaa tehdään ikäihmisten keskuudessa paljon, mutta sitä tilastoidaan heikosti. Niin hyvinvoinnin kuin kotona asumisen edistämiseksi vapaaehtoistoiminnalla on iso merkitys. Esimerkiksi Kynkkärinkitoiminnalla on Sievissä vahva perinne ja toiminta on merkittävää ikääntyneiden ulkoiluttamisessa. Vertaisvetureiden tekemien käyntien yhteydessä yhdessä tehtävä kotijumppa edistää lihaskunnon ylläpitoa.

Välillä itse leivotuin herkuin

Ylivieskan LC Ylivieska/Huhmarin jäsenten enemmistö on eläkeläisiä, joten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja osallisuus toteutuvat klubimme omassa toiminnassa ja yhteistoiminnassa muiden klubien kanssa. Kuukausittain järjestämme klubikokouksen. Niissä vierailijat pitivät kevätkaudella 2018 neljä esitelmää. Oma jäsenkuntamme on moniosaajia ja keskustelun aiheita riittää tietopuolisista aiheista arvoituksiin. Osallisuus toteutuu myös monissa palveluaktiviteeteissa, esim. Akustiikan naulakkopalvelussa, adventtikalenteri-toiminnassa ja ns. Hyvän päivän teoissa, joista yksi on Törmälän leirikeskuksen haravointi. Viime vuonna haravointiin kanssamme osallistuivat Raudaskylän Kr. Opiston maahanmuuttaja-opiskelijat. Osallistuimme myös monipuolisesti kuntokampanjoihin (kuntokampanja, hiihtokampanja, mölkkykisat) ja lionien yhteisiin aktiviteetteihin. Lisäksi olemme 2018 tukeneet ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä kotona asumista mm. lahjoittamalla Yhteisestä Ovesta ry:n Tuokiotuvalla ulkogrillin, tukemalla em. yhdistyksen yhteisöjäsenenä toiminnan rahoittamista jäsenmaksulla ja toiminta-avustuksella sekä olemalla mukana hallinnossa ja Tuokioturvan arjessa tupaemäntänä/isäntänä, palvelemalla naulakkopalvelussa Akustiikan konserteissa, itsenäisyyspäivän juhlassa ja senioritapahtumissa, osallistumalla kynttilänpäivän iltakirkon järjestämiseen kirkon raunioilla, pienimällä puita ja samalla pitämällä seuraa sotaveteraaneille ja heidän leskilleen. Olemme myös saattaneet iäkkäiden läheisiä iäisyysmatkalle vainajien saatto- ja kantajapalveluna (kaksi palvelukertaa). Klubimme vuosia sitten tekemä aloite kotimaisen puulajipuiston saamiseksi Ylivieskaan eteni 2018 Hollihaan kaavoituksessa. Puiston nimi on Leijonapuisto ja se tulee Ouluntien varteen. Kolme ylivieskalaista Lions Clubia vaikuttivat yhdessä viime vuonna keskeisesti puistosuunnitelmaan. Klubit tukevat omalla ja yhdessä haetulla avustuksella puiden ja pensaiden hankintaa 10 000 eurolla ja osallistuvat 2019 puiden ja pensaiden istutukseen.

Yhteisestä Ovesta ry: Vuoden 2018 aikana tuvalla kävi 1060 eri ihmistä. Yhteensä käyntejä oli 11 500 ja heistä miehiä 33 %. Keskimäärin tuvalla käy päivässä 32 henkilöä. Tuokiotupa on tavoittanut erityisesti kyliltä keskustaan muuttaneita ja myös kokonaan toiselta paikkakunnalta Ylivieskaan muuttaneita ikäihmisiä. Kohtaamispaikka auttaa ikäihmisiä uusissa elämäntilanteissa, esim. kun heidän toimintaympäristönsä muuttuu tutusta kotipiiristä uudelle alueelle. Tuvalla tavataan tuttuja ja tutustutaan uusiin ihmisiin. On tärkeää kuulua ryhmään. Puhumisen halu ja tarve on loppumaton, joten joka päivä auki olevalla Tuokiotuvalla onkin monelle ikäihmiselle suuri merkitys – jo tieto sen olemassaolosta helpottaa vaikeina ja yksinäisinä hetkinä. Vertaisten seurassa aika kului huomaamatta ja ajoittainen paha mielikin unohtui. Kotoa tuli lähdettyä liikkeelle ja oli hyvä olla toisten kanssa. Myös vapaaehtoisille tupa on tärkeä paikka. He kokevat työnsä merkitykselliseksi ja arvokkaaksi. Yhdistyksessä on alusta alkaen toimittu osallistujien omista lähtökohdista ja järjestetty sellaisia tapahtumia ja tilaisuuksia, jotka mahdollistavat

kaikkien halukkaiden osallistumisen. Päämääränä edesauttavat ikäihmisten tasa-arvoista osallistumista ja sosiaalista hyvinvointia sekä ehkäistä yksinäisyyttä ja sen aiheuttamia terveyshaittoja.

Jalkahoitajan käydessä hemmotellaan usein myös käsihoidolla

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen: Vuonna 2018 jatkettiin työtä ikäihmisten hyvinvointi- ja infokeskuksen toiminnan kehittämiseksi. Ikäihmisiä koskevaa tietoa on koottu yhä enenevässä määrin Tuokiotuvalle eli yhteen paikkaan. "Seniори-infokeskus" palvelee jatkossa myös digitaalisesti. Vuonna 2018 tavoitteita olivat erityisesti ikäihmisten hyvinvointiin vaikuttaminen lisäämällä heidän tietoisuuttaan heitä koskevista asioista sekä syrjäytymisen ja yksinäisyyden ehkäiseminen, kotona asuvien ikäihmisten sosiaalisten verkostojen kasvattaminen mm. osallistumismahdollisuuksia tarjoamalla (SeniорiKahvilat kylillä ja Tuokiotupa), osallisuuden kokemusten lisääminen ja yksinäisyyden ehkäiseminen. Tavoitteisiin päästiin kokoamalla tietoa hyvinvointiin liittyvistä palveluista yhteen paikkaan, järjestämällä liikuntaan, ravintoon ja ruokailuun, henkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvää toimintaa sekä kannustamalla ja tukemalla osallistumista mm. kuljetuksia järjestämällä Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä, Tuokiotuvalle järjestettyjä tietoisuuksia olivat mm. 1.3. Poliisin info ikäihmisten turvallisuudesta, 23.3. Asiaa ikäihmisten kaltoinkohtelusta; asiantuntijana Oulun seudun Mäntykoti ry, 5.4. Info-tilaisuus lääkkeiden yhteisvaikutuksista; Ylivieskan Apteekki, 19.4. Kelan palvelukanavat ja sähköiset palvelut; KELA Ylivieskan toimipiste, 9.5. Ihan Pihalla – tapahtuma; Ylivieskan Kipuryhmä, 15.5. Kallion tarjoamat palvelut; sh Kristiina Sipilä, 18.5. Musiikki, aivot ja koordinaatio, 12.10. Ravitsemus- ja suun terveys; Kirsi Nukari; Kallio, 29.10. Korvaamaton Kovalevy-kampanja; Ylivieskan Sydänyhdistys, 16.11. Kaatumisen ehkäisy tapahtuma; Sairaanhoidajaopiskelijat OAMK, 19.12. Jedun lähihoitaja-opiskelijoiden Joulutempaus (verenpaineet, hieronta, rentoutus ym.) Lisäksi hyvinvointia ja terveyttä ovat edistäneet viikottaiset, säännölliset liikuntatuokiot (kävelylenkit, tuolijumppa, kuntosali) ja useat liikuntatuokiot. Yhteiset retket lähiseudulle, konsertti- ja teatterimatkat ja muut yhteistilaisuudet ovat edistäneet niin sosiaalista, henkistä kuin fyysistäkin hyvinvointia. Myös muita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä tilaisuuksia on niin viikottaisissa kuin yksittäisissä tapahtumissa: esim. käsityö- ja keskustelutuokiot läpi vuoden, yhteislaulutuokio joka keskiviikko, retket ja matkat, lautapelituokiot viikottain, aivojumppa, levyraati, tietovisat, ym. Erittäin tärkeäksi on koettu vuonna 2018 aloitettu Vertaistukiryhmä leskille, jossa vertaisohjaajien kanssa suunnataan omaa elämää eteenpäin puolison jo lähdettyä viereltä. Myös Kipuryhmä ikäihmisille oli uusi ryhmä ja kokoontui kuukausittain. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion Seniorineuvonnan vastaanotto kerran kuukaudessa on osoittautunut äärimmäisen tärkeäksi matalankynnyksen tavaksi huolehtia omasta hyvinvoinnista ja käydä tarkistuttamassa itsensä.

Kotona asuminen ja sitä tukevat palvelut: Vuoden 2018 toiminnan teemoina olivat muun muassa osallisuus ja yksinäisyyden ennaltaehkäisy sekä ravinnon, ulkoilun ja muun liikunnan merkitys hyvinvoinnille. Sosiaalinen kanssakäyminen, "yhdessäolo", musiikki ja muut toiminnalliset hetket lisäävät kaikenikäisille iloa ja hyvinvointia. Tuokiotuvalla käy monia muistisairautta potevia joko yksin tai omaisten kanssa ja onkin ollut ilo huomata, miten myös he nauttivat tuvan ilmapiiristä ja osallistuvat erityisen mielellään mm. moniin kulttuuritapahtumiin ja retkiin. Toiminta tukee heidän kotona asumistaan sekä omaishoitajien jaksamista. Keväällä 2018 avattiin ensimmäiset SenioriKahvilat sivukylille eli Sorvistoan ja Vähäkangas-Pylväälle. Vuonna 2018 käyntikertoja oli yhteensä 250. Yhteisen "kyläkalenterin" kokoaminen aloitettiin. Kalenteriin kootaan SenioriKahviloiden tulevien kuukausien toimintaa sisältöineen, seurakunnan kyläkerhojen aikataulut sekä lisäksi muu mahdollinen ikäihmisille suunnattu, tiedossa oleva toiminta kyseisillä kylillä. Kalenteria julkaistaan toimijoiden facebook -sivuilla sekä joka toinen viikko ilmestyvässä, joka talouteen jaettavassa Vieskan Viikko -lehdessä. Useat kävijät tarvitsevat ja kaipaavat aiempaa enemmän henkilökohtaista tai pienryhmässä tapahtuvaa keskustelua itseä koskettavista asioista. Yhdeksi ratkaisuksi on muotoutunut TuvanTuki -ystävä-/kaveritoiminta, jota on myös tavoitteellisemmin alettu kehittää ja seurata. Vapaaehtoisia toimii niin sairaala-, seurustelu-, omais- kuin esimerkiksi ulkoilukavereinakin. Yhteisiä kuukausitapaamisia Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kotihoidon esimiesten/palveluohjaajien kanssa mm. kotona asuvien, ystävä-/kaveriapua tarvitsevien ikäihmisten löytämiseksi on jatkettu.

Ylivieskan seudun eläkkeensaajat ry: Jäsenmäärä vuoden lopussa oli 296. Uusia jäseniä vuoden aikana liittyi 20 ja kuoli 5 jäsentä. Yhdistyksen toiminta on ollut vireää. Yhdistyksen eri harrastekerhoihin, koulutuksiin, kilpailuihin, virkistysmatkoille ja piirin alueella erilaisiin juhliin kertyi vuoden aikana noin 8500 käyntikertaa. Kuluneen vuoden aikana jäsenten osallistumista tuettiin jonkin verran myös rahallisesti. Kesäpäivät Kuusamossa ja myös muille matkoille annettiin yhdistyksen pieni tuki. Niemelän kesäteatterilla ja Aamuvirkkujen teatteriesityksessä yhdistys tarjosi kahvit. Luonto- ja ulkoiluretkillä yhdistys tarjosi makkarat. Joulun- ja kevätjuhlien tarjoilu on jäsenille ilmainen. Jäsenkysely jäsenten keskuudessa suoritettiin marraskuussa 2018.

Kurssi- ja kerhotoiminta: Porinakerho kerää leppoisaan yhdessäoloon 50-70 henkilöä joka maanantai, joulun- ja kevätjuhlaan sekä vierailuvia luennoitsijoita kuuntelemaan kokoontuu jopa yli 100 jäsentä. Vierailijoina ovat olleet seuraavat: 29.1. Aila Laitinen kertoi Taivassalossa tarjotusta kotipalvelusta. 5.2. vietettiin kansalliskirjailija Runebergin päivää. 12.3. Pohjanmaankivikerhosta Ritva Kopela esitteli kivi- ja hopeakoruja. 19.3.

Luennoi muistiluotsi Merja Hynynen. 26.3. Päiväkoti Huvikummun lapset vierailivat. 9.4. Vietettiin Agricolan päivää Jouko S. Niemen ohjauksella. 16.4. Riitta Kähärä esitteli Aloe-vera tuotteita. 30.4. Sinikka Seppälä Poliisista kertoi turvallisuusasioista. 7.5. Eeva Hannula juonsi Kevätmieli pukunäytöksen. 14.5. vietetiin kevätkuuhlaa. Syysporinat aloitettiin 10.9. ja 17.9. saimme vieraaksi Ylivieskan uuden kaupunginjohtaja Maria Sorviston. 1.10. Hyvän oloa johdatteli Eeva Hannula. 15.10. vieraili Mallan kiertävä sirkus, Marja Hannula. 29.10. Anu Kuikka EKL:stä veti Hyvän mielen päivän. 5.11. Ylivieskan seudun kipuryhmästä vieraili Kirsi Brandt. 26.11. Ylivieskan Kaupungin liikuntatoimesta Hannu Hietanen. 3.12. Kauneimmat Joululaulut. 10.12. Joulumyyjäiset. 17.12. Vietettiin Joulukuuhlaa, kotiseurakunnan edustajana oli paikalla kirkkoherra Eija Nivala, hauskaa ohjelmaa tarjosi Kulttuurikerhon esiintyjäryhmä, laulu- ja soittoryhmä Ukkoset sekä Senioritanssiryhmä Rimpparalli. Bingoa on ollut kerran kuukaudessa. Porinakerhon kokoontumisiin osallistui vuoden aikana 1773 kävijää. Bocciakerho kokoontui 34 kertaa yht. 530 käyntikertaa, keilakerho kokoontui 34 kertaa, yht. 728 käyntikertaa, kuntosalilla kertyi 1557 käyntikertaa, käsityökerho kokoontui 12 kertaa, 120 käyntikertaa ja senioritanssissa 437 käyntikertaa. Hyvää oloa -kerho on kokoontunut vuoroviikoin Ukkosten kanssa Pajalankadun uudessa kerhotilassa. Laulu-/soittoryhmä Ukkoset kokoontui harjoittelemaan joka toinen viikko 13 laulajan ja soittajan voimalla. Ukkoset ja Senioritanssijat esiintyivät yhdistyksen omissa tilaisuuksissa useamman kerran vuoden aikana. Ukkoset esiintyivät myöskin Helaalan myllyaukiolla kaupungin järjestämässä kulttuuritapahtumassa kesäkuulla. 5.3. Ulkoilupäivään Huhmarissa osallistui 30 jäsentä. 5.4. 20 hengen porukka Tikkuliisoja ja Laureja kokoontuivat yhteiseen toimintapäivään Rutasen Pirkon pihapiiriissä, ulkona naputeltiin linnunpönttöjä ja sisällä kudottiin sukkaa. Vuoden aikana järjestettiin useita eri aiheisia kursseja.

Syntymäpäivät otetaan huomioon

Matkat ja juhlat: 17.3. Iisalmen teatterimatalla osallistujia 51. 1.3. Aamuvirkkujen teatteriesitys Artterissa, osallistujia 48. 19.6. Kylpylämatka Pärnuun, osallistujia 51. 10.7. Kaupunkimatka Kokkolaan ja Tankarin majakkasaarelle, osallistujia 39. 15.7. Niemelänkylän kesäteatteri, 39 osallistujaa. 29.-31.7. EKL:n Oulun piirin kesäpäivät Kuusamossa, 23 osallistujaa. 17.8. Muotinäytös Taiteiden yössä, 10 osallistujaa. 18.-20.9. Ruskamatka Kolin maisemiin, osallistui 28. 9.12. Teatteri & Jouluruokailu Artterissa, 73 osallistujaa. 17.12. Joulukuuhla Sputnikissa, 110 osallistujaa. 1.3.-30.4. EKL:n liikuntakampanja, 86 osallistujaa. Eläkeläisjärjestöjen yhteiset tapahtumat. Osallistuttiin Ylivieskan eläkeläisjärjestöjen yhteisiin tapahtumiin 11.5. "Kevättä mielessä", 14.9. Artterissa matkailu/harrastus info, 13.12. Yhteinen Joulukuuhla Mariassa.

Vähäkangas-Pylväs kyläyhdistys tapahtumat v. 2018: 18.2. kyläläisiä oli järjestämässä jumalanpalvelusta Suvannon kappelilla. 31.3. Vähäkangas-Pylväs kyläkokko Ängesleväntien varressa. 17.5. Seniorikahvilan avajaiset, Tuokiotuvan organisoima yhteistyö, 22.5. Tunturipyöräily, 23.5. Kappelin hautausmaan siivoustalkoot, 31.5.

Seniorikahvila, 14.6. Seniorikahvila, 17.6. Kalajokilaakson Reumayhdistyksen kesätapaaminen, 20.6. Kesähartaus kappelilla, 28.6. Seniorikahvila, Senioritanssia, Taidenäyttely esillä. 29.6.-1.7. Taidekahvila. Taidenäyttely Leila Päivärinnan kalligrafiaa ja Jani Valtosen maalauksia. Sunnuntaina 1.7. myös yhteislaulua, 4.8. Wanahat Wehkeet kylätiellä, 24.9. Kylätalot tutuksi -tapahtuma, yhteistyössä kaupungin kulttuuri- ja liikuntatoimen kanssa, 16.10. Seniorikahvila, 13.11. Seniorikahvila, 30.11. Joulumyyjäiset koululla, 4.12. Jouluruokailu kyläaktiiveille, 12.12. Kauneimmat joululaulut/ hartaus kappelilla, 16.12. Kyläläisten joulukahvit kylätalolla, 22.12. Joulurauhan julistus kyläpuistossa. Lisäksi kylätalolla kansalaisopiston piirit: kudonta, jumppa ja senioritanssi ja lisäksi yhden päivän havukurssi, julkishallinnon ja yhdistysten kokouksia, yksityistilaisuuksia.

Ylivieskan seudun kansalliset seniorit : Vuonna 2018 Ylivieskan seudun kansalliset seniorit olivat vastuuvuorossa järjestämässä Ylivieskan eläkeläisjärjestöjen yhteistapahtumia: keväällä liikuntatapahtuma, kesällä iltatori, syksyllä yhteistapahtuma harrastus-mahdollisuuksista ja ryhmämatkoista ja joulukuussa pidettiin joululaulutilaisuus ja arpajaiset. Tapahtumat onnistuivat ja niissä oli runsas osanotto. Yhdistyksen senioriväki on toimintavuonna osallistunut aktiivisesti kuukausitapaamisiin, jotka on järjestetty eri teemoilla Ylivieskan seurakuntakeskuksen Bäckman-salissa seuraavasti: ti 9.1. Luento liikunnan merkityksestä, Virin toiminnanjohtaja Mikko Männistö. 13.2. Uutta tietoa muistista, muistivastaava Aili Nuorala, 13.3. Kirjallisuusteema, Aino Isokangas, 10.4. Suomen synty, Tapani Konttisen esitelmä, 8.5. Päivän retki Kaustisen kansanlääkintäkeskukseen, 11.9. Esitelmä terveellisestä ravinnosta, Aili Nuorala, 9.10. Kodin turvallisuus, vanhempi konstaapeli Sinikka Seppälä, 13.11. Senioriliiton strategia, Juhani Nevala, 1.12. Kokkolan teatteriin: Carolasta kertova laulunäytelmä, 13.12. Ylivieskan eläkeläisjärjestöjen yhteinen joululaulutilaisuus.

Seurakunnat

Seurakunnat ovat monin eri tavoin osallistaneet omalta osaltaan alueen ikääntyneitä.

Alavieskan ev.lut seurakunnassa kokoontuu Turinatupa joka maanantai, Hyvän mielen kahvila joka torstai-ilta ja Hyvän mielen ateria on noin kerran kuukaudessa. Näissä jokaisessa kokoontumisessa vapaaehtoiset toimivat tapahtumien toteuttajina. Seurakunnan työntekijät osallistuvat tapahtumiin tarpeen mukaan. Kerran kuukaudessa kodeissa järjestetään seurakuntailtoja. Myös niihin osallistuvista osa on ikäihmisiä.

Nivala ev.lut srk. Kotona asuvien ihmisten kokoamiseksi yhteen järjestetään jumalanpalvelusten lisäksi monenlaista säännöllistä toimintaa, mm. kerhoja, leiriä ja retkiä.

Osallisuus Sievin ev.lut seurakunnassa: Varttuneen väen kerhot Kirkonkylällä, Asemalla ja Vanhalla kirkolla, Neulekerho maanantaisin kirppis-kyläkammarilla. Kirppis-Kyläkamari on paikka, johon voi tulla keskustelemaan vapaaehtoistyöntekijän kanssa. Seurakunta järjestää mm. yksinasuvien joulujuhla. Seurakunta järjestää retkiä ja leiripäiviä ja kuljetuksia niihin. Seurakunnan työntekijä tekee kotikäyntejä pyydettyä ja myös syntymäpäiväkäyntejä.

Ylivieskan ev.lut seurakunnan Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman strategiset tavoitteet, erityisesti vuoden 2018 teema ”Osallisuus”: Ylivieskan seurakunnan toiminnassa toteutuu ikääntyvien seurakuntalaisten osallisuus monipuolisesti. Seurakuntalaiset osallistuvat jumalanpalveluksien toteuttamiseen. He toimivat vapaaehtoisina monissa ryhmissä ja myös itse osallistuvat eri ryhmien toimintaan. Talkootöihin osallistuminen esimerkiksi Kirkkotalkoiden kautta on merkittävää. Diakoninen vastuu lähimmäisistä, naapuriapu ja seurakunnan työntekijöiden kotikäynnit lisäävät osallisuutta. Seurakunnan ateriapalvelu tukee ikääntyneiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

VIII Kallion alueen ikääntyneiden Hyvinsuunnitelma vuosille 2017 - 2020 tiivistelmässä kerrotaan vuoden 2020 loppuun mennessä tavoitteeksi asetetun:

Tavoitteet on laadittu vuoden 2020 loppuun. Tavoitteena on, että

- Kallion alueella 91 % 75 vuotta täyttäneistä asuu omassa kodissaan vuosina 2017-2019 ja 92 % vuonna 2020.
- säännöllisen kotihoidon palvelujen piirissä on 13-14 % 75 vuotta täyttäneistä
- omaishoidon piirissä on 7 % 75 vuotta täyttäneistä
- perhehoidossa on 1% 75 vuotta täyttäneistä
- lyhytaikaishoitopaikkoja varataan 3 prosentille; määrä lasketaan 75 vuotta täyttäneistä
- tehostetun palveluasumisen peittävyys 75 vuotta täyttäneillä on 9 % vuosina 2017-2019 ja 8 % vuonna 2020
- tehostettua palveluasumista varataan lisäksi 1 % 75 vuotta nuoremmille; määrä lasketaan 75 vuotta täyttäneistä

Arviointia

75 vuotta täyttäneiden peittävyys v. 2018

Taulukko 1. 75-vuotiaiden hoito- ja hoivapalveluiden peittävyys (%) v. 2018 ja vertailu vuosiin 2013–2017.

Palvelu	Tavoite %	Alavieska	Nivala	Sievi	Ylivieska	Kallio	Kallio TP %				
		2017 %					2017	2016	2015	2014	2013
Omaishoidon tuki	7%	6,8	7,1	6,9	7,2	7,1	6,9	7,1	6,8	6,4	7,1
Säännöllinen kotihoito	13-14%	10,9	13,5	16,6	15,0	14,3	12,8	13,6	13,8	15,5	15,9
Tehostettu palveluasuminen *	9%	12,2	11,9	10,8	9,3	10,7	*11,0	*10,6	*10,4	*9,8	10,6
Asuu Kotona	91%	87,8	88,1	89,2	90,7	89,3	89,0	89,4	89,6	89,2	88,1
SHL:n mukainen laitoshoido	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	1,0	1,3

Valtakunnalliset laatusuosituksen mukaiset peittävyystavoitteet vuoteen 2017 asti olivat: omaishoito 6 - 7%, säännöllinen kotihoito 13 - 14 %, tehostettu palveluasuminen 6 - 7 % ja sosiaalihuoltolain mukainen laitoshoido 2 - 3 %.

*) Tehostettuun palveluasumiseen ei ole laskettu v. 2014- 2018 tilapäishoitoa, koska asiakkaat asuvat kotona, mutta vuonna 2013 tehostettuun palveluasumiseen sisältyi vielä lyhytaikainen palveluasuminen. Sosiaalihuoltolain mukaiset laitospaikat muutettiin Kalliossa tehostetuksi palveluasumiseksi v. 2015 alusta ja tämän vuoksi vuodet 2013 -2014 sisältävät sekä tehostetun palveluasumisen että laitoshoidon.

Arviointia suunnitelman tiivistelmässä olevien tavoitteiden osalta:

- Perhehoitoa lisättiin vuoden 2017 loppuun mennessä ja alkuvuodesta 2018 perhehoitoa teki muutama yrittäjä, mutta vuoden aikana heitä siirtyi muihin tehtäviin ja muualle niin, että koko Kallion alueelle jäi toimimaan vain yksi perhehoitoyksikkö. Hoitopäiviä perhehoidossa kertyi 825 (304 enemmän kuin edellisvuonna). Yli 75-vuotiaita asiakkaita perhehoidossa oli vuoden aikana 31 (vrt. 26 v. 2017), joka on 1 % yli 75-vuotiaista eli tavoite toteutui.
- Lyhytaikaishoitopaikkoja oli käytössä Nivalassa vähemmän kuin virallinen paikkamäärä oli, sillä käytettävissä olevia paikkoja vähensi Nivalan pitkäaikaisen asumisen tilapäisesti lisääntynyt paikkojen käyttö Kotikeskuksessa tilapäishoidon paikoilla vuodeosaston remontin vuoksi. Ylivieskassa paikkojen tarvetta lisäsi Kotikartanon tilapäishoidossa tapahtunut vesivahinko ja sen korjaustyö. Tilapäishoittoon käytettiin tästä johtuen myös Kotikartano 4:n pitkäaikaisasumisen tiloja. Tilapäishoittoon otettiin kesken vuotta sähköinen ohjausjärjestelmä käyttöön, joka tehosti paikkojen käyttöä ja jonka myötävaikutuksesta käytön tavoiteprosentti 3 % yli 75-vuotiaista toteutui. Toteuma oli 3,5 % yli 75-vuotiaista.
- Kaikissa kunnissa tehostetussa palveluasumisessa asui alle 75-vuotiaita 1,4 % yli 75-vuotiaiden määrästä (tavoite 1 %). Hoitopäiviä alle 75-vuotiaat käyttivät 0,9 % yli 75-vuotiaiden hoitopäivämäärästä. Alle 75-vuotiaiden asukasmäärä laski kuudella viime vuodesta.

IX. Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017 - 2020

Liitteen no 2 seurantaindikaattorit

Suunnitelman toimenpideohjelman toteutumisen arvioinnin lisäksi seurattavia indikaattoreita ovat ja niiden **arviointia**:

1. Palveluihin pääsyn odotusajat

Palveluihin pääsyn odotusajat ovat muutoin toteutuneet, mutta jotkut yksittäiset asiakkaat ovat joutuneet odottamaan tehostettuun palveluasumiseen pääsyä yli 3 kk. Jonotustilanne on huomattavasti helpottunut edellisvuosista. Palveluprosesseja on kehitetty, mikä on auttanut jonotukseen. Kotihoitoon ei jonotusta ole ollut. Asiakkaaseen on otettu yhteyttä seitsemän päivän sisällä yhteydenotosta tai hakemuksen saapumisesta. Kotikäynnistä on sovittu asiakkaan/omaisen kanssa. Kiireellisissä tapauksissa kotikäynti on tehty samana päivänä. Terveyskeskuksen lääkärin vastaanotolle pääsyn odotusajat eivät ole ylittäneet asetettuja odotusaikoja.

2. Kansalaisfoorumit vuosittain

Kansalaisfoorumit on pidetty kunnittain. Tarkoituksena on ollut kertoa Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman keskeiset tavoitteet, päämäärät ja vuositeemasta tilaisuuksissa ja yhdessä ideoida, miten tavoitteisiin ja päämääriin päästäisiin. Kansalaisfoorumit ovat olleet myös oiva tilanne saada ikääntyneiltä palautetta ja kehittämisideoita palvelujen suhteen. Vuoden 2018 kansalaisfoorumeissa keskustelu on ollut vilkasta ja palautetta ja toiveita palvelujen suhteen on saatu. Kansalaisfoorumit pidettiin yhteistyössä kuntien tai yhteisöjen kanssa. Tilaisuudet olivat onnistuneet ja osallistujamäärät nousivat edellisvuosista.

3. Palvelutarveindikaattorit

- väestörakenne
- yksin asuvat
- sairastavuusindeksit

Väestörakennetta on seurattu tiiviisti. Lähes jokaisen palvelun suunnittelutilaisuudessa on ollut esillä aluksi alueen väestörakenne ja sen kehittymisen vaikutus palvelujen tuottamiseen. Väestö on ikääntymässä, eri kunnissa hieman eri aikoina, mikä näkyy myös palveluiden suunnittelussa.

Taulukko 1. Ikääntyvän väestön määrä Kallion kunnissa: ennuste vuosille 2017 - 2020

(Lähde: Tilastokeskus 30.10.2015)

Ikäryhmä/lukumäärä	v. 2017	v. 2018	v. 2019	v. 2020	2025
75 v täyttäneet	2918	2979	3000	3156	3877
Alavieska	307	321	317	323	367
Nivala	1002	1023	1011	1090	1300
Sievi	412	420	423	430	514
Ylivieska	1197	1215	1249	1313	1696
85 v täyttäneet	891	905	910	966	1054
Alavieska	88	103	107	110	117
Nivala	321	318	313	350	353
Sievi	134	141	133	132	135
Ylivieska	348	343	357	374	491

Yksin asuvien määrää ei ole Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017 - 2020 toimenpiteenä kartoitettu, mutta yksin asuvien tilanteesta ja määrästä tiedetään eri tahojen toimijoiden kautta. Kunnissa, seurakunnissa ja väestörekisterin ylläpitäjillä on tietoa yksin asuvista. Kuntatapaamisissa pyydettiin kuntia antamaan tiedot yksin asuvien määrästä. Tietoa ei ole saatu. Tarvittaessa yksin asuvia on tuettu erilaisin toimin, erityisesti eri yhteisöjen avulla.

Sairastavuusindeksit: Alueen sairastavuusindeksit ovat vuodelta 2015 (THL 2018). Liite 1. Sairastavuusindeksit v. 2015 olivat: Alavieska 130,1 (v. 2001-2015 119,3-130,1), Nivala 132,8 (v. 2001-2015 125,1-132,8), Sievi 129,9, (v. 2001-2015 145,1-129,9) ja Ylivieska 116,6, (v. 2001-2015 114,6-116,6,5).

Vuodet 2013-2015: Verrattaessa maakuntia koko maahan (100), väestö on terveintä Ahvenanmaalla (65), Uudellamaalla (82) ja Pohjanmaalla (88). Sairastavuutta on eniten Pohjois-Savossa (131), Pohjois-Pohjanmaalla (122), Pohjois-Karjalassa (121), Kainuussa (120), ja Lapissa (116).

4. Palvelurakenneindikaattorit - kts. erillinen taulukko aiemmin kohdassa VIII.

- kotona asuvat
- säännöllistä kotihoitoa saavat
- omaishoidon tukea saavat
- tehostetussa palveluasumisessa asuvat
- muu palveluasuminen

Kotona asuvien määrä nousi kolmen vuoden jälkeen. Yli 75-vuotiaista asui kotona 89,3 %, jossa nousua 0,3 %. Tavoite on jälessä edelleen valtakunnallista ja maakuntavalmistelu suuntausta. Kallion alueen ikääntyneiden suunnitelman vuosille 2017-2020 tavoitteissa on 91 % 2017-2019 ja vuonna 2020 92 %. Säännöllisen kotihoidon asiakkuuksia on tarkasteltu koko ajan, ja erilaisin ennalta ehkäisevin toimin ja kotitreenitoiminnan kautta kaikkia asiakkaita ei ole tarvinnut ottaa säännöllisen kotihoidon piiriin, silti säännöllisen kotihoidon asiakkuudet nousivat. Toteumaprosentti on tavoitteen mukainen. Säännöllisen kotihoidon piirissä on paljon palvelua tarvitsevat ikäihmiset ja kevyempää hoitoa ja hoivaa tarvitsevat saavat palvelua tilapäisesti tai omaishoidon avulla.

Omaishoidon tukea saavien määrä vaihtelee jonkin verran kunnittain ja vuosittain, mutta nousi viime vuodesta 0,2 % ollen 7,1% eli tavoite toteutui.

Tehostetun palveluasumisen peittävyys (10,7 % yli 75-vuotiailla) laski 0,3 % viime vuodesta, mutta on 1,7 % korkeampi kuin Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017 - 2019 tavoite (9) ja selvästi korkeampi kuin maakuntavalmistelussa esillä ollut tavoite. Yli 75-vuotiaiden käyttö on pysynyt ennallaan, mutta alle 75-vuotiaiden asiakasmäärä on vähentynyt n. 6 asiakkaan verran.

5. Talousindikaattorit

- Kustannukset/ 75-vuotias

Yli 75-vuotiaiden nettokustannukset v. 2018 olivat 11 503 € / 75-vuotta täyttänyt. Nousua edellisvuodesta oli 252 €.

- Kustannuskehitys pysyi hallinnassa, vaikka nousua tapahtui. Asenteita ja painopistettä on kaikkien kanssa yhteistyössä siirretty ennakoivampaan suuntaan ja varhaiseen tukeen, joka vie pitkän ajan näkyäkseen kustannusten hillinnässä. Uuden teknologian käyttöönotto aloitettiin mm. ikäihmisten palveluissa.
- Palveluorganisaatioita on kehitetty hallitusohjelman mukaisesti paikalliset olosuhteet huomioiden. Kehittämissyhteistyötä tehtiin vuonna 2018 edelleen soteuudistuksen valmistelutyön vuoksi Kallion aluetta laajemmalla alueella huomioiden kuitenkin koko ajan Kallion alueen paikalliset ominaisuudet ja tarpeet. Kotona asumista on turvattu mm. uuden yöpartiotoiminnan avulla. erityisesti kotihoidon ja omaishoidon sekä perhehoidon kehittämisestä on puhuttu kansalaisfoorumeissa ja kuntien kanssa käydyissä keskusteluissa. Tarkoituksena on luoda mahdollisimman laadukkaita ja turvallisia asiakaslähtöisiä palveluita toimien kuitenkin taloudellisten raamien puitteissa.

Liite 1: THL:n Sairastavuusindeksi Tilastoraportti 2018

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu	Helsinki	80,9
	Alavieska	130,1
	Ylivieska	116,6
	Nivala	132,8
	Sievi	129,9
Syöpäindeksi, ikävakioitu	Helsinki	107,1
	Alavieska	99,4
	Ylivieska	73,9
	Nivala	89,7
	Sievi	91,0
Sepelvaltimotauti-indeksi, ikävakioitu	Helsinki	84,6
	Alavieska	145,9
	Ylivieska	132,2
	Nivala	134,3
	Sievi	138,2
Aivoverisuonitauti-indeksi, ikävakioitu	Helsinki	93,2
	Alavieska	63,3
	Ylivieska	88,9
	Nivala	128,4
	Sievi	110,4
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi, ikävakioitu	Helsinki	51,3
	Alavieska	130,6
	Ylivieska	133,1
	Nivala	139,9
	Sievi	122,3
Mielenterveysindeksi, ikävakioitu	Helsinki	79,6
	Alavieska	162,8
	Ylivieska	133,8
	Nivala	143

KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS (PÄIVÄLÄ)

Tekninen lautakunta 19.06.2018 § 26

Asemakaavan muutos ja laajennusalue sijaitsee kirkonkylän länsiosassa Kokkolantien eteläpuolella. Asemakaavan laajennus koskee Haikolankylän tiloja: 54:11,3:52 ja 3:94.

Asemakaava-alue rajautuu lännessä voimassaolevan asemakaavan kortteleihin 400 ja 401 (Jakolanpellon työpaikka-alue). Idässä asemakaava- ja asemakaavan muutosalue rajoittuu kortteleihin 236, 237 ja 238, jotka sijaitsevat Kakaravaaran alueella Paavontien, Vilhontien ja Vilhonkujan varrella. Etelässä asemakaavan muutosalue rajautuu Juolukkatiehen ja sen varrella oleviin kortteleihin 268 ja 266. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on rajattu kartalle alustava asemakaavan laajennuksen ja muutoksen alue sekä hankkeen vaikutusalueet. Asemakaavan lopullinen rajausta täsmennyty tarkemmin työn kuluessa.

Asemakaavan laajennusalue on tarkoitus kaavoittaa työpaikka-alueeksi turvaamaan kunnan työpaikkatonttien tarjontaa. Asemakaavan muutosalueelle Juolukkatien päähän on tarkoitus osoittaa tontti kunnan uudelle päiväkodille. Asemakaavan muutosalueelle tutkitaan myös mahdollisuutta osoittaa muutamia uusia pientalotontteja.

Työpaikka-alueen moottoriajoneuvoliikenne tullaan ohjaamaan Kokkolantieltä Aimontien liittymän kautta. Päiväkodin ja mahdollisten uusien asuntotonttien liikenne on tarkoitus ohjata Toholammin tieltä Paavontien ja Juolukkatien kautta.

Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla (MRL 63).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (13.6.2018) on oheismateriaalina.

Teknisen johtajan päätösehdotus: Lautakunta päättää asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti kahden viikon ajaksi ja suorittaa osallisten kuulemisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta 26.09.2018 § 34

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 27-6 – 11.7.2018 välisen ajan. Maanomistaja kirjeiden osalta oli jäänyt maanomistajia osoitetiedoista pois. Pois jääminen oli johtunut järjestelmä ongelmasta haettaessa tietoja kiinteistötietojärjestelmästä. Koska näin oli käynyt, jatkettiin nähtävillä oloaikkaa 28.8.2019 saakka ja lähetettiin niille maanomistajille, joille ne eivät ensimmäisessä vaiheessa menneet. Määräaikaan mennessä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta jätettiin kaksi lausuntoa. Lausunnot pyydettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Määräaikaan mennessä lausunnon antoi Verkko Korpela Oy ja Jokilaaksojen pelastuslaitos. Verkko Korpela Oy:llä ei ollut huomautettavaa suunnitelmasta, mutta yhtiö ilmoitti, että suunnitelma alueella menee Korpelan Voiman 20 kV:n ilmajohto. Mikäli nykyistä käytössä olevaa verkostoa joudutaan siirtämään tai muuttamaan kaavoituksen takia, perimme siirto-/ muutostkustannukset siirron aiheuttajalta maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Muuta huomauttamista ko. hankkeeseen liittyen ei ole. Jokilaaksojen pelastuslaitos ilmoitti, että ei ole huomautettavaa tässä vaiheessa ja lausuu kaavan valmistelun myöhemmässä vaiheessa.

Muistutuksia jätettiin 7 kpl ja osassa muistutuksista oli useita allekirjoittajia.

Yhteenveto muistutuksista ja kaavanlaatijan vastineet muistutuksiin ovat oheismateriaalina.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa esiteltiin myös kahdessa kaavakokouksessa 4.7.2018 ja 5.9.2019. Muistiot osanottajaluetteloineen on oheismateriaalina.

Kaavasuunnittelija on laatinut alueelle asemakaavaluonnoksen ja luonnoksen asemakaavaselostuksesta.

Kaavakokouksessa saadun palautekeskustelun perusteella asemakaavan muutosalueen nimeksi on laitettu Päivälä.

Luonnossuunnitelmassa on esitetty Y (Yleisten rakennusten korttelialue) merkinnällä kortteli Juolukkatien varteen, johon on tarkoitus rakentaa päiväkotia.

Alueen itäreunaa vasten Kakaravaaran asuntoalueen reunaan on osoitettu AO (Erillispientalojen korttelialue) rakennuspaikkoja. OAS vaiheessa jätetyt muistutukset koskivat pääosin tätä asuntoaluetta ja lähinnä asuntoalueelle kulkua, joka luonnoksessa oli osoitettu Paavontien kautta. Muistutuksen jättäjät esittivät vaihtoehtoisesti kulkua järjestettäväksi Juolukkatien kautta.

Pelastajantien pohjoispuolelle on osoitettu yrityksille tontteja KTY-1 merkinnällä (liike- ja toimistorakennusten sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialue).

Pelastajantien eteläpuolelle on osoitettu yrityksille tontteja KTY-3 merkinnällä (toimitilarakennusten korttelialue).

Pelastajantien, uuden asuntoalueen ja päiväkotitontin väliin on suunniteltu lähivirkistysalue perinimenimikkeellä Möykkytanhua. Lounaisnurkkaan on suunniteltu aluevarauspaikka hulevesialtaalle. Altaaseen voisi johtaa kaavan itäpuolen hulevedet. Virkistysalueen tulevassa rakentamisessa on mahdollisuus käyttää altaan kaivumaita ja muita alueen rakentamisessa syntyviä ylijäämämaita ja rakentaa loivia maastokumpuja näkösuojaksi työpaikka- ja asuntoalueiden väliin.

Kaavasuunnittelija on tarkastellut kolmea eri kaavaluonnosvaihtoehtoa koskien asuntoalueen kaavaluonnosaluetta.

- Vaihtoehto 1 on alkuperäinen esitys, jossa liikenne alueelle tulisi Paavontien kautta.
- Vaihtoehto 2, jossa liikenne tulee Juolukkatien kautta.
- Vaihtoehto 3, jossa nykyinen asemakaava jäisi voimaan asuntoalueen osalta.

Yhteenveto vaihtoehto tarkasteluista on oheismateriaalina.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 § mukaisesti asemakaavan muutoksen valmisteluluonnos asetetaan kahden viikon ajaksi nähtäville vuorovaikutuksen toteuttamiseksi osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaava-aineisto on oheismateriaalina:

- asemakaavaluonnos (vaihtoehto 3 mukaisesti)
- osallistumis- ja arviointisuunnitelma.
- kaavakokous muistiot
- osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot ja muistutukset ja kaavanlaatijan vastineet niihin.

Teknisen johtajan päätösesitys: Lautakunta päättää asettaa asemakaavan muutosluonnoksen nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti kahden viikon ajaksi osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin.

Jäsen Annu Pärkkä jääväsi itsensä tämän asian käsittelyn ajaksi ja poistui kokoushuoneesta.

Tekninen lautakunta 27.11.2018 § 36

Päivälän (Jakolanpelto II) alueen kaavaselostus ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja asema-kaavaluonnos ovat olleet maankäyttö- ja rakennusasetuksen 63 ja 30 § mukaisesti nähtävillä 03.10.2018 – 02.11.2018 välisen ajan. Lisäksi pidettiin kaavakokous 5.9.2018, jossa esiteltiin kaavahanketta ja käytiin läpi osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolona saatua palautetta.

Kaavaluonnoksen nähtävilläolona ei jätetty yhtään muistutusta. Lausuntoja annettiin neljä kappaletta: Sievin kunnan ympäristölautakunta, Pohjois-Pohjanmaan museo, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa luonnoksen suhteen.

Asemakaavaehdotus on asetettava maankäyttö- rakennusasetuksen 27 § mukaisesti nähtäville 30 vrk:n ajaksi ja pyydettävä lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan.

Ehdotusvaiheen asiakirjat ovat oheismateriaalina.

Teknisen johtajan päätösehdotus: Lautakunta esittää, että kunnanhallitus päättää asettaa asemakaavaehdotuksen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 § mukaisesti nähtäville 30 vrk:n ajaksi ja pyytää lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan.

Päätös: Hyväksyttiin.

Jäsen Annu Pärkkä jääväsi itsensä tämän asian käsittelyn ajaksi ja poistui kokoushuoneesta.

Kunnanhallitus 11.12.2018 § 147

Ehdotusvaiheen asiakirjat (kaavaselostus ja kartta 12.11.2018) ovat oheismateriaalina.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan esityksen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Jukka Linna saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 14.30.

Lisätietoja: tekninen johtaja Paavo Hankonen, puh. 044 4883 262, etunimi.sukunimi@sievi.fi

Kunnanhallitus 10.06.2019 § 75

Asemakaava ehdotus oli maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 § mukaisesti nähtävillä 9.1 – 10.2.2019 välisenä aikana Sievin kunnantalolla ja Sievin kunnan internet-sivuilla.

Nähtävilläoloaikana ei jätetty yhtään muistutusta. Annetut lausunnot ovat oheismateriaalina. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa asemakaava ehdotuksen sisältöön.

Oheismateriaalina: PÄIVÄLÄ selostus valtuustolle 18.2.2019 ja PÄIVÄLÄ kaava ja merkinnät ehdotus 12.11.2018.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto vahvistaa asemakaavamuutoksen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: tekninen johtaja Paavo Hankonen, puh. 044 4883 262
etunimi.sukunimi@sievi.fi

S I E V I

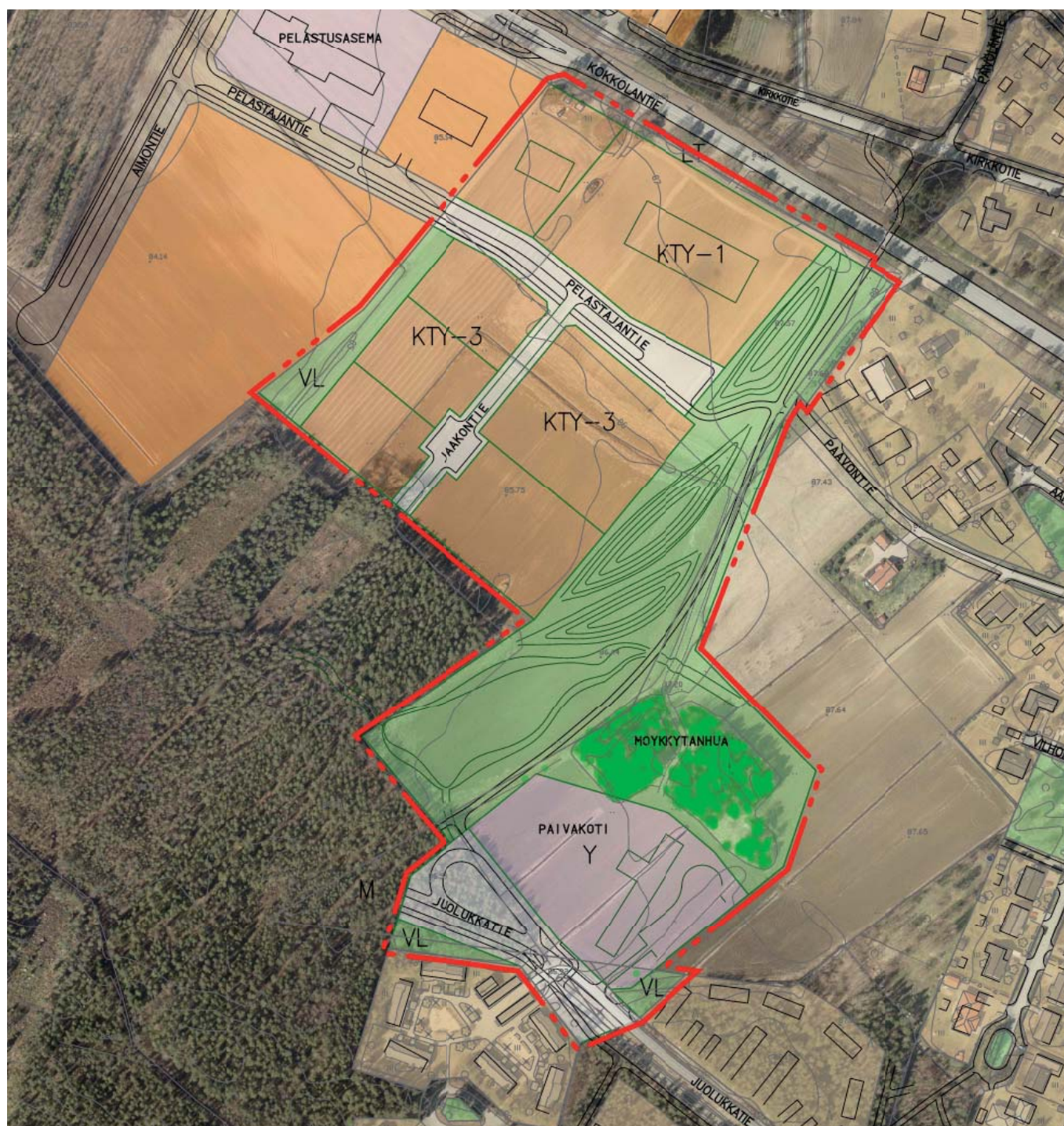
KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS

KORTTELIT 271, 402, 403, OSA KORTTELISTA 400 SEKÄ KATU-, LIIKENNE- JA LÄHIVIRKISTYSALUEET

(PÄIVÄLÄ)

Ehdotus 12.11.2018

Selostus tarkistettu 18.2.2019

Asemakaavan muutosalueen sijainti osoitekartalla.

Näköala Kokkolantieltä. Asemakaava-alue on kuvassa oikealla olevalla pellolla.

© Google Earth 2018

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kunnanosa: Kirkonseutu

Kaavan nimi: PÄIVÄLÄ

Asemakaavan muutos koskee maa- ja metsätalous-, lähivirkistys- ja katualueita.

Asemakaavan laajennus koskee Haikolan kylän tiloja Rn:ot 3:52 ja 3:94.

Asemakaavan muutoksella ja laajennuksella muodostuvat korttelit 271, 402, 403, osa korttelista 400 sekä katu-, liikenne- ja lähivirkistysalueet.

1.1.1 Kaavan laatija

Arkkitieasema Oy

Karjakatu 12 90130 Oulu

p. 08 379 020

Timo Takala arkkitehti SAFA, YKS 140

1.1.2 Vireille tulo ja hyväksymispäivämäärät

Kaavan päiväys: 12.11. 2018

Vireille tulosta ilmoitettu: 27. 6. 2018

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen

Tekninen lautakunta: 19.6.2018 §26

Luonnoksen nähtäville asettaminen

Tekninen lautakunta: 26.09.2018 §34

Luonnos nähtävillä 3.10–2.11.2018.

Ehdotuksen nähtäville asettaminen

Tekninen lautakunta: 19.06.2018 § 26

Kunnanhallitus: 11.12.2018 § 147

Ehdotus nähtävillä: 9.1–10.2.2019

Hyväksymiskäsittely

Tekninen lautakunta:

Kunnanhallitus:

Kunnanvaltuusto:

1.2 Kaava-alueen sijainti

Asemakaavan laajennuksen ja muutoksen kohteena on Sievin Kirkonkylän länsiosassa sijaitseva Päivälä-, Seppälä- ja Peltokangas-tiloista koostuva peltoalue.

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Asemakaava laaditaan pääasiassa kunnan elinkeinojen kehittämisen tarpeisiin. Pääosa alueesta osoitetaan työpaikka-alueeksi. Lisäksi kaava-alueen eteläreunaan osoitetaan tontti kunnan länsiosia palvelevalle päiväkodille. Työpaikka-alueen ja päiväkotitontin väliin osoitetaan viheraluetta, joka toimii samalla Kakaravaaran asuntoalueen suojavyöhykkeenä työpaikka-alueelle päin.

Kaavasta käytetään nimeä "PÄIVÄLÄ".

1.4 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. Asemakaavan seurantalomake
2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot ja mielipiteet
4. Luonnoksesta ja ehdotuksesta saadut lausunnot ja mielipiteet
5. Poistuva asemakaava
6. Asemakaavakartta merkintöjen selityksineen

2 TIIVISTELMÄ

Asemakaavan laajennuksella osoitetaan uutta työpaikkakorttelialuetta yhteensä noin neljä hehtaaria. Asemakaavan muutoksella osoitetaan lisäksi Kakaravaaran länsipuoliselle maa- ja metsätalous- ja lähivirkistysalueelle päiväkotitontti sekä uutta lähivirkistysaluetta.

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli maankäyttö- ja rakennusasetuksen 63 ja 30 § mukaisesti nähtävillä 1.2.–14.2.2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman postituksen aikana tulleen virheen vuoksi osallistumis- ja arviointisuunnitelma postitettiin uudelleen osalle asemakaava- ja vaikutusalueen asukkaista 13.8.2018. Mielipiteiden jättämistä varten jatkettiin nähtävilläoloaika 28.8. 2018 asti.

Nähtävilläoloaikoina jätettiin yhteensä 9 mielipidettä.

Lisäksi pidettiin kaavakokoukset 4.7.2018 ja 5.9.2018.

Asemakaavaluonnos oli nähtävillä maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti 3.10–2.11.2018. Nähtävilläoloaikana ei jätetty muistutuksia. Lausunnot saatiin Jokilaakson pelastuslaitokselta ja Pohjois-Pohjanmaan museolta. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa luonnoksen suhteen.

Asemakaavaehdotus oli nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 § mukaisesti 9.1–10.2.2019. Nähtävilläoloaikana ei jätetty muistutuksia. Saaduissa kahdessa lausunnossa ei ollut huomauttamista asemakaavan suhteen.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualan oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Alue on pääosiltaan viljelykäytössä olevaa peltoa.

3.1.2 Luonnonympäristö

Alue on pääosiltaan viljelyksessä olevaa peltoa ja muuta kulttuuriympäristöä.

Perinnebiotooppi

Peltojen keskelle on jäänyt pieni puustoinen saareke, Möykkytanhua. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen teettämän selvityksen mukaan Möykkytanhua on perinnebiotooppi, joka oli hieholaitumena peltojen yhteydessä vuoteen 1997 asti. Alueella on runsaasti suuria katajia. Kohde on maisemallisesti tärkeä ympärillä olevan asutuksen vuoksi. Lähde: *Susanna Anttila: Maatalousalueiden monivaikutteisten kosteikkojen ja luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma, Vääräjoki: Sievi ja Rautio, POPELY/328/07.00/2010.*

Edellä mainitussa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen julkaisussa annetaan Möykkytanhuulle hoito-ohjeeksi seuraavaa: "Saareketta ja sinne johtavaa niitymäistä peltotietä pientareineen voidaan hoitaa laiduntamalla omana lohkonaan. Puuston peittävyys on suuri, joten harvennus olisi perinnebiotoopille eduksi. Raivausta ja harvennusta ei kuitenkaan tehdä tasavälein, vaan laajentamalla jo olemassa olevia valoisia niittyaukioita."

Asemakaavassa Möykkytanhua osoitetaan luo-1-merkinnällä. Merkintää koskeva määräys on: "Luonnon moninaisuuden kannalta tärkeä alue, perinnebiotooppi."

Uhanalaiset lajit

Asemakaava-alueen uhanalaiset lajit tarkastettiin Ympäristöhallinnon Eliölajit -tietojärjestelmästä (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 19.2.2018). Alueella ei ole ELY-keskuksen tiedossa uhanalaisten tai muuten huomioitavien lajien esiintymispaikkoja.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavan laajennus on Jakolanpellon työpaikka-alueen välitön jatke. Asemakaavan muutos sijoittuu Juolukkatien päähän ja sen tavoitteena on mahdollistaa päiväkodin rakentaminen alueelle. Asemakaavan muutoksella luodaan myös viheralueyhteys ja pyörätien rakentamismahdollisuus Juolukkatietä Jakolanpellon työpaikka-alueelle.

Palvelut

Alue on lähellä Sievin kuntakeskusta ja tukeutuu sen palveluihin.

Liikenne

Valtatien 28 (Kokkolantie) keskivuorokausiliikenne v. 2017 oli 2407 ajon./vrk.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Asemakaavan muutoksen ja laajennuksen alueella ei ole rakennuksia.

Alueella ei ole tiedossa olevia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Tilanne on tarkistettu museoviraston kulttuuriympäristörekisteristä 13.2.2018.

Tekninen huolto

Alueella on katu-, vesi- ja viemäriverkosto.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Kokkolantie aiheuttaa liikennemelua alueen pohjoisreunalle. Alueella tai sen lähiympäristössä ei ole muita ympäristöhäiriöitä.

3.1.4 Maanomistus

Asemakaavan laajennuksen ja muutoksen alue on pääosin Sievin kunnan omistuksessa.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista uusituista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Valtioneuvoston päätös on tullut voimaan 1.4.2018 Tähän on lainattu kaavamuutoksen kannalta oleellimmat tavoitteet.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

"Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle."

"Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa."

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

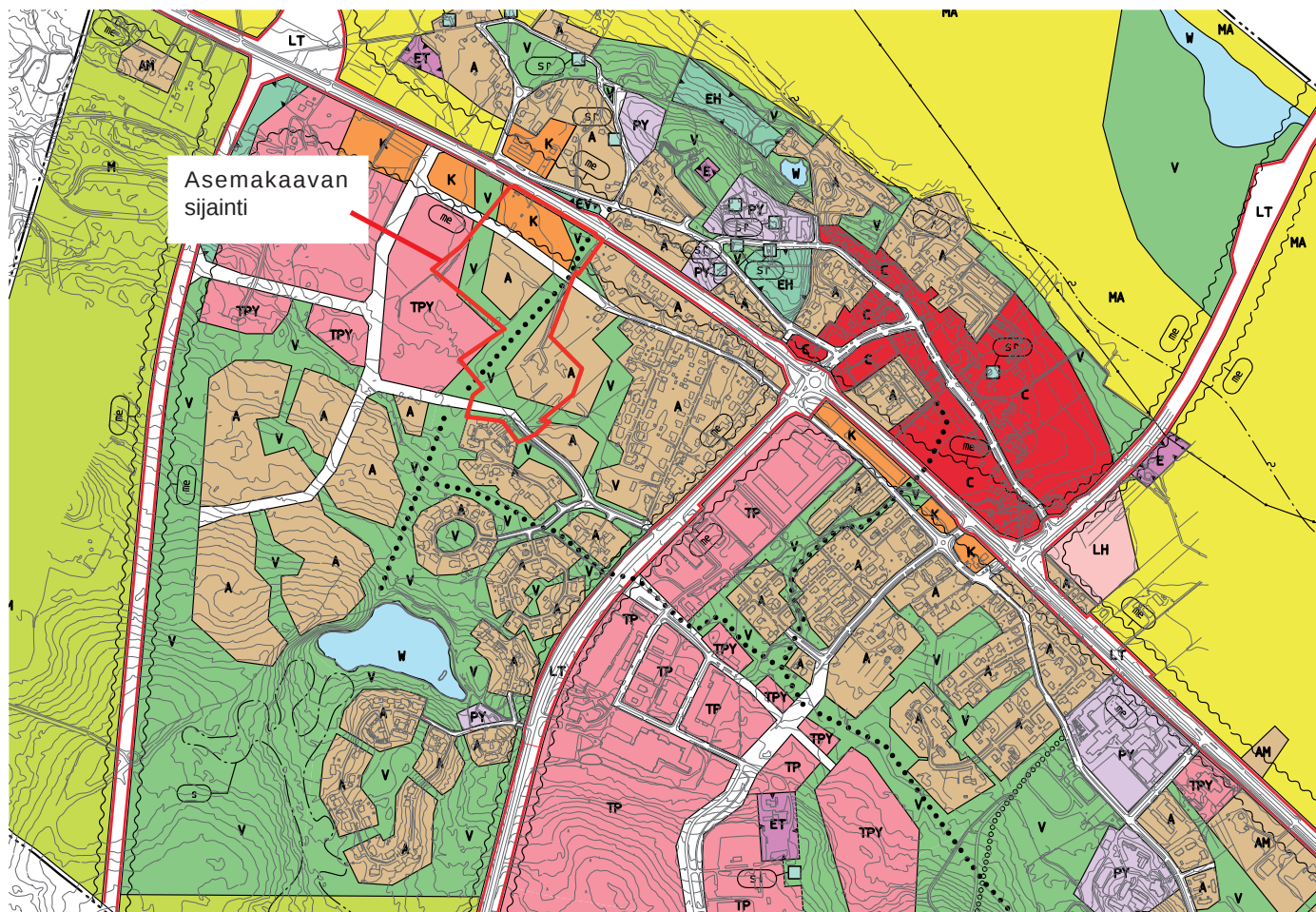
"Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä."

Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta. 5.11.2018 Ruskeiden viivojen välinen alue on Kalajokilaakson maaseudun kehittämisen kohdealue (mk-6).

Maakuntakaava:

Asemakaava-alueen kohdalla voimassa oleva Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava on laadittu kolmessa eri vaiheessa. Ensimmäinen vaihemaakuntakaava on vahvistettu 23.11.2015. Toinen vaihemaakuntakaava on tullut voimaan 2.2.2017. Kolmannen vaihemaakuntakaavan on maakuntavaltuusto hyväksynyt 11.6.2018. Tästä päätöksestä on jätetty kahdeksan valitusta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Maakuntahallitus päätti 5.11.2018 MRL 201 §:n nojalla määrätä kolmannen vaihemaakuntakaavan tulemaan kuitenkin voimaan. Tälle päätökselle on puolesta haettu toimeenpanokieltoa.

Ote kirkonkylän osa-yleiskaavasta

Asemakaava-alue on merkitty maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueeksi merkinnällä A. Asemakaava-alue kuuluu myös Kalajokilaakson maaseudun kehittämisen kohdealueeseen (mk-6). Vireillä olevat valitukset eivät kohdistu asemakaava-aluetta koskeviin merkintöihin.

Asemakaavan muutoksen ja laajennuksen alueella on voimassa yleiskaava, jonka sisältö ei ole vanhentunut sen jälkeen voimaan tulleiden maakuntakaavojen myötä. Maakuntakaavalla ei täten ole asemakaavaa ohjaavaa vaikutusta, vaan Kirkonkylän osa-yleiskaava ohjaa alueen asemakaavan laatimista.

Yleiskaava:

Alueella on voimassa 25.6.2002 hyväksytty Kirkonkylän osa-yleiskaava 2020. Yleiskaavassa asemakaavan muutosalue on osoitettu suurelta osaltaan asuinalueeksi. Kokkolantien varteen on osoitettu liike- ja toimistorakennusten aluetta (K). Merkinnän kaavamääräys on:

"Alueelle voidaan rakentaa rakennuksia liike- ja/tai toimistotiloja varten. Asemakaavamääräyksellä voidaan osa kerrosalasta varata julkisia palveluja tai hallintoa varten. Asuntoja voidaan rakentaa vain kiinteistönhoidon kannalta välttämätöntä henkilökuntaa varten. Liiketoiminnan luonne tulee olla sellaista, joka ei sovellu kuntakeskukseen, kuten raskaan tavaran myyntiä. Alueelle ei saa sijoittaa elintarvikemyymälöitä."

Viime vuosina asuinalueiden kysyntä on vähentynyt merkittävästi ja kunnalla on runsaasti asuntotonttireserviä. Vastaavasti yritystonttien kysyntä on ollut jatkuvaa. Näistä syistä laadittavassa asemakaavassa on katsottu voitavan poiketa yleiskaavasta työpaikka-alueiden hyväksi asuntovarausten kustannuksella. Asemakaavassa huolehditaan riittävästä suojavyöhykkeestä työpaikka-alueen ja asuinalueen välille.

Asemakaava:

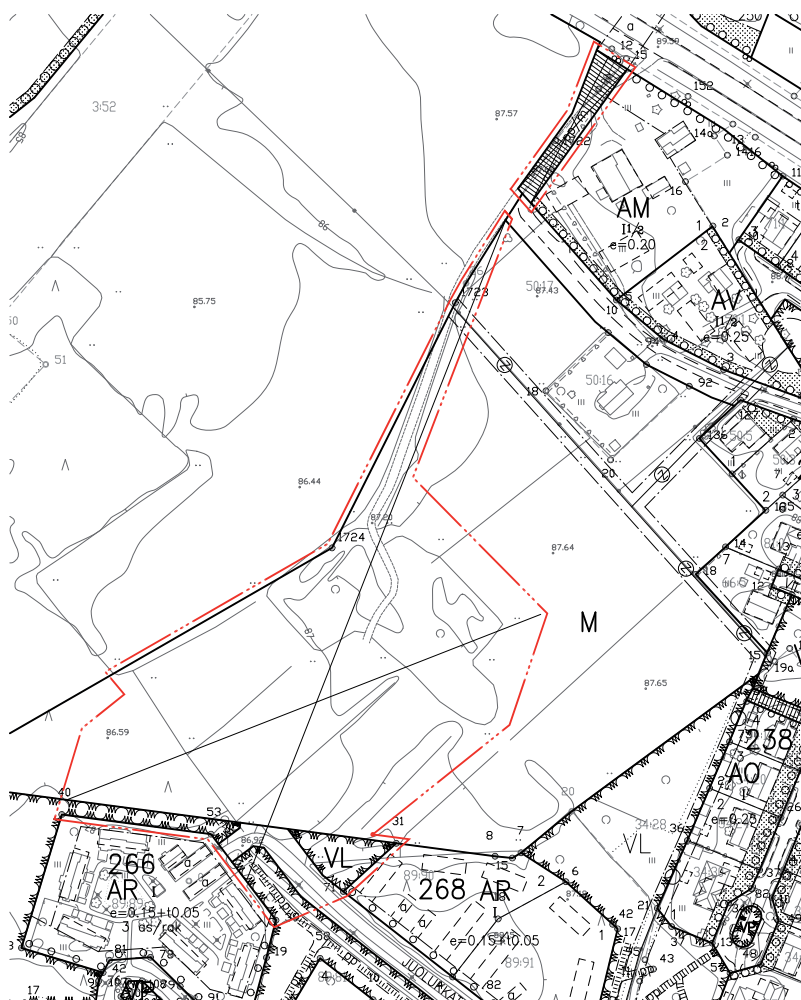
Alueen itäosassa on voimassa 30.5.1990 vahvistettu asemakaava, jossa alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M). Suurin osa asemakaavan muutoksesta kohdistuu tähän asemakaavaan. Alueen etelänurkassa on voimassa 26.8.1999 hyväksytty asemakaava. Tässä asemakaavassa on Juolukkatien katualuetta sekä sen viereisiä lähivirkistysalueita (VL). Muutokset tähän asemakaavaan ovat vähäisiä katualueen tarkistuksia.

Rakennusjärjestys:

Sievin kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty kunnanvaltuustossa 20.10.2010 ja tullut voimaan 1.12.2010.

Pohjakartta:

Alueen pohjakartta on MRL:n 54 A §:n mukainen ja täyttää JHS 185:n vaatimukset. Kartta vastaa kaavan tarkoitus huomioiden riittävällä tarkkuudella kaavamutoksen laatimisaajan olosuhteita.

Muutettava asemakaava 1:4000

Maatalousalueeksi sekä jalankulku- ja pyörätie-alueeksi merkityillä osilla on voimassa 30.5.1990 vahvistettu asemakaava. Etelänurkan VL- alueilla ja Juolukkatien katualueella on voimassa 26.8.1999 hyväksytty asemakaava.

4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Jakolanpellon uusi työpaikka-alue on osoittautunut pian perustamisensa jälkeen vetovoimaiseksi ja kysytyksi alueeksi. Elinkeinojen kehityksen turvaamiseksi Sievin kunta on hankkinut Jakolanpellon jatkeeksi lisää maata. Asemakaavan laajentaminen ostetulle maa-alueelle antaa kunnalle entistä paremmat mahdollisuudet reagoida nopeasti yritysten toimitilatarpeisiin.

Kunnassa on syntynyt myös tarve uuden päiväkodin rakentamiseen ja sille on selvitetty sijaintivaihtoehtoja. Vaihtoehtotarkasteluissa on päädytty pitämään parhaana sijaintipaikkana Juolukkatien päässä olevaa aluetta.

Kunnan elinkeinojen kehittämisen ja päivähoidon tarpeet on järkevää ratkaista samalla kertaa tässä yhteisessä asemakaavan muutoksessa ja laajennuksessa.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Tekninen lautakunta päätti 19.6.2018 §26 asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

Vuorovaikutusmenettelyt maanomistajien ja alueen asukkaiden kanssa on kuvattu kohdassa 4.5.

4.3.1 Vireille tulo

Kaavoituksen vireille tulosta on ilmoitettu samanaikaisesti osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tiedotettaessa Sieviläinen-lehdessä 27.6.2018.

4.3.2 Viranomaisyhteistyö

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on toimitettu suunnitelmassa mainituille viranomaisille.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavan muutoksella edistetään Sievin elinkeinoelämän kehittämistä sekä lasten varhaiskasvatuksen olosuhteita.

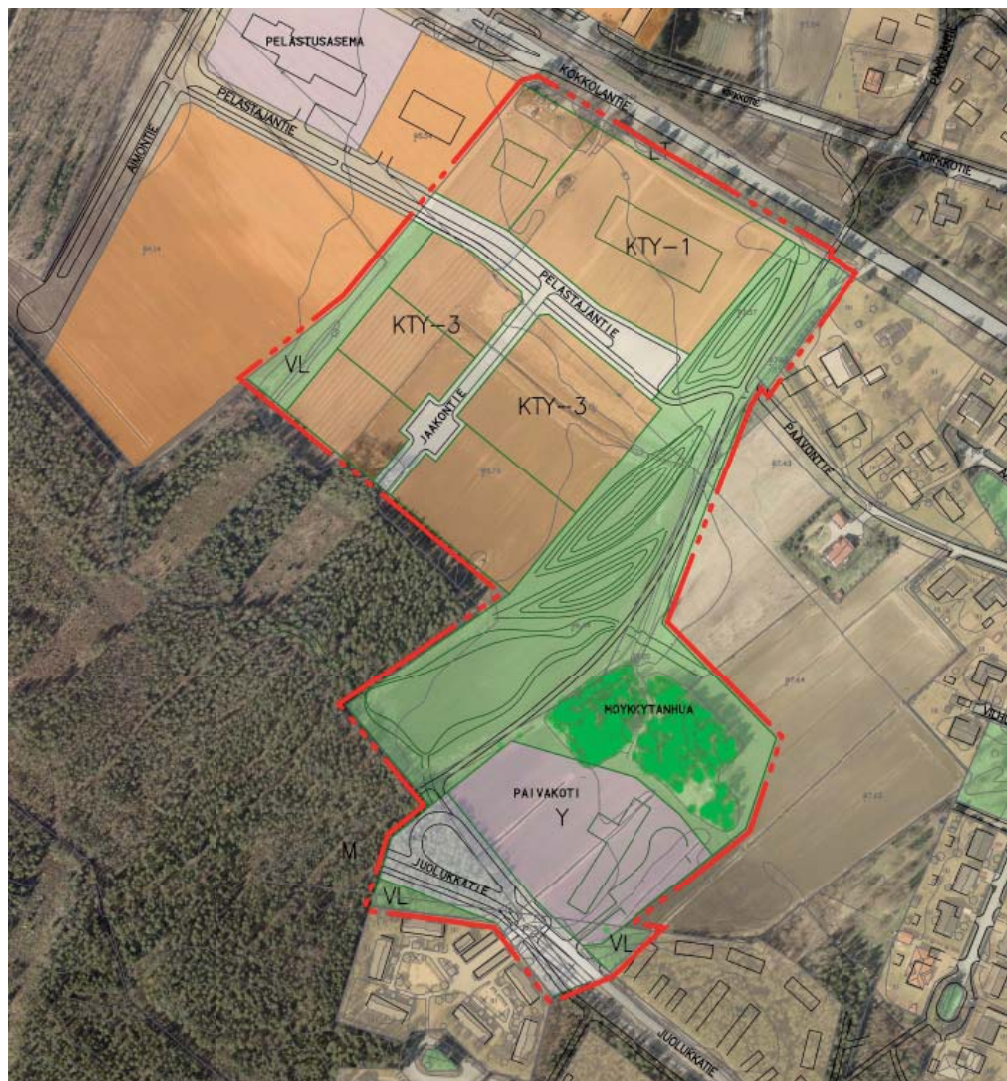
4.5 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

4.5.1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli maankäyttö- ja rakennusasetuksen 63 ja 30 § mukaisesti nähtävillä 1.2.–14.2.2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman postituksen aikana tulleen virheen vuoksi osallistumis- ja arviointisuunnitelma postitettiin uudelleen osalle asemakaava- ja vaikutusalueen asukkaista 13.8.2018. Mielenpitojen jättämistä varten jatkettiin nähtävilläoloaikaa 28.8. 2018 asti.

Nähtävilläoloaikana jätettiin yhteensä 9 mielipidettä. Lausunnot ja mielipiteet ovat liitteessä 2.

Lisäksi pidettiin kaavakokoukset 4.7.2018 ja 5.9.2018.

Asemakaavan havainnekuva

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa määritellyt yhteistyöelimet ja tahot ovat maanomistajien, toimijoiden ja muiden osallisten lisäksi seuraavat:

Kunnan elimet:

– Ympäristölautakunta

Viranomaiset:

– Pohjois-Pohjanmaan liitto

– Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

– Museovirasto

– Pohjois-Pohjanmaan museo

– Peruspalvelukuntayhtymä Kallio, ympäristöterveydenhuolto

Etujärjestöt ja muut tahot:

– Korpelan voima

– Jokilaaksojen pelastuslaitos

– Sievin vesiosuuskunta

4.5.2 Luonnosvaihe

Asemakaavaluonnos oli nähtävillä maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti 3.10–2.11.2018. Nähtävilläolokaudena ei jätetty muistutuksia. Lausunnot saatiin ympäristölautakunnalta ja Pohjois-Pohjanmaan museolta. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa luonnoksen suhteen. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Pohjois-Pohjanmaan liitto, ja ilmoittivat, että niillä ei ole huomautettavaa asemakaavamuutoksesta ja -laajennuksesta eivätkä ne siten anna siitä lausuntoa.

4.5.3 Ehdotusvaihe

Asemakaavaehdotus oli nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti 9.1.–10.2. 2019.

Nähtävilläolokaudena saatiin lausunnot Jokilaaksojen pelastuskeskukselta sekä Pohjois-Pohjanmaan museolta. Kummassakaan ei ollut huomautettavaa asemakaavaehdotuksen suhteen. Sievin ympäristölautakunta, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio ja Pohjois-Pohjanmaan liitto ilmoittivat sähköpostitse, että heillä ei ole lausuttavaa tai eivät anna lausuntoa ehdotuksesta.

Nähtävilläolokaudena ei jätetty muistutuksia.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Asemakaavan aluetta jäsentää yleiskaavan mukainen pohjois-eteläsuuntainen viheralue. Yleiskaavasta poiketen viheralueen länsipuoli osoitetaan työpaikka-alueeksi ja eteläosa julkisten palveluiden alueeksi.

5.1.1 Mitoitus

Asemakaavassa on työpaikka-alueita 4,1 hehtaaria ja rakennus-oikeutta n. 20 000 k-m².

Päiväkotia varten on osoitettu Y-tontti pinta-alaltaan 1,2 hehtaaria, jolla on rakennusoikeutta 2400 k-m².

Kaikkiaan korttelialueiksi osoitetaan n. 5,3 hehtaaria, viheralueiksi 45 hehtaaria ja katualueiksi 1,3 hehtaaria.

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Korttelialueet

Yleisten rakennusten korttelialue Y

Uutta päiväkotia varten on osoitettu yleisten rakennusten kortteli, jonka pinta-ala on 1,2 hehtaaria.

Liike- ja toimistorakennusten sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialue KTY

Työpaikkatontteja on osoitettu asemakaavassa yhteensä n. 4,1 hehtaaria. Alue on jaettu asemakaavassa ohjeellisesti seitsemäksi rakennuspaikaksi.

Kokkolantien puoleinen osa alueesta on osoitettu merkinnällä KTY-1, joka on liike- ja toimistorakennusten sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialue.

Pelastajantien eteläpuolinen alue on osoitettu merkinnällä KTY-3, jolle saa sijoittaa ympäristöä häiritsemättömiä teollisuus- ja varastotiloja, kuljetus- ja logistiikkatoimintoja, toimistotiloja ja paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan liiketiloja.

5.3.2 Muut alueet

Katu- ja liikennealueet

Työpaikka-alueelle saavutaan Kokkolantieltä Aimontien ja Pelastajantien kautta.

Päiväkodille saavutaan Juolukkatieltä. Juolukkatietä jatketaan kääntöpaikalla, joka palvelee samalla päiväkodin saattoliikennettä.

Keskeiselle viheralueelle on osoitettu ohjeellinen pyörätieyhteys Juolukkatieltä Jakolanpellon työpaikka-alueelle. Pyörätien pohjoispäässä on säilytetty alikulkuvaraus Kokkolantien ali. Toinen ristikkäinen pyörätie osoitetaan Paavontien ja Pelastajantien välille. Tämä avaa kävelijöille ja pyöräilijöille oikotien Kakara-vaarasta Jakolanpellon työpaikka-alueelle.

Viheralueet

Asemakaavassa on viheraluetta 4,2 hehtaaria, joka on n. 40% asemakaavan ja muutoksen pinta-alasta. Viheralueelle on osoitettu huomioon otettavana alueena Möykkytanhuan perinnebiotooppialue, pinta-alaltaan 6700 m². Työpaikka-aluetta vastaan on osoitettu ohjeellisesti näkösuojavalleja ja alueen lounaisnurkkaan on osoitettu ohjeellisesti paikka hulevesialtaalle tai -kostekolle.

5.4 Kaavan vaikutukset

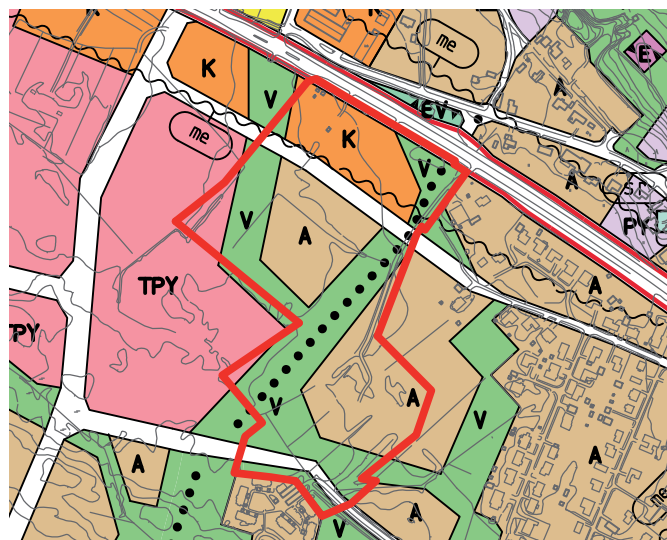
5.4.1 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen

Vaikutukset maakunnan rakenteeseen ja maakuntakaavaan

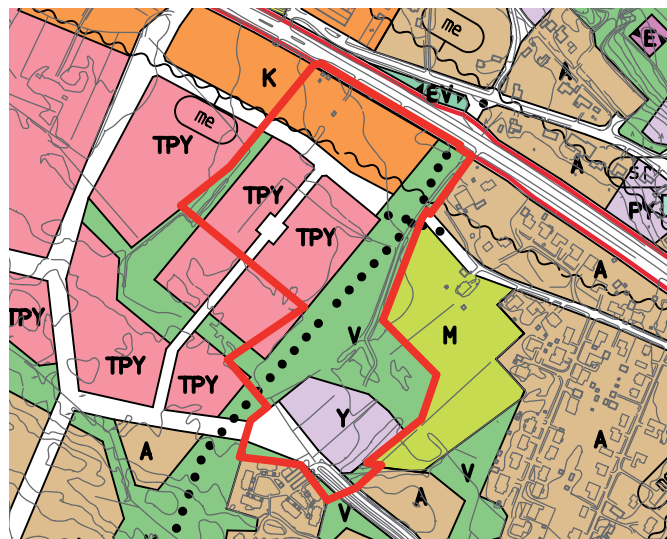
Asemakaava sijoittuu maakuntakaavan taajamavyöhykkeelle ja tukee siten maakuntakaavan tavoitteita.

Vaikutukset kirkonkylän aluerakenteeseen ja kirkonkylän osayleiskaavaan

Viime vuosina asuntoalueiden kysyntä on vähentynyt merkittävästi ja kunnalla on runsaasti asuntotonttireserviä. Vastaavasti yritystonttien kysyntä on ollut jatkuvaa. Näistä syistä laadittava asemakaavassa on katsottu voitavan poiketa yleiskaavan perusteista. Asemakaavassa huolehditaan riittävästä suojavyöhykkeestä työpaikka-alueen ja Kakara-vaaran asuntoalueen välille.

Ote voimassa olevasta yleiskaavasta

Asemakaavan aiheuttama muutos yleiskaavan rakenteeseen.

5.4.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja maisemaan

Asemakaavan laajennuksen ja muutoksen johdosta peltomaisema vaihtuu rakennetuksi ympäristöksi. Alueen sisällä säilyy Möykkytanhuan perinnemaisema ehyenä siten, että sen ulkopuolelle jää riittävästi avoimena hoidettavaa viheraluetta.

Näköala alueen eteläosasta pyörätietä pitkin kirkontornia kohti. Vasemmalla hulevesikosteikko, Möykkytanhuan reuna oikealla.

5.4.3 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Asemakaavan alue on kauttaaltaan kulttuurialuetta, eikä luonnonympäristöä ole. Möykkytanhuan perinnebiotooppikin on kulttuurivaikutteinen ja edellyttää jatkuvaa hoitoa esimerkiksi laiduntamalla.

5.4.4 Vaikutukset liikenteeseen

Ajoneuvoliikenne

Asemakaavan muutos lisää liikennettä eniten Pelastajantiellä. Työpaikka-alueen rakentuminen saattaa jossain vaiheessa edellyttää kanavoinnin rakentamista Kokkolantielle Aimontien liittymään. Kokkolantien liikenteeseen asemakaavalla ei ole merkittävää vaikutusta.

Myös Juolukkatien liikenne lisääntyy asemakaavassa osoitetavan uuden päiväkodin johdosta. Päiväkodin tuottama liikenne edellyttää kadun jatkamista ja varustamista kääntöpaikalla sekä pyörätien rakentamista päällystettynä koko kadun matkalle. Toholammintien liikenteeseen asemakaavalla ei ole merkittävää vaikutusta.

Paavontien liikenne vähenee asemakaavan johdosta päiväkodin siirtyessä Juolukkatielelle. Kakaravaaran päiväkotitoetta nykyisin Paavontielle liikennettä n. 100 autoa/vrk. Päiväkotikiinteistö siirtynee muuhun käyttöön, jonka aiheuttama liikenne on todennäköisesti kuitenkin huomattavasti pienempi.

Asemakaavan myötä Paavontieltä syntyy pyörätieyhteys Jakolanpellon työpaikka-alueelle, joka lisäänee jonkun verran Paavontien jalankulku- ja polkupyöräliikennettä.

5.4.5 Vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen

Asemakaava-alue on vesi- ja viemäriverkon piirissä, ja runkoverkostojen kapasiteetti riittää kaava-alueen tarpeisiin.

5.4.6 Vaikutukset sosiaaliin oloihin

Asemakaavan muutos lisää Sievin kunnan mahdollisuuksia tarjota elinkeinoille sopivia sijoittumismahdollisuuksia ja sitä kautta työllistymismahdollisuuksia Sievissä. Päiväkodin toteuttaminen parantaa palveluita koko keskustaajamassa ja erityisesti Kirkonkylän länsireunalla.

5.4.7 Vaikutukset talouteen

Asemakaava luo edellytyksiä säilyttää ja lisätä työpaikkoja Sievin kunnan alueella, joten sillä on myönteinen vaikutus kunnan talouteen. Uusi päiväkotitoetta parantaa varhaiskasvatuksen olosuhteita kunnassa ja sen myötä kunnan vetovoimaisuutta. Alueen rakentaminen ei aiheuta suuria kynnyskustannuksia kunnalle ja alueen kunnallistekniikkaa voidaan rakentaa alueen toteutumisen tahdissa.

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Asemakaavan työpaikka-alueet on tarkoitettu ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille toiminnoille, joten asemakaavalla ei tule olemaan merkittäviä ympäristövaikutuksia. Asemakaavan asuntokorttelit ja päiväkotitontti ovat kaukana pääteiden melusta.

5.6 Kaavamerkinnot ja määräykset

5.7 Nimistö

Asemakaavan nimi, Päivälä, on alueen kantatilan nimi sen alkupe-
räisessä sieviläisten tuntemassa muodossa. Uusi kadun nimi on Jaakontie. Viheralue on nimetty Möykkytanhuaksi sen keskeisen metsäsaarekkeen ja perinnemaisemakohteen mukaan.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteuttaminen ja ajoitus

Päiväkodin on tarkoitus valmistua vuoden 2019 aikana. Muilta osin asemakaava toteutuu tonttikysynnän määräämässä tahdissa.

Oulussa 12.11.2018

Timo Takala, arkkitehti SAFA, YKS 140

Selostus on tarkistettu nähtävilläolotietojen ja maakuntakaavatilanteen osalta 18.2.2019.

Liite 1. Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	746 Sievi	Täyttämispvm	12.11.2018
Kaavan nimi	Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Päivälä		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	12.11.2018
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	27.06.2018
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	11,0088	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	3,3628
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	7,6460

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	11,0088	100,0	23039	0,21	7,6460	23039
Y yhteensä	1,1738	10,7	2348	0,20	1,1738	2348
K yhteensä	4,1381	37,6	20691	0,50	4,1381	20691
V yhteensä	4,2372	38,5			3,9990	
L yhteensä	1,4597	13,3			1,2548	

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

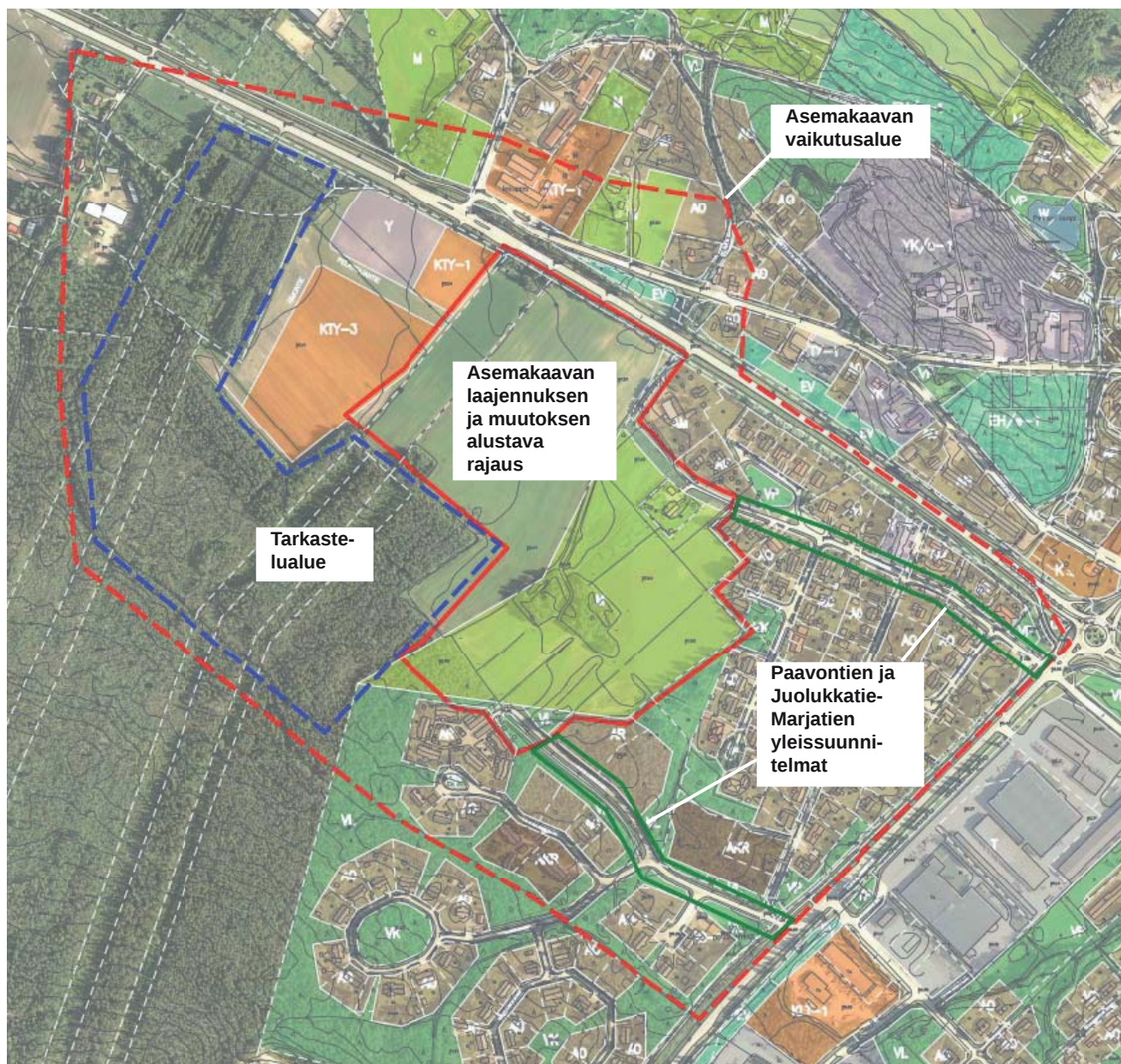
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	11,0088	100,0	23039	0,21	7,6460	23039
Y yhteensä	1,1738	10,7	2348	0,20	1,1738	2348
Y	1,1738	100,0	2348	0,20	1,1738	2348
K yhteensä	4,1381	37,6	20691	0,50	4,1381	20691
KTY-1	1,7046	41,2	8523	0,50	1,7046	8523
KTY-3	2,4335	58,8	12168	0,50	2,4335	12168
V yhteensä	4,2372	38,5			3,9990	
VL	4,2372	100,0			3,9990	
L yhteensä	1,4597	13,3			1,2548	
Kadut	1,3480	92,3			1,2449	
Kev.liik.kadut					-0,1018	
LT	0,1117	7,7			0,1117	

Liite 2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

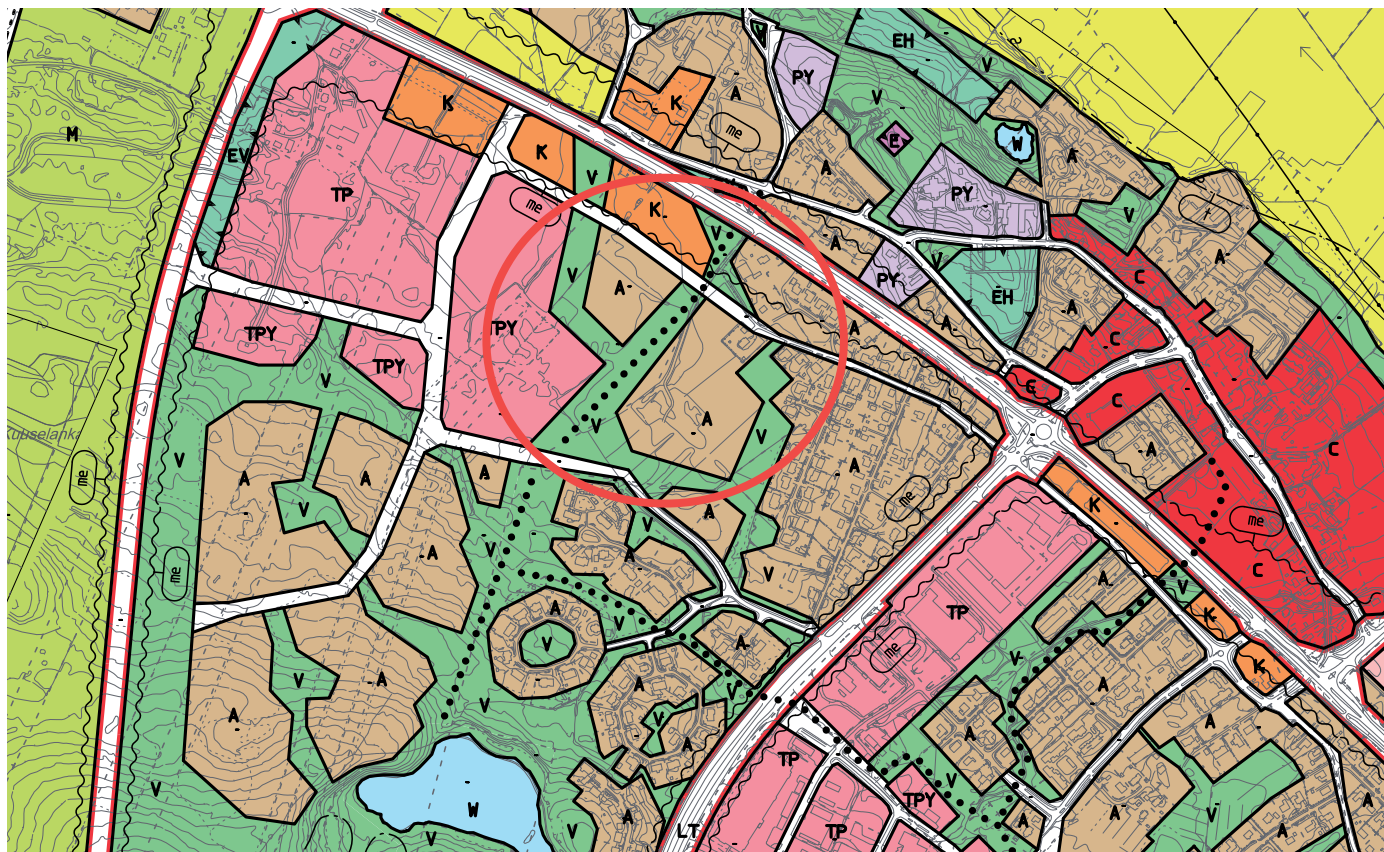
SIEVI

KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS
(JAKOLANPELTO II)
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

MITÄ ON TEKEILLÄ?

Jakolanpellon työpaikka-alueen kehitys on lähtenyt nopeasti käyntiin, joten Sievin kunta on hankkinut maa-alueen Jakolanpellon ja Kakaravaaran väliltä. Alueen länsireunaan on tarkoitus suunnitella työpaikka-alueen laajennusta ja alueen itäreunaan Kakaravaaraa täydentävää asuntoaluetta. Alueelle suunnitellaan myös uutta päiväkotia, joka sijoittuisi Juolukkatien varteen.

Oheiselle kartalle on rajattu alustava asemakaavan laajennuksen ja muutoksen alue sekä hankkeen vaikutusalueet. Asemakaavan lopullinen rajausta täsmennetty tarkemmin työn kuluessa.

Ote 25.6 2002 hyväksytystä Sievin kirkonkylän osayleiskaavasta 2020. Sievin kirkonkylän osayleiskaavassa 2020 suunnittelualue on merkitty liike- ja toimistorakennusten alueiksi (K), asuntoalueiksi (A) ja virkistysalueiksi V.

MITEN ASEMAKAAVAN VAIKUTUKSIA ARVIOIDAAN?

Suunnittelu-työn edetessä arvioidaan asemakaavan vaikutukset kohdealueella sekä sen lähiympäristössä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaisesti.

LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET

Autoliikenne tullaan ohjaamaan alueelle kolmea eri reittiä. Työpaikka-alueelle tullaan liikennöimään Kokkolantiestä Aimontien ja Pelastajantien kautta.

Kakaravaaran länsireunaan tutkitaan sijoitettavaksi muutamia uusia omakotitontteja, jonne liikennöitäisiin Paavontien kautta. Paavontieltä Pelastajantielle suunnitellaan vain pyörätieyhteys. Läpiajoliikennettä autoille ei tulla sallimaan. Juolukkatien päähän suunnitellaan uutta päiväkotia, jonne liikennöitäisiin Marjatien ja Juolukkatien kautta.

Yleiskaavassa ja asemakaavassa on varauduttu pyörätien rakentamiseen alueelta Kokkolantien ali Kirkkotielle. Tämä mahdollisuus tullaan säilyttämään asemakaavassa.

Asemakaavatyön yhteydessä laaditaan alueen katuverkon yleissuunnitelma. Suunnitelma ulotetaan koskemaan myös Paavontietä sekä Marjatie-Juolukkatietä. Näissä suunnitelmissa otetaan huomioon lisääntyvä liikenne ja parannetaan jalankulun ja pyöräilyn järjestelyjä.

VAIKUTUKSET YHDYSKUNTARAKENTEeseen

Kaavahanke tukee kirkonkylän kehittämistä ja kiinteittää kirkonkylän taajamarakennetta. Maakuntakaavassa kaavan laajennus- ja muutosalue on merkitty taajamatoimintojen alueeksi.

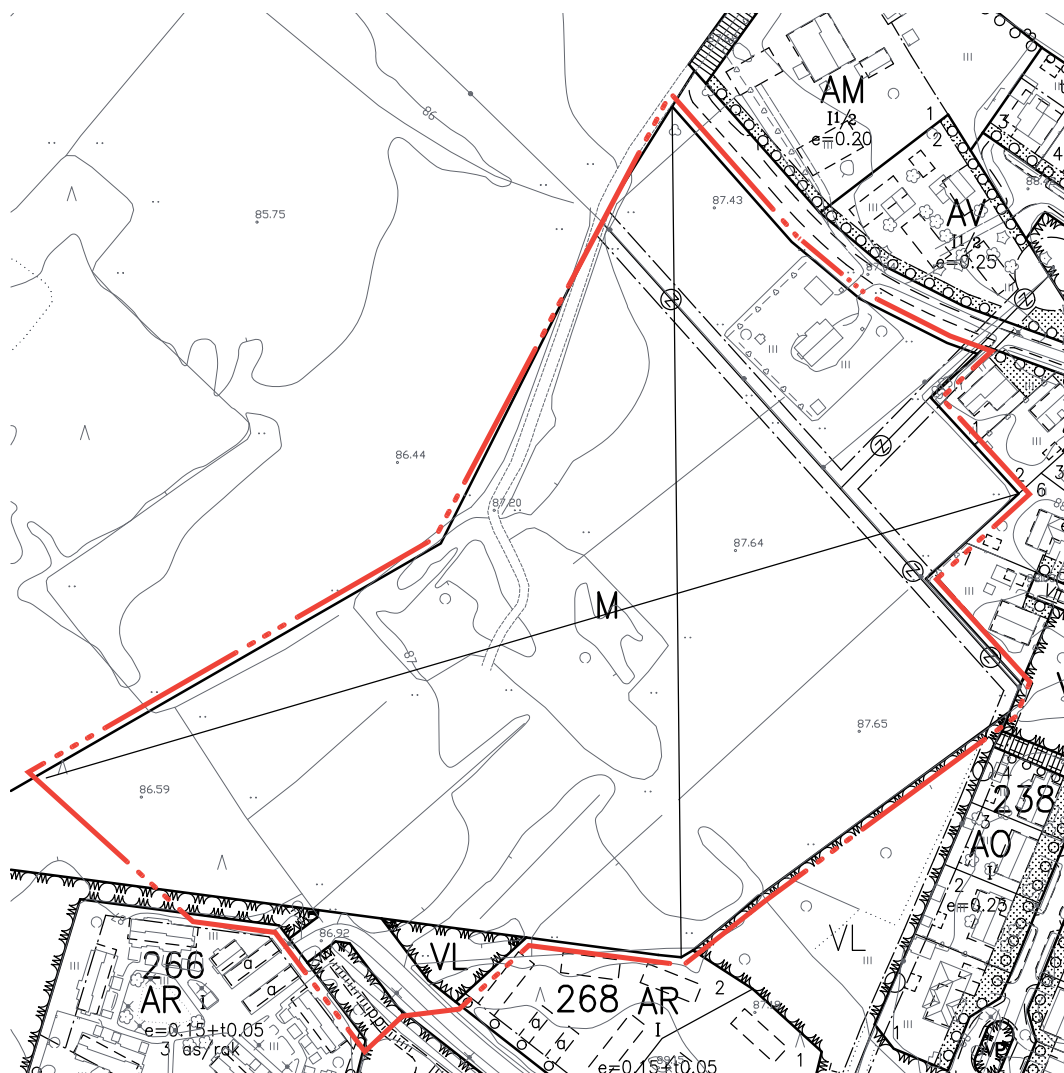
Kirkonkylän osayleiskaavassa on varauduttu työpaikka- ja asuntorakentamiseen myöhemmin asemakaavoitettavan alueen länsi- ja eteläpuolelle. Yleiskaavassa on osoitettu mahdollisuus Aimontien ja Marjatie-Juolukkatien yhdistymiseen maankäytön ulotuttua tälle alueelle.

Asemakaavatyön yhteydessä laaditaan yleiskaavatasoinen tarkastelu kansisivulla tarkastelualueeksi osoitetulta alueelta, jotta asemakaavan myöhempi laajentamismahdollisuus tulee varmistetuksi.

VAIKUTUKSET KULTTUURIYMPÄRISTÖÖN, RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN JA MAISEMAAN

Asemakaava-alue on näkyvällä paikalla Sievin kirkonkylään saavuttaessa. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota siihen, että alueesta muodostuu kuntakuvaa edistävä kokonaisuus Kokkolantien varteen.

Asemakaava-alueella tai tarkastelualueella ei ole tiedossa olevia kiinteitä muinaisjäännöksiä. (Tarkistettu Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä 25.6.2018).

Muutettava asemakaava
1:3000

Maatalousalueeksi merkityllä osalla on voimassa 30.5.1990 vahvistettu asemakaava.

Etelänurkan VL- alueella ja Juolukkatien katualueella on voimassa 26.8.1999 hyväksytty asemakaava.

VAIKUTUKSET LUONTOON JA LUONNONYMPÄRISTÖÖN

Asemakaavan muutosalueella oleva perinnemaisemakohde, Möykkytanhuu lähiympäristöineen osoitetaan viheralueeksi. Möykkytanhuu hoidetaan siten, että hakamaiseman ominaispiirteet säilyvät.

Muilta osin asemakaava-alue on viljelyksessä olevaa peltoa. Asemakaava-alueen ja tarkastelualueen uhanalaiset lajit tarkastettiin Ympäristöhallinnon Eliölajitietojärjestelmästä (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 19.2.2018). Alueella ei ole ELY-keskuksen tiedossa uhanalaisten tai muuten huomioitavien lajien esiintymispaikkoja.

VAIKUTUKSET TEKNISEN HUOLLON JÄRJESTÄMISEEN

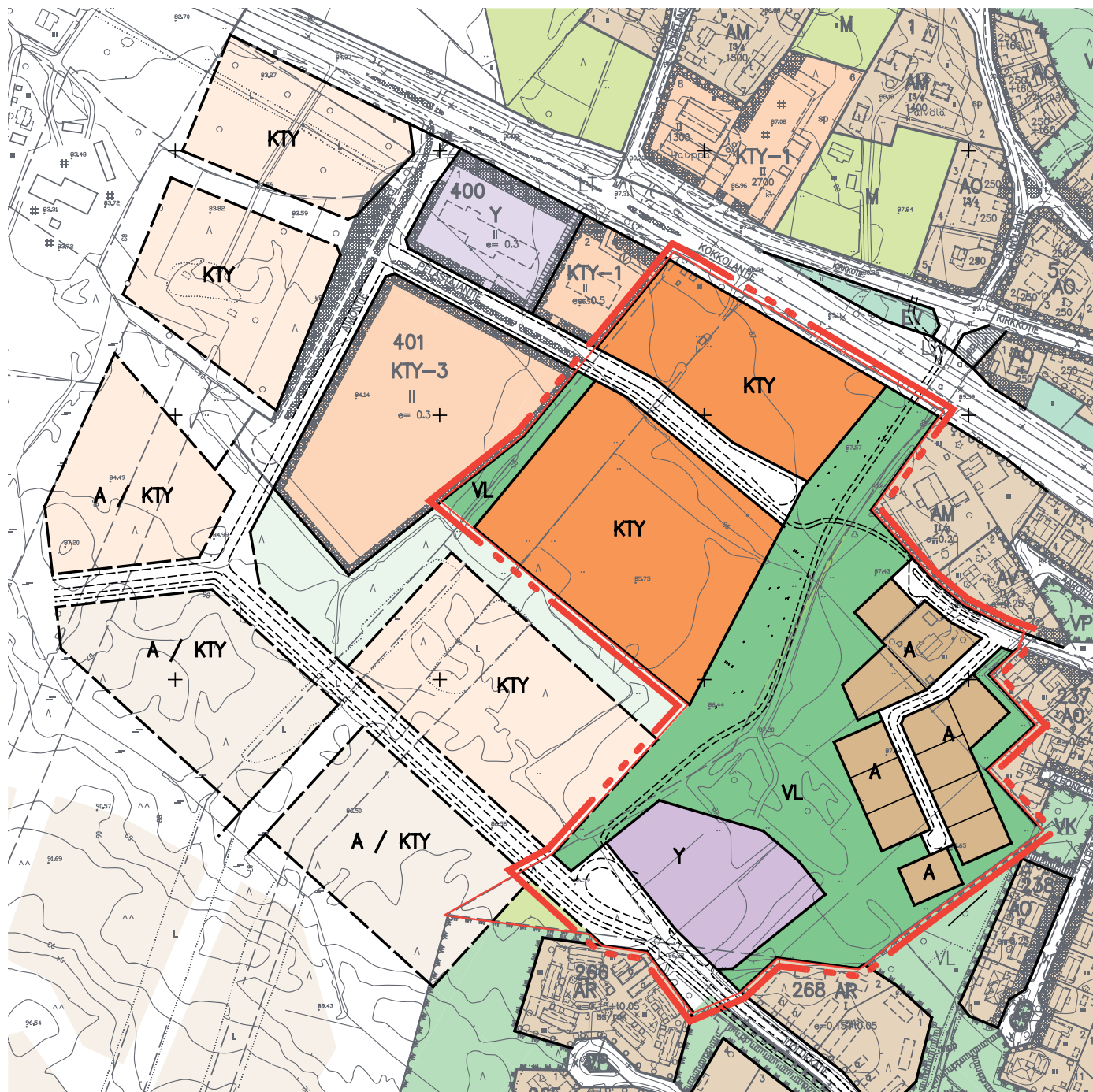
Asemakaavatyön yhteydessä laaditaan vesihuollon ja kuivatuksen yleissuunnitelmat. Laadittavan asemakaavan kuivatusjärjestelyjä saatetaan joutua tekemään luoteispuolella olevan tarkastelualueen kautta. Mikäli tällaisia tarpeita ilmenee, niistä neuvotellaan erikseen alueen maanomistajien kanssa.

MITEN TYÖ TEHDÄÄN?

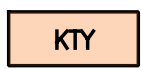
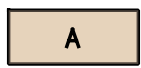
Asemakaavan laatiminen on annettu tehtäväksi konsulttityönä. Kaavan laatimisesta vastaa Arkkitehtiasema Oy.

MILLÄ AIKATAULULLA?

Asemakaavan tavoitteita ja alustavia luonnoksia tullaan esittelemään kesäkuussa 2018. Valmisteluaineisto on tarkoitus asettaa nähtäville heinäelokuun vaihteessa 2018. Asemakaavan on tarkoitus valmistua vuoden 2019 aikana. Alueen rakentaminen alkanee heti kaavan valmistuttua.

0 50 100 150 200 250 m

	Liike- tai työpaikka-alue
	Asuntoalue
	Yleisten rakennusten alue (päiväkoti)
	Lahivirkistysalue
	Arvioitu asemakaava-alueenraja

Alustava asemakaavaluonnos ja tarkastelualueen kaavarunkoluonnos.

Arkkitehtisuunnittelu, Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy 5.6.2018, asemakaavaluonnos Arkkitehtiasema Oy 13.6.2018, Ilmakuva: Sievin kunta 2014, värjätty puusto: MML laserkeilaus 2.5.2009

ASEMAKAAVAN KÄSITTELYVAIHEET:

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA NÄHTÄVILLÄ

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään nähtävillä kunnanvirastossa vähintään kaksi viikkoa. Kansilehden karttaan rajatun alueen asukkaille ja maanomistajille lähetetään osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja asemakaavaluonnos laatikkojakeluna tai postitse maanomistajaluettelon mukaisesti. Lisäksi nähtävilläolosta ilmoitetaan lehti-ilmoituksella.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisällön riittävyydestä on mahdollista jättää kirjallinen mielipide. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä sen yhteydessä esitellyistä alustavista luonnoksista voi esittää myös vapaamuotoisia mielipiteitä nähtävilläoloajan kuluessa.

2. VUOROVAIKUTUS ASEMAKAAVAN LAA- TIMISEN AIKANA

Kesäkuun aikana järjestetään kaavakokous, jossa käsitellään asemakaavan tavoitteita ja alustavia luonnoksia.

Kaavakokouksen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen perusteella valmistellaan asemakaavaluonnos, joka on tarkoitus asettaa nähtäville asemakaavan muun valmisteluaineiston kanssa heinä-elokuun vaihteessa 2018. Valmisteluaineisto on nähtävillä kunnanvirastolla virka-aikana sekä kunnan internet-sivuilla 30 vuorokauden ajan. Nähtävilläoloaikana luonnoksesta ja valmisteluaineistosta voi jättää kirjallisesti mielipiteitä.

Kaavakokouksesta ilmoitetaan Osallistumis ja arviointisuunnitelmasta tiedottamisen yhteydessä.

Luonnoksen ja valmisteluaineiston nähtävilläolosta ilmoitetaan kuulutuksella lehdessä sekä kunnan internet-sivuilla osoitteessa: <http://www.sievi.fi/kuulutukset2/>

2. ASEMAKAAVAEHDOTUS NÄHTÄVILLÄ

Asemakaavaehdotuksen nähtävilläoloaika on vähintään 30 vuorokautta. Tänä aikana voi tehdä kirjallisia muistutuksia asemakaavaehdotuksesta.

Asemakaavan muutoksen ja laajennuksen alueen ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille sekä kaikille osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tai valmisteluaineistosta mielipiteitä esittäneille ja osoitteensa ilmoittaneille lähetetään tieto nähtävilläolosta tavalisella kirjeellä. Lisäksi nähtävilläolosta ilmoitetaan lehti-ilmoituksella.

3. ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN

Asemakaavan hyväksyy nähtävilläolon jälkeen Sievin kunnanvaltuusto. Muistutuksen jättäneille ja siinä yhteydessä osoitteensa ilmoittaneille lähetetään tieto kunnanvaltuuston päätöksestä postitse.

Kunnanvaltuuston hyväksymispäätöksestä voi valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle. Jos valituksia ei jätetä, asemakaava astuu voimaan 30 vuorokauden kuluttua valtuuston päätöksestä ja kunnan kuulutettua asiasta lehti-ilmoituksella.

KETÄ KUULLAAN TYÖN AIKANA?

Asemakaava-alueen ja sen vaikutusalueen maanomistajilla, asukkailla ja toimijoilla sekä kaikilla niillä, joiden oloihin asemakaava voi vaikuttaa on mahdollisuus saada tietoa sekä esittää asemakaavasta mielipiteitään ja toiveitaan kuten edellä asemakaavan käsittelyvaiheet -osiossa esitetään. Lisäksi työssä kuullaan seuraavia tahoja:

KUNNAN ELIMET:

Ympäristölautakunta

VIRANOMAISET:

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Museovirasto

Pohjois-Pohjanmaan Museo

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio, ympäristöterveydenhuolto

ETUJÄRJESTÖT JA MUUT TAHOT:

Korpelan voima

Jokilaaksojen pelastuslaitos

Sievin vesiosuuskunta

YHTEYSTIEDOT:

SIEVIN KUNTA

Tekninen johtaja Paavo Hankonen

Haikolantie 16, 85410 SIEVI

puh. 08 488 3262

paavo.hankonen@sievi.fi

KAAVAN LAATIJA

Arkkitehtiasema Oy

Arkkitehti Timo Takala

Karjakatu 12, 90130 OULU

puh. 040 5886550

timo.takala@arkkitehtiasema.fi

13.6.2018

Tarkistettu 25.6.2018

Liite 3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot ja mielipiteet.

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli maankäyttö- ja rakennusasetuksen 63 ja 30 § mukaisesti nähtävillä 1.2.–14.2.2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman postituksen aikana tulleen virheen vuoksi osallistumis- ja arviointisuunnitelma postitettiin uudelleen osalle asemakaava- ja vaikutusalueen asukkaista 13.8.2018. Mielipiteiden jättämistä varten jatkettiin nähtävilläoloaikaa 28.8. 2018 asti.

Nähtävilläoloaikana jätettiin yhteensä 9 mielipidettä.

Kaavakokous pidettiin 4.7.2018

1. Verkko Korpela Oy / Tapio Isokangas 3.7.2018

Lausunto koskien Jakolanpelto II asemakaava-alueen laajennusta.

Lausuntoa koskevan alueella menee Korpelan Voiman 20kV:n ilmajohto. Mikäli nykyistä käytössä olevaa verkostoa tai verkoston osia joudutaan siirtämään tai muuttamaan rakennustöiden/rakennusten tai kaavoituksen takia, perimme siirto-/muutokustannukset siirron aiheuttajalta maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

Muuta huomauttamista ko. hankkeeseen liittyen ei ole.

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus:

Mielipiteessä ei ole asemakaavaa koskevia esityksiä.

2. Jokilaaksojen pelastuslaitos / Jarmo Myllymäki 13.7.2018

Jokilaaksojen pelastuslaitos lausuu kaavan valmistelun myöhemässä vaiheessa oman lausuntonsa, osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa emme vielä lausu.

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus:

Mielipiteessä ei ole asemakaavaa koskevia esityksiä.

3. Auno Oivo ja Veikko Ruuttila 24.8.2018

Esitämme, että kulku uudelle asuntoalueelle on Juolukkatien kautta. Paavontieltä on jo paljon liikennettä.

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus

Mielipide ei kohdistu osallistumis- ja arviointisuunnitelman varsinaiseen sisältöön vaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä olleeseen alustavaan luonnokseen, jolla haluttiin havainnollistaa osallisille laadittavan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen tavoitteita. Mielipide käsitellään asemakaavan valmisteluaineistoa koskevana mielipiteenä, jolloin se voidaan ottaa huomioon soveltuvien osin asemakaavan luonnosta valmisteltaessa.

Asemakaavan johdosta Paavontien liikenne vähenee kun Kakara-vaaran päiväkodin toiminta siirtyy asemakaavassa osoitettavalle rakennuspaikalle Juolukkatien päähän. Päiväkoti aiheuttaa liikennettä selvästi enemmän kuin luonnoksessa olleet yksitoista omakotitaloa.

Liikennöinti suunnitelluille uusille rakennuspaikoille Juolukkatieltä aiheuttaisi n. 100 metriä pidemmän kadun rakentamista, jolloin hanke ei kunnan kannalta olisi enää kannattava. Perinnebiotooppina vaalittava Möykkytanhua aiheuttaa sen, että mahdolliset uudet rakennuspaikat sijaitsisivat samoilla tienoilla kuin liitteenä olleessa luonnoksessakin.

4. Merja Honkala 25.8.2018

Mielipiteeni nyt, kun tutkitaan kaavoittamista mm. päiväkodille Juolukkatien varteen ja AO-tonteille

Möykkytanhuan alueelle :

1. Liikennöinti AO- tonteille tulee siirtää Juolukkatien kautta tapahtuvaksi, koska jos kulku olisi Paavontien kautta, tulisi lisääntyvästä liikenteestä haittaa ja viihtyisyyden vähenemistä useille.

- Paavontie on katu, jonka varressa on 17 omakotitaloa, niistä kahdelletoista on liittymä suoraan Paavontieltä Marjatien alkuosasta ja Juolukkatieltä ei ole yhdellekään omakotitalolle suoraan liittymää, eikä ko. tieosuuksien läheisyydessä muutenkaan ole kuin 3 omakotitaloa.

- Paavontien alussa ns. "Pikkumäessä" on lähes tiessä kiinni vanha, jo ennen Paavontien olemassaoloa valmistunut talousrakennus. Muun muassa siinä kohdassa Paavontien liikenteen lisäys saattaisi aiheuttaa ylimääräisiä vaaratilanteita.

- Mikäli suunniteltuja tontteja siirrettäisiin lähemmäksi päiväkotia, olisi uudelle omakotitaloalueelle rakennettavan tien pituus Juolukkatien kauttakkin suunnilleen sama mitä Paavontien kautta. Uusien tonttien sijainti on mielestäni muutenkin liian tiiviisti suunniteltu jo olemassa olevaan asuinrakennuskantaan nähden.

- Usein uusien omakotitalojen rakentajat ovat nuoria lapsiperheitä. Päiväkoti olisi saman tien varressa, mikäli tonteille liikennöitäisiin Juolukkatien kautta.

2. Jos tässä vaiheessa luovutaan AO tonttien kaavoittamisesta, tulee kuitenkin tieyhteys tuleville tonteille ratkaista jo nyt. Esitän, että tie asuntoalueelle tulee suunnitella ja merkitä kaavaan Juolukkatieltä päiväkodin korttelin vierestä.

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus

Mielipide ei kohdistu osallistumis- ja arviointisuunnitelman varsinaiseen sisältöön vaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä olleeseen alustavaan luonnokseen, jolla haluttiin havainnollistaa osallisille laadittavan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen tavoitteita. Mielipide käsitellään asemakaavan valmisteluaineistoa koskevana mielipiteenä, jolloin se voidaan ottaa huomioon soveltuvien osin asemakaavan luonnosta valmisteltaessa.

Asemakaavan johdosta Paavontien liikenne vähenee kun Kakara-vaaran päiväkodin toiminta siirtyy asemakaavassa osoitettavalle rakennuspaikalle Juolukkatien päähän. Päiväkoti aiheuttaa liikennettä selvästi enemmän kuin luonnoksessa olleet yksitoista omakotitaloa.

Liikennöinti suunnitelluille uusille rakennuspaikoille Juolukkatieltä aiheuttaisi n. 100 metriä pidemmän kadun rakentamista, jolloin hanke ei kunnan kannalta olisi enää kannattava. Perinnebiotooppina vaalittava Möykkytanhua aiheuttaa sen, että mahdolliset uudet rakennuspaikat sijaitsisivat samoilla tienoilla kuin liitteenä olleessa luonnoksessakin.

5. Maarit Minkkinen ja 19 muuta allekirjoittajaa 27.8.2018

Olemme tutustuneet Kirkonseudun asemakaavan muutokseen ja laajennukseen koskien

Jakolanpelto II:sta ja haluamme tuoda esille seuraavat mielipiteet tässä suunnitteluvaiheessa.

LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET

Nykyisen kavasuunnitelman mukaan kulku uudelle omakotitaloalueelle tulisi olemaan Paavontien 19 ja 21 väliseltä alueelta. Mielestämme parempi vaihtoehto uudelle omakotialueelle kulke- miseksi on Juolukkatien kautta läheltä uutta päiväkotia.

Perustelut

Uudelle omakotitonttialueelle liikennöinti Paavontien kautta aiheuttaa seuraavia hankaluuksia alueella jo olemassa oleville omakotiasukkaille.

- Liikenteen kasvu aiheuttaa lisääntyvää meluhaittaa kaikille Paavontien varrella asuville asukkaille (17 omakotitaloa).
- Asukkaiden liikenneturvallisuus vaarantuu liikenteen lisääntyessä, koska Paavontieltä on liittymät ainakin kymmenelle omakotitontille ja lisäksi viidelle kadulle (Heikintie, Hannuntien risteys, Vilhontie ja Aarontie).
- Liikenteen lisääntyminen tulee vaikuttamaan myös Hannuntien asukkaisiin, koska todennäköisesti uudelta asuntoalueelta perheet kuljettavat lapsensa päiväkotiiin tätä kautta.

- On myös huomioitava alueen asukkaiden lisääntyvä liikkuminen Toholammintien ylittävältä jalankulku- ja pyörätieltä, jossa liikenneympyrän läheisyys aiheuttaa lähes päivittäin vaaratilanteita.

Mielestämme tämän tien ylittäminen vaatii erittäin suurta tarkkaavaisuutta jo nyt. Pelkäämme, että lisääntyvä liikenne Paavontielle hankaloittaa lisää tätä tilannetta.

- Lisäksi uuden omakotialueen rakentaminen kestää useita vuosia ja lisää raskaan kaluston liikennöintiä Paavontielle. Tästä aiheutuu sekä meluhaittaa että vaaraa koko Paavontien asukkaille.

- Nyt tässä suunnitelmassa asemakaavan vaikutuksia arvioidaan mm. seuraavasti: "Näissä suunnitelmissa otetaan huomioon lisääntyvä liikenne ja parannetaan jalankulun ja pyöräilyn järjestelyjä" Toteutuuko tämä asia?

- Etuja Juolukkatieltä uudelle asutusalueelle kulkemiselle on useita. Juolukkatieltä ei ole yhtään liittymää omakotitaloihin. Liittymät ennen Juolukkatietä ovat Marjatieltä Hannuntielle ja Lakkatielle sekä Juolukkatien päässä oleva yksi liittymä rivitaloalueelle.

Uuden alueen lapset voivat ylittää koulupäivinä Toholammintien entisen Sorvipokien kohdalta, mikä on turvallisempi reitti ylittää kuin läheltä liikenneympyrää. Uuden asutusalueen lapset on myös helpompi kuljettaa uuteen päiväkotiin kun hoitopaikka on lähellä.

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus

Mielipide ei kohdistu osallistumis- ja arviointisuunnitelman varsinaiseen sisältöön vaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä olleeseen alustavaan luonnokseen, jolla haluttiin havainnollistaa osallisille laadittavan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen tavoitteita. Mielipide käsitellään asemakaavan valmisteluaineistoa koskevana mielipiteenä, jolloin se voidaan ottaa huomioon soveltuvin osin jo asemakaavan luonnosta valmisteltaessa.

Asemakaavan johdosta Paavontien liikenne vähenee kun Kakara-vaaran päiväkodin toiminta siirtyy asemakaavassa osoitettavalle rakennuspaikalle Juolukkatien päähän. Päiväkotii aiheuttaa liikennettä selvästi enemmän kuin luonnoksessa olleet yksitoista omakotitaloa.

Omakotitalojen aiheuttama uusi liikenne syntyisi todennäköisesti pitkän ajan kuluessa. Asemakaava-alueen tonttien kysyntä on Sievissä ollut viime vuosina verraten vähäistä, joten tonttien rakentuminen veisi todennäköisesti useita vuosia ja rakennusaikainen liikenne olisi kussakin tapauksessa kertaluonteista.

Liikennöinti suunnitelluille uusille rakennuspaikoille Juolukkatieltä aiheuttaisi n. 100 metriä pidemmän kadun rakentamista, jolloin hanke ei kunnan kannalta olisi enää kannattava. Perinnebiotooppina vaalittava Möykkytanhua aiheuttaa sen, että mahdolliset uudet rakennuspaikat sijaitsisivat samoilla tienoilla kuin liitteenä olleessa luonnoksessakin.

6. Heikintien asukkaat, Pauli Ojala ja 10 muuta allekirjoittajaa 27.8.2018

Haluamme, että uuden päiväkodin ja asutusalueen liikenne ohjautuu Juolukkatien kautta, ei Paavontien kautta.

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus

Mielipide ei kohdistu osallistumis- ja arviointisuunnitelman varsinaiseen sisältöön vaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä olleeseen alustavaan luonnokseen, jolla haluttiin havainnollistaa osallisille laadittavan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen tavoitteita. Mielipide käsitellään asemakaavan valmisteluaineistoa koskevana mielipiteenä, jolloin se voidaan ottaa huomioon soveltuvin osin asemakaavan luonnosta valmisteltaessa.

Asemakaavan johdosta Paavontien liikenne vähenee kun Kakara-vaaran päiväkodin toiminta siirtyy asemakaavassa osoitettavalle rakennuspaikalle Juolukkatien päähän. Päiväkotii aiheuttaa liikennettä selvästi enemmän kuin luonnoksessa olleet yksitoista omakotitaloa.

Liikennöinti suunnitelluille uusille rakennuspaikoille Juolukkatieltä aiheuttaisi n. 100 metriä pidemmän kadun rakentamista, jolloin hanke ei kunnan kannalta olisi enää kannattava. Perinnebiotooppina vaalittava Möykkytanhua aiheuttaa sen, että mahdolliset uudet rakennuspaikat sijaitsisivat samoilla tienoilla kuin liitteenä olleessa luonnoksessakin.

7. Risto Särkijärvi 27.8.2018

Millä varmistetaan, että omakotialueen rakentamisen myötä Paavontietä ei jouduta leventämään, mikäli liikenne kasvaa ?

Alueella liikkuu paljon lapsia ja vanhuksia.

Miten varmistetaan heidän turvallinen liikkumisensa Vilhontien, Hannuntien ja Paavontien alueella ?

Miksi liikennettä ei johdeta pohjoisempaa reittiä ?

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus

Mielipide ei kohdistu osallistumis- ja arviointisuunnitelman varsinaiseen sisältöön vaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä olleeseen alustavaan luonnokseen, jolla haluttiin havainnollistaa osallisille laadittavan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen tavoitteita. Mielipide käsitellään asemakaavan valmisteluaineistoa koskevana mielipiteenä, jolloin se voidaan ottaa huomioon soveltuvin osin asemakaavan luonnosta valmisteltaessa.

Asemakaavan johdosta Paavontien liikenne vähenee kun Kakara-vaaran päiväkodin toiminta siirtyy asemakaavassa osoitettavalle rakennuspaikalle Juolukkatien päähän. Päiväkotii aiheuttaa liikennettä selvästi enemmän kuin luonnoksessa olleet yksitoista omakotitaloa. Näin ollen Paavontietä ei tarvitse leventää.

Yleiskaavasta poiketen yritysalueen katuverkkoa ei tulla yhdistämään Paavontiehe, vaan yritysalueen liikenne ohjataan kokonaan Pakkolantielle. Tällä halutaan rauhoittaa Kakaravaraan asutusalue läpiajoliikenteeltä.

Suunniteltujen uusien omakotirakennuspaikkojen yhdistäminen työpaikka-alueen katuverkkoon tuottaisi uusille asukkaille takaperiset liikenneyhteydet maantieverkon kautta, melkein sata metriä enemmän katurakentamista sekä paineita läpiajoliikenteeseen katujen päitä yhdistäviä pyöriteitä pitkin.

8. Maarit ja Erkki Minkkinen

MIELIPIDE OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAAN KOSKIEN KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOSTA JA LAAJENNUSTA (Jakolanpelto II)

Olemme tutustuneet Kirkonseudun asemakaavan muutokseen ja laajennukseen koskien Jakolanpelto II:sta ja haluamme tuoda esille seuraavan mielipiteen koskien uusien omakotitonttien sijoittelua uudessa kaavassa.

Asemakaavan muutossuunnitelmassa on ilmoitettu, miten asemakaavan vaikutuksia arvioidaan suunnittelutyön edetessä kohdealueella sekä sen lähiympäristössä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 pykälän mukaisesti. Siinä on otettu esille liikenteelliset vaikutukset, vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, kulttuuriympäristöön, maisemaan jne. Tämän pykälän mukaan kaavaa laadittaessa on selvitettävä myös vaikutusihmisten elinoloihin ja elinympäristöön.

Näin ollen, useiden kaava-alueella asuvien perheiden elinympäristö muuttuu oleellisesti. Mielestämme meidän kohdalla on väärin, että 18 vuotta sitten kotipellolle rakennettu koti tullaan ympäröimään uudessa kaavassa kahdella tontilla ja kahdella kadulla. Viheraluetta ei ole millään reunalla kun taas kaikilla uusilla tonteilla yhtä lukuun ottamatta on ainakin yksi tontin reuna jätetty viheralueeksi. Me emme voi enää tonttia valita, joten koemme tämän kaavan tältä osin kohtuuttomaksi.

Olemme allekirjoittaneet myös mielipiteen Paavontien liikennejärjestelyistä uuden kaavan kohdalla. Mikäli liikenne uudelle asuntoalueelle tulee kulkemaan Juolukkatien kautta, tällöin myös tonttien paikkoja on mahdollista muuttaa.

Jätämme myös mielipiteemme kahdesta liike- tai työpaikka-alueen tontista, jotka sijaitsevat lähellä meidän tonttia ja uutta omakotitaloaluetta. Mielestämme teollisuus-/yritysrakentamisessa ei oteta tarpeeksi huomioon Sievin kunnan asukkaiden viihtyvyyttä. Teollisuustentit pitäisi viedä kauemmaksi asuinrakennuksista ja kylän halki vievien pääteiden varsilta. Päättäjien pitäisi ottaa aina huomioon, miltä kyläkuva vaikuttaa myös ulkopaikkakuntalaisten silmin. Kaunis maisema ja hyvin hoidettu taajama jää ohi ajavan vierailijankin mieleen.

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus

Mielipide ei kohdistu osallistumis- ja arviointisuunnitelman varsinaiseen sisältöön vaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä olleeseen alustavaan luonnokseen, jolla haluttiin havainnollistaa osallisille laadittavan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen tavoitteita. Mielipide käsitellään asemakaavan valmisteluaineistoa koskevana mielipiteenä, jolloin se voidaan ottaa huomioon soveltuvin osin jo asemakaavan luonnosta valmisteltaessa.

Mielipiteen esittäjät ovat rakentaneet talonsa poikkeusluvalla asemakaavan maatalousalueelle. Kunta on jo luvan myöntäessään ottanut kannan, että maatalousalueen muuttaminen muuhun tarkoitukseen on mahdollista. Rakentaja on näin ollen ollut tietoinen, että viereen voi myöhemmin tulla muitakin rakennuksia.

Muistuttajan kohdalla yritystontteja vastaan on luonnoksessa osoitettu n. 80 metriä leveä suojaviheralue ja muistuttajan tontilta yritystontille on etäisyyttä n. 100 metriä. Yleiskaavasta poiketen luonnoksessa yritysalueen katuverkkoa ei luonnoksessa yhdistetä Paavontiehen, vaan yritysalueen liikenne ohjataan kokonaan Kokkolantielle.

Asemakaavan johdosta Paavontien liikenne vähenee kun Kakara-vaaran päiväkodin toiminta siirtyy asemakaavassa osoitettavalle rakennuspaikalle Juolukkatien päähän. Päiväkotia aiheuttaa liikennettä selvästi enemmän kuin luonnoksessa olleet yksitoista omakotitaloa.

Liikennöinti suunnitelluille uusille rakennuspaikoille Juolukkatieltä aiheuttaisi n. 100 metriä pidemmän kadun rakentamista, jolloin hanke ei kunnan kannalta olisi enää kannattava.

9. Tuula Kangas 27.8.2018

Mielipiteemme koskee Paavontie 19. taloa

Kun muutimme tähän 1980 tuleva kaavoitus oli puistoaluetta, johon nyt on suunnitteilla tie tonteille.

Emme hyväksy, että tie menee sisäänmenon edestä. Olemme kovin yllättyneitä tällaiseen suunnitteluun. Meille ei jää mitään viheraluetta eikä rauhaa.

Jos halutaan asukkaita kuntaan, on otettava huomioon asumisen väljyys ja siisteys, viihtyvyys

On otettava huomioon liikenteen rasitus ja vaarallisuus. Kakara-vaaran alueella on monta tietä, jotka yhtyy Paavontiehen. Huomioiden tulevat lapsiperheet ja nykyiset.

Toholammintien ylitys on nyt jo vaarallinen koululaisille. Olen nähnyt monta läheltäpäti -tilannetta, autoilijat ei varo.

Liikenne tonteille on yksinkertaisempi ja turvallisempi Juolukkatien kautta, jossa ei ole liittymiä.

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus

Mielipide ei kohdistu osallistumis- ja arviointisuunnitelman varsinaiseen sisältöön vaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä olleeseen alustavaan luonnokseen, jolla haluttiin havainnollistaa osallisille laadittavan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen tavoitteita. Mielipide käsitellään asemakaavan valmisteluaineistoa koskevana mielipiteenä, jolloin se voidaan ottaa huomioon soveltuvin osin jo asemakaavan luonnosta valmisteltaessa.

Mielipiteen jättäjän muuttaessa alueelle vuonna 1980 nyt muutoksen alaiseksi otettu alue oli asemakaavassa maatalousaluetta silloisen tilanteen mukaisesti. Vuonna 2002 hyväksytyssä Kirkonkylän osayleiskaavassa maatalousalue on jo osoitettu varattavaksi asutokäyttöön.

Liitteenä olleessa luonnoksessa katuja tai rakennuspaikkoja ei ollut esitetty suoraan mielipiteen esittäjän eteen, vaan mielipiteen esittäjän rakennuspaikan ja uusien katujen tai rakennuspaikkojen väliin oli jo osoitettu viheraluetta n. 10 metrin levyisenä. Viherkaistan lopullinen laajuus tarkentuu asemakaavan luonnosvaiheessa. Lähiympäristöön jää edelleen laajat viheralueet.

Asemakaavan johdosta Paavontien liikenne vähenee kun Kakara-vaaran päiväkodin toiminta siirtyy asemakaavassa osoitettavalle rakennuspaikalle Juolukkatien päähän. Päiväkotia aiheuttaa liikennettä selvästi enemmän kuin luonnoksessa olleet yksitoista omakotitaloa.

Liikennöinti suunnitelluille uusille rakennuspaikoille Juolukkatieltä aiheuttaisi n. 100 metriä pidemmän kadun rakentamista, jolloin hanke ei kunnan kannalta olisi enää kannattava.

Kaavakokous 4.7.2018

Muistio

Läsnä esittelijöiden lisäksi seitsemän osallista

1. Paavo Hankonen avasi tilaisuuden ja kertoi asemakaava-hankkeen taustasta ja tavoitteista
2. Timo Takala esitteli asemakaavan lähtökohtia ja alustavia luonnoksia
3. Käydyssä keskustelussa ei tuotu esiin kritiikkiä asemakaavan keskeisiä tavoitteita kohtaan. Alueen nimistöstä käytiin keskustelua. Läsnä olevien paikallistuntemukseen perustuen päädyttiin suosittelemaan alueen nimistöksi seuraavaa:

Asemakaavan nimi: Päivälä

Viheralueen nimi: Möykkytanhua

Mahdollisen uuden kadun nimi: Päiväläntie

4. Paavo Hankonen päätti tilaisuuden

Asemakaavan laatijan vastine-ehdotus:

Kokouksen esittämää nimistöä pyritään käyttämään asemakaavalla luotavan uuden nimistön pohjana.

Kaavakokous 5.9.2018

Muistio / TT

Läsnä:

Puheenjohtaja: Mauri Ranto, kunnanjohtaja, Sievin kunta

Esittelijät: Paavo Hankonen, tekninen johtaja, Sievin kunta

Timo Takala, arkkitehti, Arkkitehtiasema Oy, asemakaavan laajaja

Yleisö: 26 henkilöä

1. Kokouksen avaus

Mauri Ranto avasi tilaisuuden ja kertoi asemakaavahankkeen taustasta ja tavoitteista

2. Esittely:

Timo Takala esitteli asemakaavan lähtökohtia ja alustavia luonnoksia. Asemakaava poikkeaa voimassaolevasta vuonna 2002 hyväksytystä Kirkonkylän yleiskaavasta. Yleiskaavassa alue on osoitettu pääosin asuntoalueeksi. Asuntojen kysyntä on viime vuosina ollut verraten vähäistä ja kunnalla on hyvät asuntotonttivarannot. Toimitilatoiteista on sen sijaan ollut kysyntää. Kunnan elinvoiman kannalta mahdollisimman monipuolinen tonttitarjonta onkin katsottu ensiarvoisen tärkeäksi. Näistä syistä asemakaavassa alueen pääkäyttötarkoitus on tarkoitus muuttaa yritystoimintaa palvelevaksi ja uutta asuntoaluetta tutkitaan vain vähäisessä määrin Kakaravaaran täydennykseksi.

Painopisteen muutoksesta johtuen yleiskaavassa läpiajettavaa katuna esitetty Paavontie aiotaan esittää asemakaavassa katkaistavaksi niin, että työpaikka-alueen liikenne ei suuntaudu Kakaravaaran kautta. Asemakaavan toinen tärkeä tavoite on tehdä mahdolliseksi uuden päiväkodin rakentaminen Juolukkatien varrelle. Asemakaavan seurauksena Kakaravaaran päiväkodin toiminta siis loppuu ja toiminta siirtyy Juolukkatien varteen osoitettavaan uuteen päiväkotiin. Takala esitteli laskelmat asemakaavan vaikutuksesta Paavontien liikennemääriin. Kakaravaaran päiväkodin aiheuttamaksi liikenteeksi on laskettu keskivuorokausiliikenteenä 90-100 autoa vuorokaudessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyssä alustavassa luonnoksessa Paavontien päähän esitettujen yhdentoista omakotitalon liikennetuotokseksi on arvioitu 50-60 autoa/vrk, joten asemakaavan seurauksena Paavontien liikenne vähenee n. 40 ajoneuvolla vuorokaudessa.

3. Keskustelu

Paavontien liikenneturvallisuus ja melu

Tilaisuudessa oltiin huolestuneita Paavontien lisääntyvästä liikenteestä ja sen aiheuttamasta lisääntyvästä melusta sekä liikenneturvallisuuden heikkenemisestä alustavassa luonnoksessa esitettujen uusien omakotitonttien seurauksena. Puheenvuoroissa muistutettiin Paavontien loppupään kapeudesta ja heikoista näkemistä sekä siitä, että pyörätietä ei ole koko matkalla. Katualueen kapeudesta johtuen pyörätietä ei ilmeisesti pystytty koko matkalle rakentamaan. Tasossa tapahtuvan Toholammintien risteämisen vaarallisuus tuotiin myös esiin. Luonnoksessa esitettujen uusien tonttien lähinaapurit katsoivat uusien tonttien tulevan myös liian lähelle heidän asuntojaan ja pihapiirejään. Keskustelussa toivottiin, että asemakaavan yhteydessä laadittaisiin Paavontien katusuunnitelma, jossa kadun olosuhteisiin osoitettaisiin tarvittavat parannustoimet.

Takalan esittämistä vaikutuksista Paavontien liikenteeseen huomautettiin, että liikenne vähenee vain kadun alkupäässä Kakaravaaran päiväkodilta Toholammintielle. Lisäksi arvioitiin useiden Kakaravaaran talojen olevan pian sukupolvenvaihdon kohteena, mikä muutoinkin tulee lisäämään liikennettä Paavontielle.

Paavo Hankonen vastasi, että nykyisessä tonttikysyntätilanteessa kunnalla ei ole kiirettä rakentaa kunnallistekniikkaa ja lähteä luovuttamaan asemakaavassa kaavailtuja uusia omakotitontteja.

Asemakaavoissa on 45 omakotitonttia vapaana ja kysyntä on ollut viime vuosina 1-2 tonttia vuodessa. Hankonen totesi, että Paavontien rakenne on vanha ja olisi jo peruskorjaustarpeessa. Viimeistään siinä vaiheessa kun luonnoksen mukaista uutta katua lähdetään suunnittelemaan, ulotetaan katusuunnittelu myös Paavontielle. Aiemmin läpikulkukaduksi ajateltu Paavontie katkaistaan asemakaavan luonnoksessa autoliikenteeltä. Paavontien loppupää ei ole sen jälkeen enää kokoojkatu, vaan normaali asuntokatu, jolla ei tarvita pyörätietä.

Vaihtoehtoinen katulinjaus Juolukkatieltä

Puheenvuoroissa ei sinänsä vastustettu uusien omakotitonttien esittämistä alueelle, mutta useissa puheenvuoroissa toivottiin tutkittavaksi vaihtoehtoa, jossa niiden liikenne ohjataan Paavontien sijasta Juolukkatieltä. Kokoojakatuluonteisena ja pyörätiellä varustettuna sen katsottiin kestävän paremmin syntyvän lisäliikenteen. Tässä yhteydessä tiedusteltiin, voitaisiinko vaihtoehdon suunnittelussa hyödyntää myös Juolukkatien varren rakentamattomia rivitalotontteja.

Timo Takala kertoi tutkineensa alustavasti, että Juolukkatieltä ajettavassa vaihtoehdossa jouduttaisiin rakentamaan samalle tonttimäärälle uutta katua n. sata metriä enemmän, joten tonttien tuottaminen olisi kunnalle tappiollista. Kysyttäessä Paavo Hankonen kertoi asuntokadun hinnaksi n. 600-700 € katumetriltä, jolloin vaihtoehdon lisäkustannus olisi n. 60 000 euroa. Juolukkatien varressa olevista rivitalotonteista Hankonen totesi, että niiden asemakaavaa ei voida muuttaa, koska rakennusliike Somerolla on korttelissa voimassa oleva tonttivaraus.

Työpaikka-alueet

Tilaisuudessa kysyttiin myös työpaikka-alueen laajentamisen tarpeellisuudesta kun kunnalla on runsaasti vapaata tonttivarantoa Hannunkankaalla. Esitettiin myös näkemyksiä, että alue olisi parempi säilyttää asuntoaluereservinä yleiskaavan mukaisesti.

Paavo Hankonen vastasi, että Hannunkankaan tonttien korkeuserot ja kivikkoisen maasto asettaa rajoituksia osalle yrityksistä, joten kunnalla on tarpeen olla tarjolla myös tasaisen maan vaihtoehtoja. Toimitilatarpeen tullessa yrityksille on nykyään tärkeää päästä nopeasti rakentamaan. Asemakaavan ja kunnallistekniikan valmius on yleensä ehdoton edellytys yritysten sijoittumiselle Sieviin. Nykyinen asuntokysyntä ei myöskään edellytä kaikkien yleiskaavan asuntoaluevarausten säilyttämistä. Koulujen ja liikuntapaikkojen sijainti puoltaa sitä, että asuntoaluereservit ovat pääosin kirkonkylän itäpuolella.

Möykkytanhua

Kaikki läsnä olevat pitivät tärkeänä Möykkytanhuan säilyttämistä viheralueella.

4. Yhteenvetopuheenvuorot

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Rami Rauhala:

Kunnan kannalta tämän asemakaavan tärkein tehtävä tällä hetkellä on uuden päiväkotihankkeen toteutuminen. Muilla asioilla ei ole niin kiire. Paavontien katkaiseminen läpiajoliikenteeltä on hyvä asia. Se rauhoittaa pysyvästi Kakaravaaran asuntoalueen. Asemakaavan myötä alueelle tulee myös runsaasti uutta viheraluetta ja uusia kevyen liikenteen väyliä.

Teknisen lautakunnan puheenjohtaja Teemu Pelkonen:

Asemakaava on kunnan kehityksen kannalta tärkeä. Sekä päiväkoti, että uusi työpaikka-alue ovat tärkeitä vetovoimatekijöitä kunnalle. Olisi kuitenkin hyvä, jos lautakunta saisi nähdä vielä uusia täällä esiin tuotuja vaihtoehtoisia ratkaisuja

5. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Mauri Ranto päätti tilaisuuden klo 19:20

Liite 4. Asemakaavan luonnoksesta ja ehdotuksesta saadut lausunnot ja mielipiteet.

Luonnos nähtävillä 3.10–2.11.2018

Asemakaavaluonnos oli nähtävillä maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti 3.10–2.11.2018. Nähtävilläolokaudena ei jätetty muistutuksia. Lausunnot saatiin ympäristölautakunnalta ja Pohjois-Pohjanmaan museolta. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa luonnoksen suhteen.

1. Sievin kunnan ympäristölautakunta 16.10.2018

Ympäristölautakunta puoltaa kaavamuutoksen hyväksymistä esitetyn kaavaluonnoksen mukaisesti.

2. Pohjois-Pohjanmaan museo, Pasi Kovalainen ja Juhani Turpeinen 24.10.2018

Sievin kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museolta lausuntoa Sievin Kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusluonnoksesta koskien Päivälän aluetta. Pohjois-Pohjanmaan museon antama lausunto koskee arvokkaita maisema-alueita ja rakennettua kulttuuriympäristöä. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnonantajana toimii Museovirasto.

Nähtävillä oleva Sievin Kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusluonnoksen suunnittelualueena on Sievin kirkonkylän länsiosassa sijaitseva Päivälän, Seppälän ja Peltokangas nimisistä tiloista muodostuva peltoalue. Suunnittelualueella ei sijaitse rakennuksia. Alueen sisällä säilyy Möykkytanhuan perinnemaisema ehjänä ja sen ulkopuolelle jää riittävästi avointa viheraluetta.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Sievin Kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusluonnoksesta (Päivälä).

3. Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Pohjanmaan liitto, Kirsti reskalenko ilmoitti 24.10.2018, että liitto ei anna lausuntoa asemakaavamuutoksesta.

4. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Elina Saine ilmoitti 6.11.2018, että sillä ei ole huomautettavaa asemakaavamuutoksesta ja -laajennuksesta eikä ELY-keskus siten anna siitä lausuntoa.

Ehdotus nähtävillä 9.1. 2019–10.2.2019

Asemakaavaehdotus oli nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti 9.1.–10.2. 2019.

Nähtävilläolokaudena saatiin lausunnot Jokilaaksojen pelastuskeskukselta sekä Pohjois-Pohjanmaan museolta. Kummassakaan ei ollut huomautettavaa asemakaavaehdotuksen suhteen. Sievin ympäristölautakunta, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio ja Pohjois-Pohjanmaan liitto ilmoittivat sähköpostitse, että heillä ei ole lausuttavaa tai eivät anna lausuntoa ehdotuksesta.

Nähtävilläolokaudena ei jätetty muistutuksia.

Lausunnot:

1. Jokilaaksojen pelastuskeskus, Pentti Ukkola, 21.1.2019

Sievin kunta on esittänyt lausuntopyyntöä Jokilaaksojen pelastuslaitokselle Sievin kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusehdotukseen. Pelastusviranomaisen on antanut 24.10.2018 lausunnon Sievin kirkonseudun asemakaavaluonnoksesta. Pelastusviranomaisella ei ole lisättävää aiemmin annettuun lausuntoon.

2. Oulun kaupunki / Museo- ja tiedekeskus Luuppi / Pohjois-Pohjanmaan museo, Pasi Kovalainen ja Juhani Turpeinen 05.02.2019

Sievin kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa Sievin Kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusehdotuksesta koskien Päivälän aluetta. Pohjois-Pohjanmaan museon antama lausunto koskee arvokkaita maisema-alueita ja rakennettua kulttuuriympäristöä. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnonantajana toimii Museovirasto.

Nähtävillä oleva Sievin Kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusehdotuksen suunnittelualueena on Sievin kirkonkylän länsiosassa sijaitseva Päivälän, Seppälän ja Peltokangas nimisistä tiloista muodostuva peltoalue. Suunnittelualueella ei sijaitse rakennuksia. Alueen sisällä sijaitseva Möykkytanhuan perinnemaisema säilyy ehjänä ja sen ulkopuolelle jää riittävästi avointa viheraluetta.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Sievin Kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusehdotuksesta (Päivälä).

Ilmoitukset sähköpostitse:

3. Peruspalvelukuntayhtymä Kallio, Riina Simunaniemi, 7. 2. 2019

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion ympäristöterveydenhuollolla/terveysvalvonnalla ei ole lausuttavaa Kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusehdotukseen

4. Pohjois-Pohjanmaan liitto, Kirsti Reskalenko, 4. 2.2019

Kiitos lausuntopyyntöstänne. Pohjois-Pohjanmaan liitto ei anna lausuntoa.

5. Ympäristölautakunta

Sievin kunnanhallitus on pyytänyt (lausuntopyyntö 9.1.2019) ympäristölautakunnan lausuntoa liittyen Kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusehdotukseen, Päivälä (Jakolanpelto II). Ympäristölautakunta on käsitellyt asiaa ensimmäisen kerran 16.10.2018 pidetyssä kokouksessaan, ja päättänyt (§33) tuolloin että se puoltaa kaavamuutoksen hyväksymistä. Koska ehdotusvaiheeseen ei tullut mitään muutoksia kaavaluonnokseen verrattuna, ei ympäristölautakunta katsonut tarpeelliseksi lausua asiasta tässä valmisteluvaiheessa mitään.

6. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Elina Saine 8.2.2019

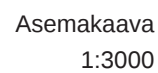
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa kommenttina, että Jakolanpelto II:n asemakaavaehdotuksen laadinnan jälkeen Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus on määrännyt Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan tulemaan voimaan 12.11.2018. Näin ollen laaditut kolme vaihemaakuntakaavaa ovat korvanneet vuoden 2006 kokonaismaakuntakaavan. Tieto olisi hyvä päivittää kaavaselostukseen.

ELY-keskuksella ei ole muuta kommentoitavaa nähtävillä olevasta Päivälän asemakaavamuutoksesta ja laajennuksesta eikä ELY-keskuksella ole tarvetta antaa lausuntoa.

[illegible]

22

Liite 6.

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Yleisten rakennusten korttelialue.

Liike- ja toimistorakennusten sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa päivittäistavarakaupan tiloja enintään 100 kerrosalaneliömetriä. Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa yhden asunnon toimipaikan henkilökuntaa varten. Asunto ei saa rakentaa ennen liike- ja teollisuustiloja.

Toimitilarakennusten korttelialue.

Alueelle saa sijoittaa ympäristöä häiritsemättömiä teollisuus- ja varastotiloja, kuljetus- ja logistiikkatoimintoja, toimistotiloja ja paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan liiketiloja. Alueelle saa sijoittaa päivittäistavarakaupan tiloja enintään 100 kerrosalaneliömetriä. Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa yhden asunnon toimipaikan henkilökuntaa varten. Asuntoa ei saa rakentaa ennen liike- ja teollisuustiloja.

Lähivirkistysalue.

Maantien alue.

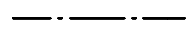
3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

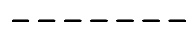
3 m sen asemakaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jonka sisäpuolelta asemakaavamerkinnot ja määräykset poistetaan.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

403

Korttelin numero.

2

Ohjeellisen rakennuspaikan numero.

PELASTAJANTIE

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

II

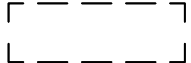
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

e=0.2

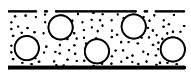
Tehokkuusluku, eli kerrosalan suhde rakennuspaikan pinta-alaan.

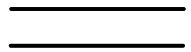
Rakennusala.

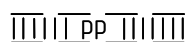
Ohjeellinen rakennusala.

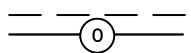
Istutettava alueen osa, jolla tulee säilyttää tai istuttaa puita tai pensaita.

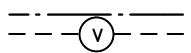
Katu.

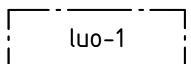
Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.

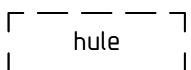
Ohjeellinen avo-ojaa varten varattu alueen osa.

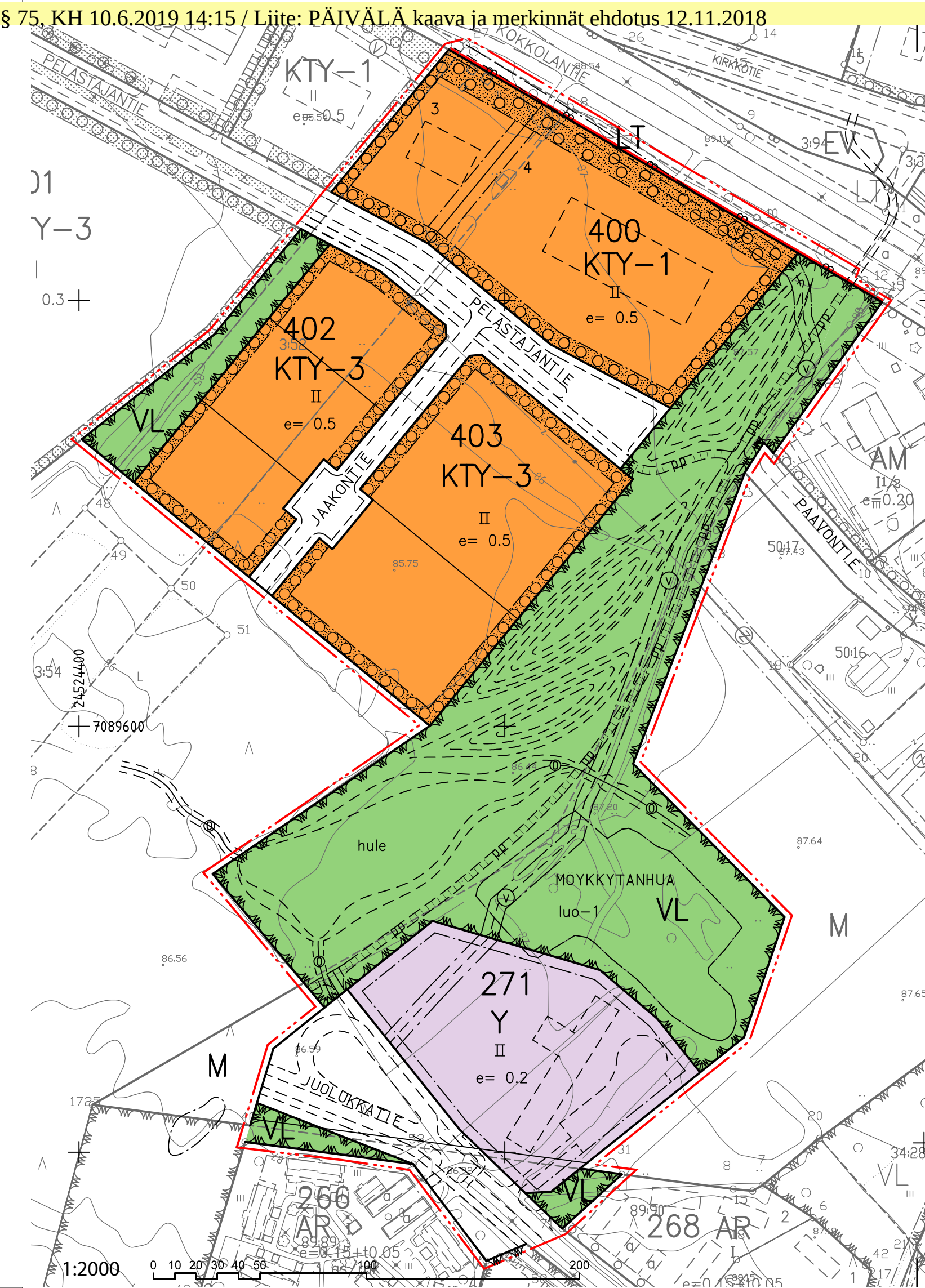
Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa, v = vesijohto.

Luonnon moninaisuuden kannalta tärkeä alue, perinnebiotooppi.

Ohjeellinen huleveden johtamiselle ja käsittelylle varattu alueen osa.

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Yleisten rakennusten korttelialue.

Liike- ja toimistorakennusten sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa päivittäistavarakaupan tiloja enintään 100 kerrosalaneliometriä. Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa yhden asunnon toimipaikan henkilökuntaa varten. Asunto ei saa rakentaa ennen liike- ja teollisuustiloja.

Toimitilarakennusten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa ympäristöä häiritsemättömiä teollisuus- ja varastotiloja, kuljetus- ja logistiikkatoimintoja, toimistotiloja ja paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan liiketiloja. Alueelle saa sijoittaa päivittäistavarakaupan tiloja enintään 100 kerrosalaneliometriä. Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa yhden asunnon toimipaikan henkilökuntaa varten. Asuntoa ei saa rakentaa ennen liike- ja teollisuustiloja.

Lähivirkistysalue.

Maantien alue.

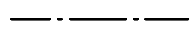
3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

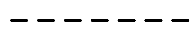
3 m sen asemakaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jonka sisäpuolelta asemakaavamerkinnot ja määräykset poistetaan.

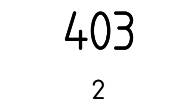
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

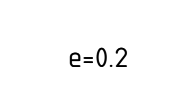
Korttelin numero.

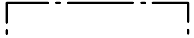
Ohjeellisen rakennuspaikan numero.

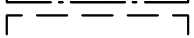
Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

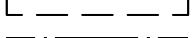
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Tehokkuusluku, eli kerrosalan suhde rakennuspaikan pinta-alaan.

Rakennusala.

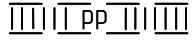
Ohjeellinen rakennusala.

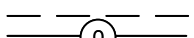
Istutettava alueen osa, jolla tulee säilyttää tai istuttaa puita tai pensaita.

Katu.

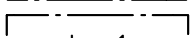
Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.

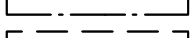
Ohjeellinen avo-ojaa varten varattu alueen osa.

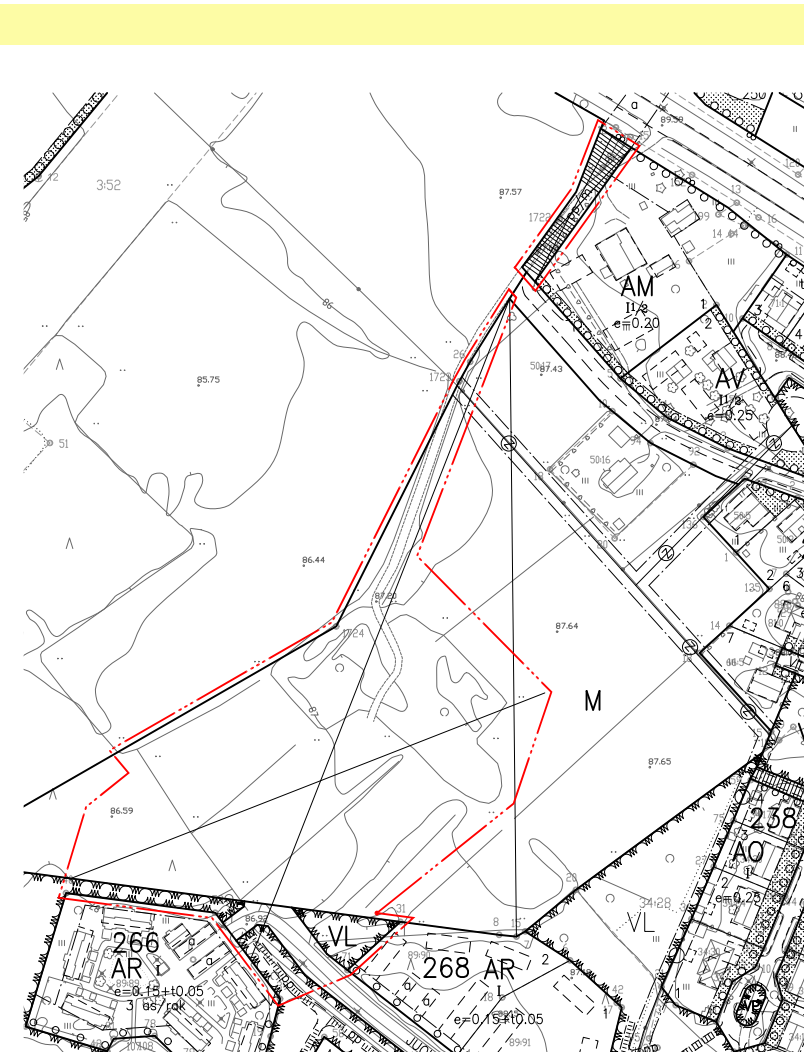
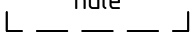
Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa, v = vesijohto.

Luonnon moninaisuuden kannalta tärkeä alue, perinnebiotooppi.

Ohjeellinen huleveden johtamiselle ja käsittelylle varattu alueen osa.

MUUTETTAVA ASEMAKAAVA
1:4000

Tämä asemakaavakartta merkintöineen ja määräyksineen on kunnanvaltuuston xx.xx.xxxx tekemän ja valtuuston pöytäkirjan pykälässä no. 5 xx mainitun päätöksen mukainen.

Todistaa viran puolesta _____

Pohjakartta on MRL:n 54 A §:n mukainen, täyttää JHS 185:n vaatimukset ja vastaa olosuhteita xx.xx.xxxx.

Paikkatietoinsinööri _____
Juhani Kattilakoski

SIEVI

KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS

(PÄIVÄLÄ)

ASEMAKAAVAN MUUTOS KOSKEE MAA- JA METSÄTALOUS-, LÄHIVIRKISTYS- JA KATUALUEITA

ASEMAKAAVAN MUUTOKSELLA JA LAAJENNUKSELLA MUODOSTUVAT KORTTELIT 271, 402, 403, OSA KORTTELISTA 400 SEKÄ KATU-, LIIKENNE- JA LÄHIVIRKISTYSALUEET.

12.11.2018

Timo Takala, arkkitehti SAFA, YKS 140
ARKKITEHTIASEMA OY

JÄSENEEN NIMEÄMINEN JOKILAAKSOJEN ALUEELLISEEN JOUKKOLIKENNETYÖRYHMÄÄN

Kunnanhallitus 10.06.2019 § 76

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää 24.5.2019 lähetetyllä nimeämispyyynnöllä Sievin kuntaa nimeämään jäsenen Jokilaaksojen alueelliseen työryhmään, jonka perustamisesta sovittiin alueen joukkoliikenneasioita koskevassa tapaamisessa 7.5.2019.

ELY-keskus asettaa vuoden 2019 aikana toimialueelleen alueelliset joukkoliikennetyöryhmät. Työryhmien keskeisimpinä tehtävinä on kehittää viranomaisten hankkimaa joukkoliikennettä sekä ohjata joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyä toimialueellaan. Palvelutasomäärittelyllä vaikutetaan erityisesti tarpeellisten joukkoliikenneyhteyksien kehittämiseen sekä hankittavan joukkoliikenteen määrään.

Alueellisilla joukkoliikennetyöryhmillä ei ole toimikautta, vaan ne asetetaan toistaiseksi. Asettamisesta tehdään myöhemmin erillinen päätös. Työryhmät kokoontuvat muutamia kertoja vuodessa, ja kokouksia voidaan tarvittaessa järjestää myös videoyhteyden välityksellä. Ensimmäinen kokous on tarkoitus pitää alkusyksystä 2019. Osallistujille ei makseta kokouksista erillistä palkkiota.

Jokilaaksojen alueellinen joukkoliikennetyöryhmä asetetaan Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Kalajoen, Kärämäen, Merijärven, Nivalan, Oulaisten, Pyhäjärven, Pyhännän, Reisjärven, Sievin, Siikalatvan ja Ylivieskan muodostamalle alueelle.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus nimeää alueelliseen joukkoliikennetyöryhmään jäseneksi SievinTeollisuuspuisto Oy:n toimitusjohtaja Ari Mickoksen ja varajäseneksi koulutoimenjohtaja Matti Saarenpään.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Kunnanjohtaja Mauno Ranto, p. 044 4883 200
etunimi.sukunimi@sievi.fi

Kokouksessa pidettiin tauko klo 16.08–16.13.

LAUSUNTO POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDELLE VALITUKSEN JOHDOSTA

Kunnanhallitus 10.06.2019 § 77

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on 7.5.2019 pyytänyt lausuntoa tekemän kunnallisvalituksen johdosta. Valitus koskee Sievin kunnanvaltuuston päätöstä 21.3.2019 § 11, jolla valtuusto hyväksyi kunnanjohtajan johtajasopimuksen muutoksen/täydennyksen 26.9.2017 sekä totesi asian tulleen sille osoitettuine täytäntöönpanotoimineen loppuun käsitellyksi. Vaatii kunnanvaltuuston päätöksen kumoamista ja palauttamista uudelleen käsittelyyn.

Määräaika lausunnon antamiseen oli 7.6.2019, johon hallinto-oikeus myönsi pyynnöstä lisää aikaa 20.6.2019 saakka.

Esityslistan oheismateriaalina Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö, joka sisältää valituksen. Lausuntoluonnos esitellään kokouksessa ja lisätään liitteeksi 1.

Kunnanjohtaja Mauno Rannon ollessa asiassa esteellinen, asian esittelijänä toimii vs. hallintopäällikkö Päivi Rossi.

Kunnanjohtaja Mauno Ranto (osallisuusjääviys), kunnanhallituksen pj. Rami Rauhala (yleislausekejääviys), kunnanvaltuuston pj. Antti Toivola (yleislausekejääviys) poistuivat esteellisinä kokouksesta asian käsittelyn ajaksi klo 16.14–16.35. Puheenjohtajana tämän pykälän aikana toimi 1. varapuheenjohtaja Ahti Hannula ja pöytäkirjanpitäjänä arkistosihteeri Päivi Pöllä

Vs. hallintopäällikön päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää antaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle liitteen 1 mukaisen lausunnon.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: vs. hallintopäällikkö Päivi Rossi, p. 044 4883201
etunimi.sukunimi@sievi.fi

KUNNANHALLITUKSEN EDUSTAJIEN OHJEISTAMINEN JA RAPORTIT

Kunnanhallitus 10.06.2019 § 78

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus antaa ohjeistukset edustajilleen ja kuulee ajankohtaiset raportit.

Päätös: Kunnanhallitus antoi ohjeistukset ja kuuli ajankohtaiset raportit.

Mauno Jussila poistui kokouksesta klo 17.00 ja Antti Toivola poistui klo 17.53 tämän asian käsittelyn aikana.

LAUTAKUNTIEN PÖYTÄKIRJAT JA VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Kunnanhallitus 10.06.2019 § 79

Lautakuntien pöytäkirjat

Vapaa-aikalautakunta	3/2019	14.05.2019
----------------------	--------	------------

Viranhaltijapäätökset

1.	Kunnanjohtajan viranhaltijapäätökset:	
	6/2019, 27.5.2019	Iran hiusstudion markkinointituki
	7/2019, 3.6.2019	Sopimus polkujuoksutapahtumasta Sievin Sisu ry ja Team Skiers ry
2.	Vs. hallintopäällikön viranhaltijapäätös:	
	3/2019, 4.6.2019	Yleishallinnon osuudet toimistosihteereiden palkkakustannuksista

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee edellä mainitut pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset tiedokseen ja päättää, ettei niiden ottokelpoisia päätöksiä oteta kuntalain 92 §:n perusteella kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

TIEDOKSIANTOASIAT

Kunnanhallitus 10.06.2019 § 80

1.	Sosiaali- ja terveysministeriö, 3.6.2019: Lausuntopyyntö SOTE tietojen toissijaisen käytön kokonaisarkkitehtuurista.		
2.	Valtiovarainministeriö, 10.5.2019: Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2019.		
3.	Väestörekisterikeskus, 9.5.2019: Äänestysaluejaotuksen muuttamisen ilmoittaminen maisraatille.		
4.	Kuntaliitto, 16.5.2019 / Yleiskirje 5/2019: Kuntaliiton opas yhdenvertaisuuden edistäminen kunnan toiminnassa.		
5.	Pohjois-Pohjanmaan liitto, 20.5.2019: Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040, saapuneiden lausuntojen yhteenveto ja vastineet.		
6.	Jam advisors:		
a.	Kuukausiraportti 30.4.2019, Matti S.rahasto		
b.	Kuluraportti 1.1.2018 – 31.12.2018		
7.	Pöytäkirjajäljennökset:		
	Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän yhtymähallitus	4/2019	16.05.2019
	Pohjois-Pohjanmaan liiton maakuntahallitus	5/2019	13.05.2019
	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hallitus	5/2019	15.04.2019
	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hallitus	6/2019	14.05.2019

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä edellä mainitut asiakirjat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei Kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 72–75, 77–80
	Koska päätöksestä voidaan tehdä Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät: 76
	Hallintolainkäyttölain (586/1996) 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Sievin kunnanhallitus Haikolantie 16 85410 Sievi kirjaamo@sievi.fi fax: (08) 4883 100 Pykälät: 76 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen ja Kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa (Kuntalaki 140.3 §). Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena (3.) päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana (Kuntalaki 139 §). Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.
Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja toimittaminen	Ks. jäljempänä

VALITUSOSOTUS

Valitusviran-
omainen ja
valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen..		
Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax		
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu	puh: 029 56 42800 (vaihde)	
sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi fax: 029 56 42841		
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet .		
Kunnallisvalitus, pykälät:		Valitusaika 30 päivää
Hallintovalitus, pykälät:		Valitusaika ____ päivää
Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite	Pykälät:	Valitusaika ____ päivää
Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.		

Oikaisuvaatimus-/
valituskirjelmän
sisältö ja
toimittaminen

Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – muutosvaatimuksen perusteet		
Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa.		
Valittajan/oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus-/valituskirjelmä. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimus-/valitusajan alkamisen ajankohdasta. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin Hallintolain (434/2003) 12 §:ssä/Hallintolainkäyttölain (586/1996) 21 §:ssä säädetään.		
Oikaisuvaatimusasiakirjat/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä.		
Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät	
Valitusasiakirjat on toimitettava: ¹⁾ nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät	

Lisätietoja

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 1.1.2019 alkaen vireille tulevista asioista 260 euroa (Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015). Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei lain 9 §:n nojalla peritä. Maksua ei myöskään peritä lain 5 §:ssä erikseen säädettyissä asioissa eikä saman pykälän 15-kohdan perusteella myöskään asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi. Maksuvelvollinen on lain 6 §:n nojalla vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.		
Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosotus liitetään pöytäkirjanotteeseen.		

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.